

फक्त शार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

उस्मानाबाद जिल्हा

१९९६-९७

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : उस्मानाबाद

1996 - 97

जिल्हा सांस्थिकी कार्यालय,
अर्थ व सांस्थिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
उस्मानाबाद.

रवि काळे/-

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : उस्मानाबाद

1996 - 97

अ नु क्र म णि का

वि ष य पृष्ठ क्रमांक

भाग - 1

1. दृष्टीक्षेपात जिल्हा उस्मानाबाद
(सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)	1 ते	9
2. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 ते	17

भाग - 2

3) जिल्हा सांख्यिकी गांधीवाडा	1 ते	214

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

1996 - 97

भाग - 2

अ लु क म णि का

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	<u>क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या</u>	
1.1	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय क्षेत्रफळ	1
1.2	1951 पासून लोकसंख्येमधील दशवर्षिय फरक	2
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गावांचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	6
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे काम करणारे व न करणारे घांची तहसिल निहाय संख्या	18
1.6	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील लोकसंख्येचे वर्गीकरण	12
1.7	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय अनु.जाती, अनु.जमाती व नवबौध्द घांची आकडेवारी.	14
1.8	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे भिंती, छपरे घासाठी वापरलेल्या साधन सासुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण	16
1.9	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण नागरी कुटुंबाचे वर्गीकरण	17
1.10	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे घरे व त्यांचा वापर	19
	<u>हवामान</u>	
2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या	21
2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	25
	<u>कृषि</u>	
3.1	तहसिल निहाय जमिनीचा वापर	26
3.2	तहसिल निहाय निरनिराळ्या पिकांसाठी क्षेत्र	28
3.3	सुस्थ पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	34
3.4	विविध साधनांनी ओलितासाठी असलेले तहसिल निहाय क्षेत्र	35
3.5	निरनिराळ्या पिकांसाठी ओलितांचे तहसिल निहाय क्षेत्र	36

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
3.6अ	तहसिल निहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	40
3.6ब	तहसिल निहाय विद्युत पंप व हांत पंपाची माहिती	41
3.7	विहिरीरोरीज लक्षु पाटबंधा-घाची कामे	42
3.8	मध्यम व मोठ्या प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	44
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार विहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ ओलित जाली असलेल्या विहित धारण जमिनी आणि ओलित ओलित निव्वळ क्षेत्र व वहितांच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळानुसार वहित जमिनीची संख्या	49
3.10	1992 च्या पशु गणनेनुसार तहसिल निहाय कृषि विषयक अवजारे	53
3.11*	दुष्काळ, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची तहसिल निहाय माहिती.	
3.12*	टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्या बाबतची माहिती.	
<u>पशुसंवर्धन, वने व मत्स्य व्यवसाय</u>		
4.1	1992 च्या पशु गणनेनुसार तहसिल निहाय पशुधन	54
4.2	तहसिल निहाय पशुवैधकीय संस्था	
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	63
4.4अ	तहसिल निहाय विविध पशुवैधकीय संस्थांचे कार्य	64
4.4ब	मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	65
4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	66
4.6	जिल्ह्यातील सुस्थ व गाँण वन उत्पादने	67
4.7	जिल्ह्यातील झुजल मत्स्य व्यवसाय	68
<u>उद्योग व विज</u>		
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	69
5.2	चालू कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	71
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण	73
5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	75
5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	76
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	78
5.7	कर्मचारी गणना जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या	79
5.8	निरनिराळ्या उद्योगांकरिता रोजगार	80
5.9	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या	81
5.10	विजेचा वापर	83
5.11	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग	84

तस्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
5.12	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषि व बिगर कृषि) सर्वसाधारण पणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	86
5.13	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि आस्थापनांची संख्या	87
5.14	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	88
5.15	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि आणि बिगर कृषि आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र)	89
5.16	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगा-यांची संख्या	90
5.17अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांचे आकारमान गटानुसार संख्या	91
5.17ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	92
5.18अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार धारूक व किरकोळ व्यापारी स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	93
5.18ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार धारूक व किरकोळ आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	94
5.19अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सांख्यिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	95
5.19ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सांख्यिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	96
5.20अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	97
5.20ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	98
	<u>सहकार</u>	
6.1	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या संस्था	99
6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती.	100

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	101
6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळी सहकारी बँकाचे कार्य	102
6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	103
6.6*	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	
6.7*	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी (लॅम्स) संस्थांचे कार्य	
6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	106
6.9*	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	
6.10*	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	
6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पतसंस्थांचे कार्य	107
6.12	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	108
6.13	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	111
6.14	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य	112
6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रीत बाजारपेठांची माहिती	114
6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	122
वैधकीय आरोग्य सेवा		
7.1	सार्वजनिक व अर्ध सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकीय सुविधांची तहसिल निहाय माहिती	123
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या	125
7.3	जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	126
7.4	जिल्ह्यातील माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	127
7.5	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या	128
शिक्षण		
8.1	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय साक्षरता	129
8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	130
8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्थर निहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	131
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती.	133
8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत घाबाबतची माहिती	135
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	136
8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी	138
8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	139
8.9	शिक्षकांकरीता प्रशिक्षण संस्था	140

तरता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	परिवहन व दळणवळण	
9.1अ	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी	141
9.1ब	जिल्ह्यातील रेल्वे स्थानकांची तहसिल निहाय घादी	142
9.2	प्रकार व पृष्ठ भागानुसार स्त्र्यांची लांबी	143
9.3	जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	145
9.4	महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक अकडेवारी	146
9.5	महत्वाच्या स्त्र्यावरील वाहतूक गणना	147
9.6	जिल्ह्यातील पोस्ट, तार घरे, दुधवनी सेवा व दूरदर्शन संघ घांची अकडेवारी	153
	स्थानिक संस्था	
10.1	स्थानिक संस्थेचे उत्पन्न व खर्च	151
10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	152
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	155
10.4	नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	157
	नियोजन विषयक माहिती	
11.1	विविध विकास शिर्षांशालील सातत्या योजनांतर्गत खर्च	159
11.2	योजनांशालील महत्वाची भौतिक साधने	161
11.3	रोजगार हमी योजना	169
11.4	रोजगार हमी योजनेसाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च	170
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना	171
11.6	संकीर्ण अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्यासालील क्षेत्र	172
11.7	सासाधणीक सत्रांचे वाटप	173
11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	174
11.9	जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती	175
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	176
11.11*	एकात्मिक आदिवासीविकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद खर्च	
11.12	विस कलमी कार्यक्रम	177
11.13	विशेष घटक योजना	178
11.14अ	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	179
11.14ब	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	180
11.14क	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद मतदार संघ)	181
	किंमती व निर्देशांक	
12.1	निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	182
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी	184

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
12.3	सोलापूर केंद्रांचे कामगारांचे ग्राहक किंमती निर्देशांक	190
	<u>न्याय, पोलिस व कारागृहे</u>	
13.1	जिल्ह्यातील पोलिस दलांची एकूण संख्या	191
13.2	गुन्ह्यासंबंधी अकडेवारी	192
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	194
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांची वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	195
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	196
	<u>बँका, संपुक्त भांडवली संस्था व विमा</u>	
14.1	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या व त्यांच्या ठेवी व कर्जे	197
14.2	संपुक्त भांडवली संस्था	198
14.3	उत्तरविलेल्या विमा पत्राची संख्या व विम्याची रक्कम	198
	<u>संकीर्ण</u>	
15.1	चित्रपट गृहां विषयी अकडेवारी	199
15.2	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम	200
15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमिन महसूल	201
15.4	छापखाने, छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे-निघत कालीके	202
15.5	स्वस्त धान्य दुकानाला पुरविलेले तांदुळ, गहू, साखर	204
15.6	मागणी व वसूल केलेले धान्य	204
15.7	1997 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा निवडणूक घासंबंधी अकडेवारी	205
15.8	अधिकारी व प्रवासी घांच्यासाठी असलेल्या बंगल्यांची तहसिल निहाय यादी	207
15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल	209

टिप: * = तक्त्यामधील माहिती निरंक आहे.

11611

रवि काळे/-

दृष्टिक्षेपात जिल्हा : - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	जाब	परिमाण	उ.बाद	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक.	प्राकृतिक स्वना			
अ)	भौगोलिक स्थान			
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	17.35 ते 18.4 अंश	16.4 ते 22.1 अंश
	2) पूर्व रेखांश	अंश	75.16 ते 76.4 अंश	72.6 ते 88.9 अंश
ब)	हवामान (1996) तापमान			
	1) किमान	डिग्री सेल्सियस	10.2	4.8
	2) कमाल	डिग्री सेल्सियस	43.8	47.1
	3) पर्जन्य	मि. मि.	495.89	1835.16
क)	प्रशासकीय विभाग (1996 -97)			
	1)तहसिल	संस्था	6	325
	2)पंचायत समित्या	संस्था	6	317
	3)टंचाईग्रस्त तालुके	संस्था	उ.ना	उ.ना.
	4)एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प	संस्था	6	-
	5) इहो	संस्था	8	336
	6) गावे (एकूण)	संस्था	722	43864
	1) निर्जन	संस्था	6	2413
	2) वस्ती असलेली	संस्था	716	41251
	7) क्षेत्रफळ	चौरस कि.मी.	7512.4	387713
दोन	प्रशासकीय संस्था (1996 - 97)			
-	1) पंचायत समित्या	संस्था	6	317

1	2	3	4	5
	2) महानगरपालिका	संख्या	-	13
	3) नगरपरिषदा	संख्या	8	232
	4) कटक मंडळे	संख्या	-	7
				31-12-94
	5) ग्रामपंचायती	संख्या	613	27628
	6) पोलीस ठाणी (31 - 12 - 1994)	संख्या	16	1751
	7) पोलीस अँट पोस्ट (31 - 12 - 1994)	संख्या	15	731
तीन	लोकसंख्या (1991)			
	1) ग्रामीण लोकसंख्या	अकडे हजारात	1082	48396
	2) नागरी लोकसंख्या	अकडे हजारात	194	30541
	3) एकूण लोकसंख्या	अकडे हजारात	1276	78937
	4) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	अकडे हजारात	209	8758
	5) अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	16.64	11.09
	6) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	अकडे हजारात	22	7318
	7) अ.ज. लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.76	9.27
	8) पुरुष	अकडे हजारात	659	48826
	9) स्त्रिया	अकडे हजारात	617	39112
	10) स्त्रि- पुरुष प्रमाण	1000, पुरुषा- मागे स्त्रियांचे प्रमाण	937	934
	11) घनता	दर चौंस कि. मी.क्षेत्रातील लोकसंख्या	178	257
	12) साक्षरतेचे प्रमाण 1991			
	1) एकूण	टक्केवारी	54.27	64.87
	2) पुरुष	टक्केवारी	68.39	76.6
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	39.16	52.3

1	2	3	4	5
चार	4) राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक कृषी (अस्थाई)	संख्या	24	-
			1995-96	1996-97
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	749	38758
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	2 0.32	5274 17.15
	3) शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शेती वापरा- खालील जमीन	हजार हेक्टर	9	1249
	ब) पडीक आणि लाग- वडी लायक नसले- ली जमीन	हजार हेक्टर	7	1711
	क) एकूण (अ व ब)		16	2968
	4) पडीक जमिनीव्यति- रिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	1) कायम सुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	15	1357
	2) हार्ड ड्रिप/सांख्यिक जमीन	हजार हेक्टर	1	726
	3) लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	41	891
	5) पडीक जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	46	1049
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	38	1126
	6) पिका खालील क्षेत्र			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	597	17876
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	66	3786

1	2	3	4	5
	3) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	663	21462
	7) ओलित क्षेत्र		(1995-96)	(1996 - 97)
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	61	2549
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	307	3338
	8) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	253	11793
	9) वहित धारण जमीन अंतिम (1990 - 91)			
	1) 2 हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या हजारात	104	6883
	2) 2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	106	3297
	3) 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	7	170
	10) जमीन महसूल वसुली (1996 - 97)	लाख रुपये	17.83	10796
	11) जिल्हा परिषदेचा उपकर	हजार रुपये	667	उ.ना.
	12) पंचायत समित्याचा उपकर	हजार रुपये	2339	उ.ना.
पाच	पशुसंवर्धन (पशुगणना (1992)		अस्थाई	स्थाई
	1) एकूण पशुधन	संख्या हजारात	852	36393
	2) गाई व बैल	संख्या हजारात	379	17441
	3) म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	141	5447
	4) मेंढ्या	संख्या हजारात	54	
	5) शेळ्या	संख्या हजारात	225	13815
	6) कॉबड्या व बंदके	संख्या हजारात	308	32187
सहा	सहकार (1996 - 97)			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	2488	136785
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी	संख्या	457	28104
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पधसंस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	242	8930
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	958	20145
	5) प्राथमिक कृषि पतसंस्थानी दिलेली कर्जे	रुपये काटीत		1661

1	2	3	4	5
सात	जलसिंचन (1996 - 97) च्या अखेरपर्यंत पूर्ण झाले- ले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र 1) मोठे प्रकल्प 2) मध्याम प्रकल्प 1 व 2 चे लाभक्षेत्र 3) लघुप्रकल्प (राज्यक्षेत्र) लाभक्षेत्र 4) सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र		जून 97	96-97
		संख्या	3	33
		संख्या	16	177
		हजार हेक्टर	49	उ.ना.
		संख्या	-	1788
		हजार हेक्टर	-	उ.ना.
		हजार हेक्टर	42	1392, 116
अठ	उद्योग 1996 अखेर			
	1) नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	48	32152
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या	45	27668
	3) सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या 96-97	संख्या	2	182
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (1996-97)	हजार मेटन	67	3364
	5) सर्व सूत गिरण्यांची संख्या (1996-97)	संख्या	5	226
नऊ	बीज दि. 31/3/97 अखेर			31-3-89
	1) बीज पुरवठा केलेली झरे व सेडे	संख्या	8	39413, 116
	2) विधुतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	72	उ.ना.
	3) बीज पुरवठा केलेले विज पंप (मार्च 97 पर्यंत)	संख्या हजारात	68	2892
	4) बसविण्यात आलेली गोबरगॅस संपत्रे	संख्या	8638	उ.ना.

1	2	3	4	5
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 1996		1996-97	1996
	1) रुग्णालये	संख्या	8	741
	2) दवाखाने(P.H.C.महणून श्रेणीवाढीमुळे संश्लेषित घट	संख्या	14	1423
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	45	1695
	4) प्रा. आरोग्य पथके(अस्थाई)	संख्या	-	161 अस्थाई
अकरा	शिक्षण 1996-97		1995-96	1996-97
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	972	63238
	2) प्रा. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या "000"	287	11972
	3) प्रा. शाळेतील शिक्षक	संख्या "000"	5	304
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	41	39
बारा	माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिक सह(1996-97)			
	1) दुय्यम शाळा	संख्या	272	14872
	2) शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या "000"	185	7947
	3) शाळेतील शिक्षक	संख्या "000"	4	237
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	29	34
तेरा	उच्च शिक्षण (1996-97)			
	1) संख्या	संख्या	15	1392
	2) एकूण विद्यार्थी	संख्या "000"	16	853
चौदा	अ) प्रौढ शिक्षण			
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	18975	उ. ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या "000"	118	उ. ना.
	ब) तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण		1996-97	1995-96
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	6	485
	a) शासकीय	संख्या	3	241
	b) अशासकीय	संख्या	3	244
	2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1849	78416

1	2	3	4	5
	3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता.	संख्या	2	94
	4) पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता.	संख्या	298	23351
	5) व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्य. व उच्च माध्य. गट) व त्यांची प्रवेश क्षमता.	संख्या	1	182
	परिवहन आणि दळणवळण (मार्च 1997 अक्षे)	संख्या	180	31416
पंधरा	1) एकूण रेल्वे मार्ग लांबी	कि.मी.	29	उ.ना.
	2) स्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	3326	उ.ना.
	अ. बारमाही	संख्या		(1995-96)
	ब. हंगामी	संख्या	482	26756
	3) एकूण स्त्यांची लांबी (पृष्ठांकीत)	कि.मी.	87	8488
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	4519	157394
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी.	79	2958
	6) महत्वाच्या जिल्हा स्त्यांची लांबी	कि.मी.	823	32359
	7. इतर जिल्हा स्त्यांची लांबी	कि.मी.	927	41081
	8) ग्रामीण स्त्यांची लांबी	कि.मी.	858	41043
सोळा	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	संख्या	1832	78134
	1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे (1992-93) च्या सर्वेक्षणानुसार	संख्या लाखात	1.69	77.65 (अस्थाई)

1	2	3	4	5
	2) 1994-97 वर्षातील जुने लाभार्थी नवे लाभार्थी एकूण	संख्या संख्या संख्या	3000 2958 5958	8987 154031 161018
सतरा	रोजगार निर्मिती (1996-97) अ. रोजगार हमी योजना ब. जवाहर रोजगार कार्यक्रम (असेर)	म.दि.लासात ---	19.62 9.26	901.14 455.08
अठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना आदिवासी करीता अभ्रम शाळा विधार्थी		1996-97	1995-96
	एकोपिस मागासवर्गीयां- साठी कल्याणकारी योजना (1994-95)			
	1) मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे		1996-97	1994-95
	2) वसतिगृहात राहणारे विधार्थी	संख्या संख्या	3 223	192 12797
बीस	जिल्हा नियोजन (1996-97) 1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद 2) अनुशेष भरून काढण्या साठी तरतूद			
	एकविसा नागरी पुरवठा (96-97)			
	1) रास्त भावाची दुकाने 2) पुरविलेला एकूण साठा अ. गहू ब. तांदूळ 3) शासकीय गोदामे (30.6.1997) साठविण्याची क्षमता जून 1997 असेर	रुपये कोटीत रुपये कोटीत संख्या हजारटन हजारटन संख्या मै.टन	23.24 11.46 195 अस्थाई 3 अस्थाई 9 अस्थाई 38 17000	4879.20 339.86 42716 1810 858 840 563941

टिप: उ.ना. = उपलब्ध नाही.

रवि काळे/-

जिल्हा : उस्मानाबाद

महाराष्ट्र कुलस्वामिनी श्री. तुळजाभवानी देवीच्या तुळजापूर येथील प्राचीन मंदीरामुळे या जिल्ह्यास आगळे महत्व प्राप्त झालेले आहे. उस्मानाबाद शहराच्या नजीकच्या परीसरातील डोंगरश्रेणीत असलेली अतीप्राचीन व ऐतीहासीक दृष्ट्या महत्वाची जैन लेणी धाराशीवाची या नावाने संबोधली जाते. उस्मानाबाद हे शहर धाराशीव या नावाने ओळखले जात असे. उमरगा तहसीलमधील अचलेर या गावी असलेली हेमाडपंथी प्राचीन शिवमंदीरे व त्यांच्या जवळच असलेली नगरी व प्राचीन काळी मुरुंब नगरी (सध्याचे मुरुम) या नावाने भरभराटीस असलेली नगरी ही पण प्राचीन व ऐतीहासीक दृष्ट्या महत्वाचे होत. जिल्ह्यातील तेर हे गाव अती प्राचीन कालापासून प्रसिध्द आहे. कुंथलगिरी हे जैनाचे प्रसिध्द तिर्थस्थळ ही या जिल्ह्यात आहे. परंदा तहसीलमधील माणकेश्वर येथील हेमाडपंथी मंदीर हे शिल्पकलेचा एक उत्कृष्ट नमुना म्हणून पाहावयास मिळतो. 2/- हा जिल्हा पूर्वीच्या हैद्राबाद राज्यातील मराठवाडा म्हणविला जाणा-या मराठी भाषीक जिल्ह्यापैकी एक आहे. द्विभाषीक राज्याच्या स्थापनेच्या वेळी म्हणजे 1956 साली हा जिल्हा मराठवाड्यातील उर्वरीत चार जिल्ह्यांसह संबई या द्विभाषीक राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. स्वतंत्र महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेनंतर या जिल्ह्याचा महाराष्ट्र या मराठी भाषीक राज्यामध्ये समावेश करण्यात आला. बीड, औरंगाबाद, नांदेड व परभणी या मराठवाड्यातील अन्य जिल्ह्याबरोबर उस्मानाबाद जिल्ह्यासह सध्याचा औरंगाबाद या स्वतंत्र महसूल विभागाची स्थापना करण्यात आली.

3/- 1981 च्या जनगणनेपर्यंत लातूर ही या जिल्ह्यातील एक तहसिल होती. परंतु, ऑगस्ट 1982 मध्ये या जिल्ह्याचे विभाजन होऊन पूर्वीच्या जिल्ह्यातील लातूर, औसा, उदगीर, अहमदपूर आणि निलंगा हे तहसिल लातूर या नवनिर्मित जिल्ह्यात समाविष्ट करण्यात आले. त्यामुळे सध्याच्या पुनर्रचित उस्मानाबाद जिल्ह्यात पूर्वीचे फक्त उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परंदा व भूम हे सहा तहसिल राहिल्या आहेत. याच सुमारास सोलापूर जिल्ह्यातील बाश्नी या तहसीलमधील आठ गावे या जिल्ह्यातील उस्मानाबाद तहसिलमध्ये समाविष्ट करण्यात आली आहेत.

4/- उस्मानाबाद जिल्हा दक्षीण पठाराच्या क्षेत्रात येतो. जिल्ह्याचा बराच भाग खडकाळ व उर्वरित भाग सपाट असून समुद्रसपाटीपासून सरासरी 600 मी. उंचीवर आहे. हा जिल्हा बालाघाट डोंगराच्या लहान रांगानी वेढलेला आहे. भूम, कळंब, उस्मानाबाद आणि तुळजापूर ह्या तहसिल बालाघाट डोंगराच्या कक्षेत व इतर तहसिल सपाट प्रदेशावर आहेत. जिल्ह्याचा काही भाग गोदावरी नदीच्या खो-घात व काही भाग भिमेच्या खो-घात मोडतो. गोदावरी नदीची महत्वाची उपनदी मांजरा या नदीच्या खो-घात कळंब तहसिल आहे. मांजरा नदीच्या तेरणा या उपनदीच्या कक्षेत उस्मानाबाद व उमरगा हे तहसिल येतात. परंदा, भूम, तुळजापूर आणि उमरगा या तहसिलचा काही भाग सिना नदीच्या खो-घात मोडतो. सिना नदी ही भिमा नदीची उपनदी आहे. जिल्ह्यातील सर्व शहरामध्ये भूम हे शहर समुद्र सपाटीपासून 700 मि. उंचीवर असल्यामुळे ते जिल्ह्यात सर्वात उंचीवर असलेले शहर आहे. तर परंदा 530 मी. उंचीवर आहे.

म्हणजे ते जिल्ह्यात सर्व शहरात कमी उंचीवर आहे. पठाराची सरासरी उंची 600 मी. असून त्याचा मक्षीणेकडील खोलगट भाग भिमा नदीच्या खोऱ्यात मोडतो.

5/- हा जिल्हा मराठवाड्याच्या अती पूर्वेकडील असून त्याचा विस्तार 17.35 अंश ते 18.40 अंश उत्तरअक्षांश आणि 75.16 अंश ते 76.40 अंश पूर्वेरक्षांश घामध्ये आहे. जिल्ह्याच्या दक्षिण-पश्चिमेस सोलापूर, उत्तर-पश्चिमेच्या बाजला अहमदनगर, उत्तरेस बीड, ईशान्य व पूर्व दिशेला लातूर व दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील अनुरुमे विदर्भ व गुलबर्गा जिल्हे आहेत.

6/- जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 7512.4 चौ. कि.मी. असून अकारमान लक्षात घेता महाराष्ट्रात त्याचा 24 वा क्रमांक लागतो. जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी 241.4 चौ. कि.मी. क्षेत्र (3.21%) नागरी असून उर्वरित 7271.0 चौ. कि.मी. क्षेत्र (96.79%) ग्रामिण आहे. प्रशासनाच्या सोईसाठी जिल्ह्याचे भूम उस्मानाबाद हे दोन महसूल विभाग पाडण्यात आलेले आहेत. एक उपविभाग भूम येथे असून त्यामध्ये भूम, परंडा, कळंब या तहसील समाविष्ट आहेत. दुस-याचे मुख्यालय उस्मानाबाद हे आहे व त्यात उर्वरित उस्मानाबाद, उमरगा व तुळजापूर या तहसीलचा अंतर्भाव आहे. वरील उपविभागांसाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधीकारी कार्यालय आहे. नागरी विभाग वगळता प्रत्येक तहसिलांचे सर्व क्षेत्र संबंधीत पंचायत समितीच्या कक्षेत असून तहसिल एवढ्याच म्हणजे 6 पंचायत समित्या जिल्ह्यात असून उस्मानाबाद येथे जिल्हा परिषदेचे मुख्यालय आहे.

7/-1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण 722 गावे आहेत. त्यापैकी 716 गावे वस्ती असलेली व सहा गावे असाड आहेत. 31.3.97 अखेर एकूण 613 ग्रामपंचायती होत्या. जिल्ह्यातील एकूण अठ नागरी क्षेत्रापैकी उस्मानाबाद येथे 'ब' वर्ग नगरपालिका व इतर सात शहरांसाठी 'क' वर्ग नगरपालिका आहेत. जिल्ह्यात एकूण सात कृषि उत्पन्न बाजारसमित्या असून त्या उस्मानाबाद, कळंब, सुरम(ता. उमरगा), तुळजापूर, परंडा व भूम येथे आहेत.

8/- उस्मानाबाद हे शहर जिल्ह्याचे मुख्यालय आहे. येथे राज्य शासन व जिल्हा परिषदेची कार्यालये आहेत.

9/- जिल्ह्यातील हमिनीची ढोबळ मानाने दोन भागात विभागणी होऊ शकते. पहिल्या विभागात भारी व खोल काळ्या जमिनीपासून ते कमी खोलिच्या ते हलक्या जमिनीपर्यंत वेगवेगळे प्रकार आढळतात. दुस-या भागात अत्यंत सुपिक जमिनीचा समावेश आहे. या भागात असलेल्या डोंगराळ विभागातील जमिनीचे पट्टे भात शेतीसाठी उपयुक्त आहेत.

नदी नाले

10/- तेरणा नदी जिल्ह्याच्या पश्चिमेकडून पूर्वेकडे उस्मानाबाद व उमरगा तालुक्यातून जाऊन पूर्वेकडील सिमेवर मांजरा नदीस मिळते. परंडा तालुक्याच्या पश्चिम सिमेवरून सिना नदी उत्तरेकडून दक्षिणेकडे वहात जाते. बोरी नदी तुळजापूर तालुक्यापासून वाहून पुढे ती सोलापूर जिल्ह्यात प्रवेश करते व सिना नदीस जाऊन मिळते. या नद्या व्यतिरिक्त उमरगा तालुक्यात बेनीतुरा, भूम तालुक्यात बाणगंगा अदी अन्य नद्या व नाले आहेत. पण पावसाळा सोडून अन्य काळात वर्षभर ते जवळ जवळ कोरडेच असतात. कारण, पावसाचे पाणी उंच डोंगरावरून वाहत येते व दुस-या जिल्ह्यात वाहत जाते. जलसिंचन प्रकल्प, पाझरताव या व्यतिरिक्त जिल्ह्यात मोठी तळी किंवा सरावरे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

11/- जिल्हयातील हवामान प्रामुख्याने कोरडे असून पावसाळा साधारणतः जूनच्या मध्यापासून सुरु होतो व सप्टेंबरच्या अखेर संपतो. सप्टेंबरच्या अखेरपासून ते नोव्हेंबरच्या मध्या पर्यंत हवामान दमट असते. त्यानंतर जानेवारी अखेर पर्यंत हिवाळा असतो. फेब्रुवारी व मार्च महिन्यात हवामान कोरडे असते. एप्रिल ते जून उन्हाळा असतो. उन्हाळ्यामध्ये सामान्यता वादळी वारे वाहतात. उस्मानाबाद शहराचे उन्हाळ्यातील हवामान मराठवाड्यातील इतर जिल्हयांच्या मानाने थंड असते.

12/- दक्षीण पंजाबवरील इतर जिल्हयांप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्हयात देखील दक्षीण-पूर्व मोसमी वा-यापासून पाऊस पडतो. साधारणपणे जूनच्या मध्यापासून पावसाळा सुरु होतो. जुलै मध्ये पाऊस मोठ्या प्रमाणात होतो. व सामान्यतः सप्टेंबरच्या शेवटी पावसाळा संपतो. 1996 मधील जिल्हयाचे सरासरी पर्जन्यमान 495 मि.मि.होते. त्यापैकी उस्मानाबाद व तुळजापूर या पश्चिमेकडील तहसीलचे अनुक्रमे 170 व 763 मि.मि. पाऊस झाला. परंडा, भूम या पश्चिम घाटाच्या पर्जन्यछायेतील तहसीलात यावर्षी अनुक्रमे 572 व 757 मि.मि. पाऊस झाला. तर कडंब तालुक्यात 494 व उमरगा तालुक्यात 688 मि.मि.पाऊस झाला. संदर्भ वर्षात सर्वात जास्त 809 मि.मि.पाऊस उस्मानाबाद पेंथे व सर्वात कमी पाऊस 494 मि.मि. पाऊस कडंब पेंथे नोंदला गेला.

13/- उस्मानाबाद पेंथे तापमान निरीक्षण केंद्र असून 1996 मध्ये कमाल 43.8 व किमान 10.2 से. तापमान नोंदले गेले आहे.

जमिनीच्या प्रकार

14/- जिल्हयातील जमिनीची विभागणी दोबळ मानाने दोन विभागात करणे सर्रास आहे. पहिल्या विभागात काळ्या व सुपिक मातीचा धर असलेली काळीभोर सुपिक जमिन तसेच हलक्या प्रतीची जमिन आढळते. जमिनीच्या या वैशिष्ट्यामुळे या भागात खरीप व खडी या दोन्ही हंगामातील पिके घेतली जातात. कडंब व उस्मानाबाद या तहसीलचा समावेश या विभागात होतो. या तहसीलच्या पूर्व भागात खरीप व पश्चिमेकडील भागात खडी पिके घेतली जातात. दुस-या विभागात प्रामुख्याने सुपिक जमिनीचा समावेश आहे. पेंथे सुस्थचे खडी पिके घेतली जातात.

लोकसंख्या

15/- 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्हयाची लोकसंख्या 1276327 आहे. त्यापैकी 659996 पुरुष व 617431 स्त्रिया आहेत. ग्रामीण भागातील लोकसंख्या 1082447 आहे. तर नागरी भागातील लोकसंख्या 193880 आहे. जिल्हयाचे एकूण लोकसंख्येची तालुका निहाय लोकसंख्येच्या विभागणीची टक्केवारी उस्मानाबाद 23.26%, कडंब 16.32%, उमरगा 22.59%, तुळजापूर 17.14%, परंडा 10.97% व भूम 9.72% आहे.

घनता

16/- महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या तुलनेत उस्मानाबाद जिल्हयाच्या क्षेत्रफळाची टक्केवारी 2.43% आहे. त्याप्रमाणे महाराष्ट्राच्या एकूण लोकसंख्येची उस्मानाबाद जिल्हयाच्या लोकसंख्येची टक्केवारी 1.62% आहे. उस्मानाबाद जिल्हयाची लोकसंख्येची घनता प्रत्येक चौ.कि.मी. मार्गे 178 एवढी आहे. तर महाराष्ट्राची लोकसंख्या 257 एवढी आहे. भारताची 288 आहे. जिल्हयामध्ये

उस्मानाबाद तहसीलच्या लोकसंख्येची घनता सर्वात जास्त आहे. म्हणजेच 229 व्यक्ती प्रति चौ.कि.मी. इतकी असून सर्वात कमी म्हणजे 133 व्यक्ती प्रति चौ.कि.मी. परंडा तालुक्यात आहेत.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

17/- जिल्ह्यातील 84.81% लोकसंख्या ग्रामीण भागात राहते. एकूण 193888 शहरीलोकसंख्येपैकी 74.74%लोकसंख्या उस्मानाबाद, तुळजापूर, उमरगा व सुरुमचा उस्मानाबाद, तुळजापूर, उमरगा तहसीलमधील शहरामध्ये समाविष्ट आहे. तर, उस्लेली 25.26% लोकसंख्या कळंब, भूम व परंडा शहरात विसुरलेली आहे.

स्त्रि- पुरुष प्रमाण

18/- महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषामागे 934 स्त्रिया हे प्रमाण 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. तर उस्मानाबाद जिल्ह्यात हेच प्रमाण 937 स्त्रिया आहे. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात तेच प्रमाण 943 स्त्रिया, नागरी भागात 904 स्त्रिया या प्रमाणे आहे.

अनुसूचित जाती व जमाती

19/- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी अनु.जातीची टक्केवारी 16.34% आहे. या बाबीची महाराष्ट्राची टक्केवारी 11.09% आहे.

20/- 1991 च्या जनगणनेनुसार अनु.जातीची लोकसंख्या 22443 आहे. तीची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येच्या 1.76% येते. महाराष्ट्र राज्याची ही टक्केवारी 9.27% आहे. कामकरी

21/- 1991 च्या जनगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कामक-यांची (सुस्थतः व सिमांतीक) संख्या 578526 एवढी असून या कामक-यांचे प्रमाण एकूण लोकसंख्येच्या 45.33 % आहे. एकूण सुस्थतः कामक-यांपैकी शेतकरी 40.51% शेतमजूर 41.09%, घरगुती उद्योग वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती 1.42% व इतर काम करणारे 4.89% व सिमांतीक काम करणारे 9.27% आहेत.

वयोगटानुसार लोकसंख्या

22/- 1991 च्या जनगणनेनुसार वयोगटानुसार लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे 1981च्या जनगणने-नुसार या बाबीची माहिती देण्यात येत आहे. 1981च्या जनगणने नुसार वयोगटाप्रमाणे जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची विभागणी पुढील प्रमाणे आहे. 8 ते 14 वर्ष या वयोगटात सर्वात जास्त म्हणजे 41.34%, 15 ते 19 वर्ष वयोगटात 8.75%, 20 ते 24 वर्ष वयोगटात 7.68% , 25 ते 29 वर्ष वयोगटात 6.92%, 30 ते 34 वर्ष वयोगटात 6.27%, 35 ते 39 वर्ष वयोगटात 5.92%, 60 व 69 वर्षावरील वयोगटात 7.25% आणि अनिर्देशित वयोगटात 8.11% लोकसंख्या आढळते. वरील माहिती चुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची (सध्याचे लातूर व उस्मानाबाद जिल्हे एकत्रित करून) आहे. व त्यात सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात आलेल्या अठ स्रेड्यांच्या माहितीचा समावेश नाही. वरील विवेचनावरून स्पष्ट होते की, काम करण्यास योग्य अशा 15 ते 49 वर्ष वयोगटातील लोकसंख्येचे प्रमाण 52% पेक्षाही कमी (सुमारे 45%) आहे.

साक्षरता

23/- 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील साक्षरतेची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येच्या 54.27% आहे. महाराष्ट्र राज्याची हीच टक्केवारी 64.87% आहे. ग्रामीण क्षेत्रातील साक्षरतेचे प्रमाण 51.23% असून शहरी विभागातील हेच प्रमाण

71.06% आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील नगरपालिका निहाय साक्षरतेचे प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे. उस्मानाबाद 77.09%, कळंब 74.46%, उमरगा 66.10%, तुळजापूर 72.25%, परंडा 82.94%, भूम 78.42%, नळदुर्ग 63.85%, सुरुम 68.27% आहे. जिल्ह्यात एकूण पुरुषांच्या 68.39% पुरुष तर स्त्रियांच्या 39.16% स्त्रिया साक्षर आहेत. नगर पालिका निहाय साक्षरतेचा विचार केला असता सर्वात जास्त म्हणजे 77.09% साक्षरतेची टक्केवारी उस्मानाबाद नगरपालिकेमध्ये आहे. तर, सर्वात कमी म्हणजे 68.27% साक्षरतेची टक्केवारी सुरुम नगरपालिकेची आहे.

निवासी घरे व कुटुंबाची संख्या

24/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1991 च्या जनगणनेनुसार राहत्या घरांची संख्या 238829 असून त्यापैकी 85.86% घरे ग्रामीण भागात असून उर्वरित 14.95% शहरी भागात आहेत. एकूण 238829 कुटुंबे असून त्यापैकी 198395 कुटुंबे ग्रामीण भागात राहतात व इतर 34628 कुटुंबे शहरी भागात राहतात.

वने

25/- माननीय संचालक, कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे यांनी पुरविलेल्या माहितीच्या आधारे 93-94 मध्ये जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र 4100 हेक्टर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राची तुलना करता जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी 0.55 म्हणजे नगण्य आहे. राज्याच्या टक्केवारीची तुलना करता जिल्ह्याची टक्केवारी खूपच कमी आहे. पर्जन्यमान, पर्यावरणाचा समतोल, अर्दी बाबत सुधारणा होण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्रात वाढ होणे अत्यावश्यक आहे. हे आकडेवारीवरून स्पष्ट होते.

वन उत्पादन

26/- 1996-97 या वर्षात विडी-पाने, गोपी, रु.240000 डिकापासून 4000 असे एकूण 280000 रुपये वन उत्पादन मिळाले.

वन विकास कार्यक्रम

27/- पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्र सुमारे 33% हवे. परंतु या बाबतची जिल्ह्याची टक्केवारी 1% पेक्षाही कमी आहे. हे परिच्छेद 25 मधील आकडेवारी वरून दिसून आले आहे. म्हणून वन क्षेत्रात वाढ होण्यासाठी वन साते व सामाजिक वनिकरण विभागामार्फत प्रयत्न चालू आहेत. सामाजिक वनिकरण विभागातर्फे 96-97 या वर्षात अवर्षण प्रवण क्षेत्र-विकास कार्यक्रमांतर्गत वनिकरण या योजनेखाली 194 हेक्टर क्षेत्रात झाडे लावली आहेत. तर सामाजिक वनिकरण योजनेतर्गत 283 हेक्टरमध्ये झाडे लावण्यात आली.

शेती : जमिनीचा वापर

28/- जिल्ह्यातील शेतीविषयक पूर्ण अंतीम स्वरूपाची आकडेवारी 93-94 करिता उपलब्ध आहे. या माहितीमध्ये यापुढील वर्षाची अंतीम आकडेवारी उपलब्ध नसल्यामुळे 93-94 या वर्षाच्या आकडेवारीचा उपयोग समालोचनात केलेला आहे. जिल्ह्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ 748478 हेक्टर आहे. यापैकी जंगलातील क्षेत्र फक्त 4100 हेक्टर (म्हणजे 0.55 %) आहे. शेतीकरीता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रामध्ये बिगरशेती वापराखालील जमिन 14403 हेक्टर 1.92% होती. तर पडीक व लागवडीलायक नसलेली जमिन 6300 हेक्टर 0.84 हेक्टर होती. म्हणजेच एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 3.31% जमिन शेती वापरासाठी उपलब्ध नव्हती. पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवडी खाली नसलेल्या जमिनीमध्ये लागवडीलायक पण वापरात नसलेली

जमिन 46700 हेक्टर (5.43%) होती. कायम गुरे चराऊ आणि इतर चराऊ जमिन 17000 हेक्टर (2.27%) होती. जिल्ह्यात असलेल्या एकुण गोजातीय (गायी व म्हशी) पशुंचा विचार केला असता प्रत्येक पशुमागे 0.03 हेक्टर चराऊ क्षेत्र इतके म्हणजेच सुपच कमी क्षेत्र उपलब्ध आहे असे दिसून येते. असे असले तरी, इतर पडीक जमिनीसुद्धे जनावरांजा चा-याचा प्रश्न सुटण्यात मदत होते. तर कसलेल्या जमिनीमध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे झुडपे व फळबागा घासालील जमिन 1600 हेक्टर (0.21%) होती. घासरीज चालू पड 46300 हेक्टर (6.19%) होती. तर इतर पड 28400 हेक्टर 3.79% होती. निव्वळ कसलेले क्षेत्र 589700 हेक्टर म्हणजे एकुण भौगोलिक क्षेत्राच्या 78.79% होते. या क्षेत्राची प्रत्येक माणसामागे 0.46 हे. इतकी सरासरी येते. 29/- पावसाचे व कालव्यासालील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुबार पिकासालील क्षेत्र कमी आहे. सन 93-94 मध्ये दुबार पिकासालील क्षेत्र 149100 हेक्टर म्हणजे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राच्या 25.28% होते.

धारण केलेली वहित जमिन व वहित सातेदार

30/- 90-91 कृषि गणनेची सध्याच्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची लातूर जिल्हा वगळून माहिती उपलब्ध आहे. या कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यातील सातेदारांची एकुण संख्या 216401 होती. त्यांनी धारण केलेली एकुण जमिन 656198 हेक्टर होती. जमिन धारणेच्या विविध गटानुसार असलेले एकुण सातेदार त्यांनी धारण केलेली जमिन व त्यांचे एकुण सातेदारांशी जमिनीची असणारी टक्केवारी या विषयी माहिती खालील तक्त्यात दिलेली आहे. खालील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, एक हेक्टर पेक्षा कमी जमिन धारण करणारे एकुण सातेदार 38421 असून त्यांची धारण केलेली जमिन फक्त 23330 हेक्टर आहे. आणि 1.0 ते 1.99 हेक्टर पर्यंत जमिन असणारे एकुण 65198 सातेदार आहेत व त्यांनी 95758 हेक्टर क्षेत्र धारण केले आहे. म्हणजे जिल्ह्यात एकुण 183619 (47.84%) अत्यंत्य सुधारक असून त्यामध्ये 119889 हेक्टर (18.15%) क्षेत्र धारण केले आहे. सर्वात जास्त म्हणजे 38.18 % सातेदार 1.0 ते 1.99 हेक्टर क्षेत्रातील आहेत. त्यांची एकुण क्षेत्राच्या 14.59% क्षेत्र धारण केले आहे. त्या खालोखाल 2.0 ते 3.99 हेक्टर असणारे 28.49% सातेदार आहेत. मात्र त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र 26.21% आहे. 10.0 हेक्टर पेक्षा जास्त क्षेत्र असणारे सातेदार सुमारे 3.23 % आहेत. व त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र 15.38 आहे.

अ. जमिन धारणेचा क्र. गट (हेक्टर)	एकुण सातेदार (संख्या)	एकुण धारण केलेली जमिन हेक्टर	एकुण साते दारांशी संख्या	एकुण जमिनीशी टक्केवारी
-------------------------------------	-----------------------------	------------------------------------	--------------------------------	------------------------------

1	2	3	4	5	6
1. 1.0 हेक्टर पेक्षा कमी	38421	23330	17.74	3.56	
2. 1.00 ते 1.99	65198	95758	38.18	14.19	
3. 2.00 ते 3.99	61708	171989	28.49	26.21	
4. 4.00 ते 9.99	44268	264212	28.44	48.26	
5. 10.00 पेक्षा जास्त	7806	100811	3.23	15.28	

पिके व पिक पध्दती

31/- जिल्हयात खरीप व खरी पिके घेतली जातात. दोनही हंगामात घेतल्या जाणाऱ्या पिकांमध्ये खरीप लागत क्षेत्रे एकदल धान्याचे जून घांनंतर द्विदल धान्ये व त्याहूनोत्तर घेतल्या पिके असा क्षेत्रानुसार पिकाचा क्रम लागतो. सन १३-१४ मध्ये खरीप लागत क्षेत्र ११४२७ हेक्टर म्हणजे निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या १६.८१ % होते.

३२/- नुर हे महत्वाचे खरीपातील कडधान्य असून या सालील क्षेत्र ६७५९३ हेक्टर आहे. एकूण कडधान्यासालील क्षेत्राच्या ४६.६२% क्षेत्र या पिकासाठी आहे.

३३/- खरी पिकामध्ये ज्वारी, गहू, हरभरा व करडई ही महत्वाची पिके असून खरीप ज्वारीचे सन १३-१४ मधील जिल्हयातील क्षेत्र २३३७२५ हेक्टर म्हणजेच, निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या ३५.४०% होते.

३४/- तेलबियांचे पिकामध्ये मुख्यत्वे करडई व भुईसुग ही पिके घेतात. करडई पिके खरीपमध्ये कोरडवाहू जमिनीमध्ये घेतले जाते. मात्र भुईसुगाचे पिक खरीप व उन्हाळी या दोनही हंगामात घेण्यात येते. आणि अलिकडील कांही वर्षांपासून सुर्यफुलं या नवीन गळीताच्या पिकाचे क्षेत्र जिल्हयात वाढत असून ते पिक सर्व हंगामात घेता घेते. जिल्हयात १३-१४ या वर्षात तेलबियांचे गळीतांच्या धान्याचे एकूण क्षेत्र १९२५२४ हेक्टर होते. या पिकासाठी क्षेत्राची टक्केवारी निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या सुमारे ३२.६५ % होती. करडई पिकासाठी क्षेत्र ४५२३५ हेक्टर होते.

३५/- व्यापारी पिकामध्ये ऊस व कापूस ही महत्वाची पिके आहेत. गेल्या कांही वर्षात उपलब्ध असलेल्या ओलिताच्या सोयी अप्-या असल्याने ऊसासाठी क्षेत्रात धट झाली आहे. १३-१४ मध्ये ऊसासाठी क्षेत्र १०४७५ हेक्टर होते.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकाच्या उत्पादनाचे प्रमाण

३६/- सर्वसाधारणपणे जिल्हयातील जमिनीचा प्रोत चांगला असल्यामुळे पाऊस पुरेपूर झाल्यास पिके चांगली येऊ शकतात. कोरडवाहू पिकांचे प्रमाण जास्त असल्यामुळे पिके व त्यांचे उत्पादन पावसाच्या (पाण्यावर) प्रमाणावर अवलंबून असते. १९९६ या वर्षात पावसाच्या प्रमाणात वाढ झाल्यामुळे जवळजवळ सर्व पिकांच्या उत्पादनात वाढ झाली. १६-१७ या वर्षातील कांही पिकांचे उत्पादन पुढील प्रमाणे होते. गहू ३६५०० टन, ज्वारी ३१९४०० टन एवढे झाले. उत्पन्नाचे मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढीलप्रमाणे आहे. गहू १०००, ज्वारी १८५६, बाजरी ७६२, हरभरा ५८५, तर ६०१, भुईसुग ७०९, तर मिरची ३९३ किलो एवढे झाले. ओलिताच्या सोयी सुधारित बियाणे व खताचा वापर यामुळे उत्पादनात वाढ करण्याचे प्रयत्न चालू आहेत. पण पर्जन्यमान कमी व अनियमित झाल्यामुळे उत्पादन वाढीच्या प्रमाणात अपेक्षित यश येत नाही.

जास्त उत्पादन देणाऱ्या जातीच्या बियांनाचा वापर
३७/- १६-१७ या वर्षातील संकरीत ज्वारी साली ७६५१० हेक्टर क्षेत्र होते. बाजरी व मका या पिकांच्या संकरीत बियाणांची अनुक्रमे १४२१७ हेक्टर व २३५५ हेक्टर क्षेत्रात पेरणी झाली होती. सुधारित जातीच्या बियाणांसाठी पिकवार क्षेत्र पुढील प्रमाणे आहे.

ज्वारी 181250 हेक्टर, गहू 26925 हेक्टर भात 5565 हेक्टर व मका 829 हेक्टर.

फळे व भाजीपाला

38/- जिल्ह्यात फळामध्ये आंबे, द्राक्षे, पेरु, इत्यादी घेतात. 93-94 साली फळबाग व भाजीपाला घासालील क्षेत्र 8687 हेक्टर होते. या दोन्ही पिकांचे प्रमाण निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 1.47% होते.

संद्रीय रासायनिक खतांचा वापर

39/- संकरीत विधानाच्या वापराबरोबर संद्रीय रासायनिक खतांचा वापरात दिवसेंदिवस वाढत आहे. जिल्हा परिषदेतील कृषि ह्यात्यामार्फत खते वाटपाचा कार्यक्रम घेतला जातो. 96-97 वर्षातील रासायनिक खताचे वाटप नियंत्रीत संस्थांकडून 12992 मे. टन व खाजगी संस्थेकडून 31896 मे.टन करण्यात आले.

पिक संरक्षण

40/- पिकांवर रोगांचा प्रादुर्भाव झाल्यास जिल्हा परिषदेतर्फे पिक संरक्षण मोहिम हाती घेतली जाते. पंचायत समिती घातळीवर पिक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

वधारी व पणन

41/- जिल्ह्यात मुख्य प्रकारच्या सात बाजार समित्या असून त्या उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, तुळजापूर, सुरुम, पांडा व भूम. येथे आहेत. सन 1996-97 या वर्षात सर्व बाजार समित्यात एकुण 21515 मे. टन धान्य विक्रीस आले व त्याची किंमत 228144 हजार रुपये होती.

42/- धान्याची साठवण करण्यासाठी वखार महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त उस्मानाबाद येथे दोन गोदामे आहेत. त्या गोदामाची एकुण साठवण क्षमता 3600 मे.टन आहे. या गोदामाव्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाची 30 गोदामे आहेत. त्या गोदामाची साठवण क्षमता 16800 मे.टन आहे..

शु-सुधार कार्यक्रम

43/- जिल्ह्यात जमिनीची बांधबंदिस्ती व नालाबंदिस्ती व जमिनी सपाटीकरण कार्यक्रम राबविले जातात. 96-97 या वर्षात जमिनीची समपातळी बांधबंदिस्तीची कामे तसेच, पूर्व पावसाळा ते तृतीय वर्षापर्यंत 283 हेक्टर मध्ये वनिकरण व कृषिविकास कामे पूर्ण झाली या व्यतिरिक्त सतरा नालाबंदिस्ती कामे पूर्ण झाली.

एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम

44/- ग्रामविकास खात्याने घेतलेल्या गणनेनुसार सुमारे 52929 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत. कुटुंबांच्या आर्थिक उन्नतीसाठी विविध योजना राबविल्या जात असून त्यापैकी एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ही महत्वाची योजना आहे. त्या योजनेखाली 96-97 या वर्षात 30000 जुन्या व नव्या लाभार्थ्यांना मदत करण्याचे उद्दीष्ट होते. एकुण 2958 लाभार्थ्यांना मदत केली गेली. संदर्भीय वर्षातल्या योजनेच्या लाभार्थ्यांना एकुण 94.29 लक्ष रुपये आर्थिक सहाय्य (सबसिडी) देण्यात आली. उधोगधंदे, शेतीसुधारणा, सिंचन सोयी, दुभती जनावरे इ. विविध योजनांसाठी या कार्यक्रमाखाली अर्धसहाय्य करण्यात येते. त्यासुळे दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबांच्या उत्पादनात वाढ करून त्यांना दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्याचा प्रयत्न केला जातो.

अवर्षणप्रवण कार्यक्रम

45/- अवर्षणग्रस्त भागाच्या आर्थिक विकासासाठी कृषि विकास लघुपाटबंधारे,

पशुसंवर्धन, दुग्धविकास, वने व कृषण विकास, सामाजिक वनिकरण व मत्स्य व्यवसाय हे कार्यक्रम राबविले जातात. या सर्व कार्यक्रमासाठी 96-97 करिता एकुण 85.95 लक्ष रुपयाची तरतूद केली होती. त्याप्रमाणे पूर्णच म्हणजे 85.95 लक्ष रुपये खर्च झाले. वने व कृषण विकास आणि सामाजिक वनिकरण या कार्यक्रमांसाठी अनुक्रमे 283 हेक्टर क्षेत्रात झाडे लावण्याचे उद्दीष्ट होते. त्या प्रमाणे 283 हेक्टर मध्ये झाडे लावण्यात आली असून कामे प्रगती पथावर आहेत.

सिंचन

47/-93-94 या वर्षी जिल्ह्यातील एकुण सिंचनासाठीील क्षेत्र 112522 हेक्टर होते. त्या क्षेत्राची एकुण पिकासाठीील क्षेत्राशी टक्केवारी 15.23 येते. जिल्ह्यात मार्च 97 पर्यंत 4 मध्यम प्रकल्पाची कामे प्रगतीपथावर आहेत. 96-97 अखेर जिल्ह्यात 35 लघुपाटबंधारे होते. यापैकी 9 पाटबंधारे उपयोगात नव्हते. या सर्व प्रकल्पाद्वारे 88818 हेक्टर क्षेत्र निव्वळ ओलितासाठीील आलेले होते. जिल्ह्यात 93-94 अखेर 31958 सिंचन विहिरी होत्या. त्यापैकी 3288 (89.71%) विहिरी वापरात होत्या. वापरात असलेल्या सिंचन विहिरीवर 28268 विधुम पंप व 1237 डिझेल पंप बसवलेले होते. विहिरीमुळे भिजणारे निव्वळ क्षेत्र 74588 हेक्टर म्हणजेच ओलितासाठीील क्षेत्राच्या 66.29% होते. राहिलेले 21218 हेक्टर निव्वळ ओलिताचे क्षेत्र पृष्ठभागीय साधनासाठीील होते.

ओलितासाठीील पिके

48/- अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलितासाठीील पिके आहेत. 93-94 या वर्षीत एकुण ओलितासाठीील क्षेत्रापैकी गहू, ज्वारी व हरभरासाठीील क्षेत्र अनुक्रमे 13404, 40051, 9922 हेक्टर होते. व्यापारी वर्गातील पिकामध्ये ऊस व मिरची ही ओलिताची पिके आहेत. यापैकी ऊसाचे ओलितासाठीील क्षेत्र 18475 हेक्टर होते. फळे व भाजीपाला या पिकासाठीील बागायत क्षेत्र 5717 हेक्टर इतके होते. तेल वर्गीय पिकामध्ये सुईमूगाला विशेषतः उन्हाळी हंगामात पाणी देतात.

मोठ्या व मध्यम व लहान ओलिताच्या साधनांचा विकास कार्यक्रम

48/- सध्या सिना कोळेगांव ता.परंडा या मोठ्या प्रकल्पाचे काम चालू असून तो प्रकल्प सन 2008 मध्ये पुर्ण होण्याची शक्यता आहे. या प्रकल्पामुळे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील 6888 हेक्टर क्षेत्र ओलितासाठीील येईल. या व्यतिरिक्त 4 मध्येम प्रकल्पाचे काम चालू आहे. ते प्रकल्प उस्मानाबाद, भूम, परंडा तहसीलमध्ये आहेत. या प्रकल्पाचे काम पुर्ण झाल्यावर एकुण 7148 हेक्टर क्षेत्रातील सिंचनाची सोय प्राप्त होईल. या प्रकल्पांना सध्याचा अंदाजीत खर्च रु. 8088 लाख आहे. या खेरीज लघुपाटबंधा-याची कामे उपलब्ध पैशाच्या प्रमाणात चालू आहेत. पाझर तलावाचे बांधकाम पाझर क्षेत्रातील विहिरीचे पाणी वाढावे म्हणून घेण्यात येत आहे. सिंचनाच्या विहिरी खोदण्याकरिता पण विविध योजनाद्वारे अर्थसहाय्य देण्यात येत आहे.

पुर नियंत्रण व टंचाई सदृश्य परिस्थिती.

49/- 96-97 मध्ये पुरयस्त गावे नव्हती. पावसाचे प्रमाण चांगले असल्यामुळे टंचाईयस्त गावे म्हणून जाहीर केलेली नाहीत.

पशुसंवर्धन, वैद्यकीय सेवा व दुग्ध व्यवसाय

50/- पशुसंवर्धन :- 1992 च्या पशुगणने प्रमाणे जिल्ह्यात एकुण 851997 एवढे

पशुधन होते. 1987 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकुण जनावरांची संख्या 763251 एवढी होती. 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकुण पशुधनांत गायी बैलांची संख्या 44.51% होती. म्हशी व रेडे 16.59% होते.

51/- शेळ्या व मेंढ्या 32.93% व इतर जनावरे 5.93 असे पशुप्रमाण होते. एकूण दुभत्या गायींची संख्या 48439 होती. जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा महत्वाचा असून गायी व म्हशी सरेदीसाठी जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणे मार्फत अर्थसहाय्य दिले जाते. 3 वर्षांतील बैलाची संख्या 152639 होती. हे बैल शेतीच्या कामासाठी उपयुक्त असतात. 1993-94 मध्ये दर बैल जोडीमागे निव्वळ लागवडीलायक क्षेत्राचे सरासरी प्रमाण 6.16 हेक्टर होते. पाच गणनेप्रमाणे एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या 141361 होती. त्यापैकी 3 वर्षांतील रेडे 3296 व म्हशी 82192 होत्या या व्यतिरिक्त एकूण कोंबड्यांची संख्या 306986 होती. जिल्ह्यात मेंढ्या पाळण्याचा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर नाही. शेळ्या मेंढ्याचा उपयोग मांस मिळविण्यासाठी होतो.

पशु उत्पादन

52/- शेतीबरोबर दुग्ध व्यवसाय हा जिल्ह्यातील महत्वाचा व्यवसाय असून त्या व्यवसायाच्या विकासात शासनाचे प्रोत्साहन असल्यामुळे दुग्ध उत्पादनात वाढ होत आहे. दुधाच्या विक्रीसाठी त्याचे संकलन प्रामुख्याने सहकारी संस्थांमार्फत केले जाते. पाप्रकारच्या एकूण 950 दुध संस्था व दोन दुग्ध संघ मिळून 952 दुग्ध संस्था जिल्ह्यात आहेत. 1996-97 मध्ये 26755 हजार लिटर दुध गोळा केले गेले. दुध शिंतकरणासाठी जिल्ह्यात पाच शिंतगृहे आहेत. त्याची प्रतिदिन क्षमता 102 हजार लिटर आहे. सहकारी दुग्ध संस्थांतर्फे झालेल्या दुधाच्या सरेदी व विक्रीचे सुलभ अनुक्रमे 1093 व 1110 लक्ष रुपये होते. जिल्ह्यात एकूण 18 मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आहेत. 1996-97 मध्ये या गृहात एकूण 25127 जनावरांची मांस उत्पादनासाठी कत्तल करण्यात आली.

पशुवैधकीय सेवा

53/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1996-97 या वर्षात 1 चिकित्सालय व 48 दवाखाने व 1 फिरता दवाखाना, 48 प्रथमोपचार केंद्रे व 89 गर्भधारणाकेंद्रे होती. या संस्थांमधून उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या 446508 होती. कृत्रीम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या 30546 होती. या पध्दतीमुळे 11182 वासरे जन्माला आली. त्यापैकी 8653 संकरीत जातीची वासरे होती. एकूण 446508 जनावरांना लस टोचली. कृत्रीम गर्भधारणा केंद्रातून संकरीत गायीच्या निर्मितीचे काम जिल्हा परीषद व राज्य शासनातर्फे केले जाते.

विकास कार्यक्रम

54/- विकास कार्यक्रमात पशुवैधकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरीता पशुदवाखाने व उपचार केंद्र यांची वाढ केलेली आहे. तसेच, जास्त दुध उपलब्ध होण्याकरीता संकरीत गायी पैदाशीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणात घेतला जात आहे. गोठलेल्या विर्याचा पुरवठा पुणे येथून होतो. ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत गायी म्हशी सरेदीसाठी अर्थ सहाय्य मिळते. शासकीय दुधडेअरी योजने मार्फत उस्मानाबाद, कळंब, भूम, परंडा व उमरगा येथे शिंतकेंद्रे आहेत. उपरोक्त शिंत केंद्राची रोजची क्षमता 132 हजार लिटर्सची आहे.

मत्स्य व्यवसाय

55/- 1996-97 मधील जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य उत्पादन 1875 मे.टन होते.

त्याचे मुख्य 413 लक्ष रुपये होते.

विकास कार्यक्रम

56/- जिल्ह्यात वारमाही वाहणारी नदी नसल्यामुळे मांजरा, सिंना या जिल्ह्याच्या सिमेवरील नधा व तेरणा, चांदणी, बोरी व इतर ज्या कांही नधात मासेमारीचा धंदा चालतो तो अल्प प्रमाणात आहे. त्यामुळे मछिमारांची संख्या मर्यादित आहे. विविध मध्यम प्रकल्प, लघुपाटबंधारे तलाव, जिल्हा परिषदेचे व इतर तलाव घाटारे मासे मारीसाठी 11600 हेक्टर जलक्षेत्र उपलब्ध आहे. मत्स्योद्योग विभागामार्फत राजविल्या जाणा-या विविध योजनांमुळे नजिकच्या काळात वरील जलक्षेत्रात वाढ होऊन सुमारे 4329 हेक्टर क्षेत्र जलक्षेत्र उपलब्ध होईल..

अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन

57/- भुजल मत्स्य व्यवसाय हा शेतीच्या स्वरूपात आहे. प्रत्येक वर्षी तलावात व जलाशयात सुधारलेल्या जातीचे मत्स्यबीज सोडून ती मासळी विक्री करण्याइतपत मोठी करण्यात येते. 1996-97 या वर्षात मत्स्यबिज साठविण्याचे उद्दीष्ट 100 लक्ष मत्स्यबिजाचे होते. प्रत्यक्षात 68.22 लक्ष बिज साठविण्यात आले आहे. तर, भुजल मत्स्योत्पादन 1875 मे.टन इतके आहे.

मत्स्यबिज उत्पादन प्रकल्प

58/- परंडा तालुक्यात चांदणी येथे मत्स्यबिज उत्पादन केंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. 1996-97 मध्ये चांदणी प्रकल्पाच्या मत्स्यबिजाचे उत्पादन उद्दीष्ट 100 लाख मत्स्य बिज एवढे होते. प्रत्यक्षात 68.10 लक्ष मत्स्यबिज साठविण्यात आले. तर त्यापासून मत्स्य उत्पादन 600 मे.टन इतके झाले.

मत्स्य व्यवसाय व सहकारी संस्था

59/- 1996-97 या वर्षात जिल्ह्यात एकूण 62 मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था होत्या. त्यातील एकूण सभासद संख्या 2413 होती. संदर्भीय वर्षात या संस्थांनी एकडले- ल्या मत्स्याचे मुख्य 412.50 लाख असून त्यांच्या विक्री पासूनचे मुख्य 412.50 होते.

विद्युतीकरण व विद्युत पुरवठा

60/- या जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळा मार्फत विजपुरवठा केला जातो. 31 मार्च 1997 अखेर जिल्ह्यासाठी सर्व आठ शहरांचे व 722 गावाचे विद्युतीकरण झालेले आहे. जिल्ह्यात विद्युत निर्मिती प्रकल्प नाही.

विद्युतीकरण झालेल्या पंपाची संख्या

61/- 1996-97 या वर्षात एकूण विजेचा वापर 264055 हजार कि.वॅ. तास होता. या वापराचा विविध प्रयोजनानुसार अभ्यास केला असता असे दिसून येते की, धरगुती वापर 16.02 व्यापारी काम व लघु शक्तीसाठी 2.41 औद्योगिकरणासाठी 9.37%, सार्वजनिक दिवाबत्ती साठी 2.14, शेतीसाठी 65.41%, व अन्य कारणासाठी 4.65%, विज वापरली जाते. संदर्भीय वर्षाच्या अखेरीस 172130 कनेक्शन देण्यात आले

खनिज उद्योग

62/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात महत्वाची खनिजे नाहीत. बांधकामास उपयोगी पडणारी दगड, वादू, माती इत्यादी किरकोळ खनिजापासून थोडेफार उत्पन्न रॉयल्टी म्हणून शासनास मिळते. अशा प्रकारे 1996-97 या वर्षात 30.10 लाख रुपये रॉयल्टी म्हणून शासनास मिळाले.

63/- 1996 अखेर जिल्ह्यात फॅक्टरी अॅक्टखाली नोंदणी झालेल्या कारखान्यांची संख्या 48 होती. त्यापैकी 3 कारखाने बंद पडले होते.

64/- वरील वर्षात चालू असलेले परंतु प्रपत्र न पाठविणा-या 6 कारखान्यातील मजुरांची संख्या 285 एवढी होती.

65/- हा जिल्हा उद्योगधंद्याच्या दृष्टीने मागासलेला असून ढोकी ता.उस्मानाबाद, नळदुर्ग, ता. तुळजापूर, घेथे साखर कारखाने असून भूम तालुक्यातील साखर कारखान्यास नव्याने मंजूरी मिळाली आहे. तामलवाडी, ता. तुळजापूर घेथे साजगी व्यवस्थापनाखाली एक सुत गिरणी कारखरत असून सहकारी क्षेत्रातील पाच सुत गिरण्यास यापूर्वी मंजूरी मिळालेली असून त्यापैकी अणदर व तुळजापूर येथील सुत गिरण्यामध्ये प्रत्यक्ष सुत उत्पादन सुरु झाले आहे.

औद्योगिक वसाहती

66/- महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त एकच औद्योगिक वसाहत आहे. तेथे भुसंड, पाणी, विज, आदि सुविधा उद्योजकांना उपलब्ध करून दिल्या जातात. या वसाहतीतील स्टील फॅब्रीकेशन, अॅल्युमिनीयमची भांडी, सिमेंट पाईप, पॅकींग पेपर, प्लॅस्टिक चप्पल बनविणे, इलेक्ट्रीक ट्रांसफार्मर दुरुस्त करणे व दाळ मिल याचे प्रत्येकी 1 या प्रमाणे सात औद्योगिक घटक आहेत. जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत लघु उद्योगांची नोंदणी, प्रशिक्षण, मार्गदर्शन, अर्थ सहाय्य आदि सोयी उपलब्ध करून दिल्या जातात.

रस्ते व परिवहन

68/- रेल्वे : मिरज-लातूर नॅरोगेज रेल्वे हा एक लोहमार्ग जिल्ह्यातून जातो त्याची लांबी 30 कि.मी. आहे.

68/- रस्ते : सार्वजनिक बांधकाम खाते व कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परीषद उस्मानाबाद यांच्याकडून रस्त्याची देखभाल केली जाते. 1996-97 अखेर या दोन्ही विभागातील रस्त्यांची लांबी (नगरपालिका रस्ते धरून), 4830 कि.मी. होती. या मार्गापैकी सिमेंटच्या रस्त्यांची लांबी 8कि.मी., डांबरी मार्गाची 2413, खडीचे पक्के 2094 कि.मी. होते. इतर माल वापरून तयार केलेले रस्ते कि.मी. 264 व इतर रस्ते 51 कि.मी. होते.

नोंदणीकृत वाहने

69/- 31 मार्च 97 अखेर जिल्ह्यात एकूण 17470 नोंदणीकृत वाहने होती. त्यापैकी 9406 मोटार सायकली, मोपेड, स्कुटर इ., 1989 ट्रॅक्टर व 1716 मोटारी, जिप्स व स्टेशन वॅगन होत्या.

टपाल व तार कार्यालय

70/- 1996-97 मध्ये जिल्ह्यातील एकूण टपाल कार्यालयांची संख्या 272 होती व तार घरांची संख्या 2 होती. 1 लाख लोकसंख्येमागे कार्यालयांच्या संख्येचे प्रमाण 21 इतके होते.

दुरध्वनी

71/- 1996-97 च्या अखेरस एकूण 7382 सुळ व विस्तारीत दुरध्वनी होते.

दुरचित्रवाणी

72/- 1999 मध्ये उस्मानाबाद घेथे दुरचित्रवाणी केंद्र सुरु झालेले आहे. मार्च 97 अखेरपर्यंत हासनाने वाटप केलेल्या सार्वजनिक संस्थातील दुरचित्रवाणी संचाची संख्या 183 होती.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

73/- 1996-97 मध्ये दररोज सरासरी 334 बसगाड्या 42180 कि.मी.लांबीच्या 482 मार्गावर धावत होत्या. दररोज प्रवास करणा-या प्रवाशांची सरासरी 1.66 लाख होती. दररोज दर प्रवाशांमध्ये मिळालेले सरासरी उत्पन्न सुमारे 691.71 पैसे होते. कर्मगार व रोजगार

74/- उ सेवायोजन कार्यालयांने पुरविलेल्या माहितीनुसार 1996-97 मध्ये जिल्ह्यातील जिल्हातील एकूण 271 अस्थापनांमध्ये 92140 व्यक्तींना रोजगार मिळालेला होता. त्यापैकी 9694 व्यक्ती शासकीय, 72464 व्यक्ती निमशासकीय, 7982 व्यक्ती खाजगी अस्थापनांमध्ये होत्या.

सेवायोजन कार्यालय

75/- उस्मानाबाद येथे सेवायोजन विनिमय कार्यालय अस्तित्वात आहे. 31.12.96 अखेर येथील पटावरील अजदारांची संख्या 56217 होती. संदर्भीय वर्षात एकूण 197 व्यक्तींना या कार्यालयामार्फत नोक-या मिळाल्या.

रोजगार हमी योजना

76/- ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतलेली आहे. लहान व मध्यम पाटबंधा-याची कामे, बांध-बंदिस्ती, नाला बंदिस्ती, वृक्षारोपन कार्यक्रम व जेथे कामे नसतील तेथे स्त्याची कामे काढली जातात. या कामावर 19.62 लक्ष मनुष्य दिवस काम 1996-97 या वर्षात पुरविले व यावर 818.90 लाख रुपये खर्च झाले.

जवाहर रोजगार योजना

77/- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती व्हावी म्हणून जवाहर रोजगार योजना जिल्ह्यात राबविली जात आहे. या योजनेतील विविध कामासुळे 9.26 लाख मनुष्य दिवस इतकी रोजगार निर्मिती झाली.

सहकार संस्था व सभासद

78/- जिल्ह्यात 1996-97 या वर्षात सहकारी संस्थांची संख्या 2480 होती. या संस्थांच्या सभासदांची संख्या 590 हजार होती.

79/- संदर्भीय वर्षात एकूण 740 (29.84%) सहकारी पत संस्था होत्या. त्यापैकी 457 (18.42%) कृषि सहकारी पत संस्था होत्या आणि उर्वरित 281 (11.33%) बिगर शेती पत संस्था होत्या. वरील वर्षात एकूण 1721 (69.39%), इतर पत संस्था होत्या. एकूण पतसंस्थांपैकी उत्पादन संस्था सर्वात जास्त 1265 होत्या. सामाजिक संस्थांची संख्या कमी असल्यामुळे यांचा क्रमांक उत्पादन संस्थांनंतर आहे. उत्पादन व सामाजिक सहकारी सभासदांची संख्या अनुक्रमे 137960 व 72560 होती. उत्पादन संस्थांपैकी दूग्धव्यवसाय संस्था महत्वाच्या असून त्या प्रकारच्या संस्था व सभासदांची संख्या अनुक्रमे 958 व 81889 होती. सामाजिक संस्थांपैकी गृहनिर्माण संस्था व त्यांचे सभासद अनुक्रमे 249 व 9556 होते.

80/- शेतक-यांच्या पतपुरवठ्याच्या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक कार्यरत आहे. तीच्या 96 शाखा जिल्ह्यात व सर्व तहसीलमध्ये विस्तारलेल्या आहेत. या बँकेतर्फे 1996-97 अखेरपर्यंत अल्प सुदतीचे रुपये 21214.12 लाख व मध्यम सुदतीचे रुपये 414.49 लाख इतके कर्ज देण्यात आले. घातुन 4830.83 रुपये अल्प सुदतीचे आणि 656.12 लाख रुपये मध्यम सुदतीचे कर्ज थकलेले आहे. विविध सहकारी संस्थांनी केलेली कार्ये खालील प्रमाणे आहेत.

81/- जिल्ह्यातील दोन साखर कारखान्यांमध्ये संदर्भीय वर्षात 693237 मे.टन ऊसाचे गळीत झाले. त्याचे मुख्य 2915 लक्ष रुपये इतके होते. सुमारे 67000 मे.टन साखर तयार झाली. तीची लेव्ही व सुल्या बाजारातील मुख्य 727लास रुपये होते. दुग्ध व्यवसाय सहकारी संस्थांमार्फत 1996-97 या वर्षात झालेल्या दुधाच्या खरेदी व विक्रीचे मुख्य 1093 व 1110 लक्ष रुपये होते. मच्छीमार संस्था मार्फत पकडलेल्या माशांच्या विक्रीचे मुख्य 412.5 लक्ष होते. महाराष्ट्र राज्य सहकारी भुविकास बँक जिल्हा शाखा उस्मानाबाद मार्फत 1996-97 या वर्षात 32.64 कोटी रुपयांचे दिर्घ मुदतीचे कर्ज देण्यात आले.

व्यापारी बँका

82/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1996-97 वर्षात एकूण 7 वर्गीकृत व 110 अवर्गीकृत बँकांच्या शाखा होत्या. व्यापारी बँका बहुतांशी नागरी विभागात आहेत. परंतु सहकारी बँकांच्या शाखा ग्रामीण विभागात असून सर्वत्र विस्तारलेल्या आहेत.

एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या

83/- 1996-97 वर्षासंदर्भात वर्गीकृत आणि सहकारी बँकेच्या एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या प्रमाण 10909 आहे.

84/- 30.6.97 अखेर उस्मानाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमतीचा कल प्रति विंटलला खालील प्रमाणे होता. गहू व ज्वारी(संकीर्ण) या तृणधान्याच्या घाऊक किंमतीमध्ये 1997 या वर्षात मागील वर्षाच्या तुलनेत वाढ व घट दिसून येते. 96 मध्ये बन्सी गव्हाचा सरासरी भाव 512 रुपये होता व 97 मध्ये 669 रुपये झाली त्यात 97 रुपयांनी वाढ झाली. संकीर्ण (हायब्रीड)ज्वारीची किंमत 391 रुपया वरून 339 होऊन त्यात 52 रुपयांनी घट झाली. पांढ-या ज्वारीची किंमत मात्र 634 वरून 667 रुपये होऊन त्यात 33 रुपयांची वाढ झाली. तर बाजरीच्या भावात रुपये 412 वरून रुपये 341 होऊन त्यात रुपये 71 ने घट झाली. तुर या महत्वाच्या कडधान्याची किंमत 96 मध्ये रुपये 1565 होती 97 मध्ये ती 1570 होऊन त्यात रुपये 5 ची वाढ झाल्याचे आढळते. हरभ-याच्या किंमतीत रुपये 715 वरून 1081 झाल्याने 286 रुपयांनी वाढ झाली. धूर्डसुग शेंग करडी जवस तिळ या तेल बियांच्या किंमती अनुक्रमे 1282, 987, 1246, 2042 रुपये वरून रुपये 1260, 1043, 1254, 1750 झाल्यामुळे या तेल बियांच्या किंमतीत गतवर्षाच्या तुलनेत घट झाल्याचे दिसून येते.

किरकोळ किंमती

85/- जिल्हा मुख्यालय उस्मानाबाद महत्वाच्या वस्तूच्या किरकोळ सरासरी वार्षिक किंमती 1996 मध्ये प्रती किलोस खालील प्रमाणे होत्या. गहू(तांबडा)रु.6.67 ज्वारी(पांढरी) रु.7.25 तांदूळ(मध्यम) 9.75 तुरीची दाळ रु.29.42 सुगाची दाळ रु.21.71 हरभरा दाळ 10.50रु. सुळ 9.15, गोडतेल शेंगदाणे रु.41.76 तुषार वनस्पती तुप रु.42.00 कांही असाथ वस्तूच्या किंमती खालील प्रमाणे आहेत. कपडे धुण्याचा साबण 501 बार रु.12.00 हमाम साबण रु. 7.75 सोलापूर साडी 170 रुपये शर्टिंग प्रती मिटर रु. 40.00

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

86/- पायाभूत वर्ष 1982= 100 गृहित धरून सोलापूर केंद्रातील कामगारांचा ग्राहक किंमतीचा सर्वसाधारण निर्देशांक 1996-97 मध्ये 365 होता. एप्रिल 1996 मध्ये सर्वसाधारण निर्देशांक सर्वात कमी 347 होता तर, डिसेंबर 1996 मध्ये 372 फेब्रुवारी

१७ मध्ये तो सर्वात जास्त ३७५ होता.

शैक्षणिक सुविधा प्राथमिक माध्यमिक व महाविद्यालयीन

८७/- १९९५-९६ वर्षांखेर जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांची संख्या १७२२ होती. माध्यमिक शाळांची संख्या २३१ होती. उच्च माध्यमिक शाळांची संख्या व महाविद्यालयांची संख्या अनुक्रमे ४१ व १५ होती. १९९५-९६ या वर्षात प्राथमिक शाळांचे प्रमाण दर एक लाख लोकसंख्येमागे ७६ होते. राज्याचे हेच प्रमाण ८८.१० लाख होते. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचे दर एक लाख लोकसंख्येमागे अनुक्रमे हेच प्रमाण १८.१० व ३.२१ असे होते.

८८/- १९९५-९६ या वर्षात एकूण ३३२०२९ विद्यार्थ्यांपैकी १.१४ विद्यार्थी पुर्व प्राथमिक शाळेत, ६२.३२ विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत व २८.३३ विद्यार्थी माध्यमिक शाळेत ११.४२ विद्यार्थी उच्च माध्यमिक शाळेत व महाविद्यालयीन संस्थेत ४.८१ विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. एकूण विद्यार्थ्यांपैकी मुलींची टक्केवारी ५१.९७ होती. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण ४९.३२% आहे. हे लक्षात घेता एकूण विद्यार्थ्यांमध्ये मुलींचे प्रमाण कमी आहे असे दिसून येते. पुर्व प्राथमिक व प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी-शिक्षक प्रमाण अभ्यासले असता प्रत्येक शिक्षकामागे ३५ विद्यार्थी हे प्रमाण आहे. १९९१च्या जनगणनेनुसार दर हजार लोकसंख्येमागे जिल्ह्यातील प्राथमिक व माध्यमिक विद्यार्थ्यांचे प्रमाण १९९५-९६ ला २१५ विद्यार्थी होते. राज्याचे प्रमाण ४३३ विद्यार्थी होते. माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांचा तालीनक अभ्यास करता जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळेतील दर १०० विद्यार्थ्यांमागे माध्यमिक शाळेतील ३३ विद्यार्थी घेतात.

८९/- १९९६-९७ या वर्षात सामान्य शिक्षणाच्या महाविद्यालयाची संख्या १५ होती. उस्मानाबाद, तुळजापूर येथील खाजगी क्षेत्रातील प्रत्येकी एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय असून उस्मानाबाद येथे एक शासकीय तंत्रनिकेतन आहे. जिल्ह्यात ५ शैथिल्य प्रशिक्षण संस्था आहेत.

इतर शैक्षणिक कार्यक्रम

९०/- शासकीय अदेशानुसार जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षणाच्या कार्यक्रमाऐवजी संपूर्ण साक्षरता अभियान कार्यक्रम सर्व तहसीलमध्ये राबविण्यात येत आहे. सन १९९६-९७ मध्ये साक्षरता केंद्राची संख्या १०९७५ होती. पटावरील उमेदवारांची संख्या १०९७३४ होती.

वैधकीय सेवा

९१/- विविध मार्गाने उदा.राज्य सरकार, स्थानीक संस्था व इतर खाजगी संस्था व व्यक्ती मार्फत वैधकीय सेवा उपलब्ध होतात. १९९६ वर्षात उस्मानाबाद जिल्ह्यात ८ रुग्णालये होती. उस्मानाबाद येथे शासकीय रुग्णालय आहे. अन्य ६ ग्रामीण रुग्णालये अनुक्रमे उमरगा, परंडा, तुळजापूर भूम व कडंब तालुक्यात आहेत. दवाखाने व प्रसुतीगृहे यांची संख्या अनुक्रमे १४ व १ होती. प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या ४५ होती. रुग्णालये राज्य सरकारच्या अधिपत्याखाली असून प्राथमिक आरोग्य केंद्र जिल्हा परिषदेच्या अधिपत्याखाली आहे. जिल्ह्यातील रुग्णालये, दवाखाने व प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या लक्षात घेतली तर सुमारे १८७८ लोकसंख्येसाठी एक संस्था असे प्रमाण येते. १९९६ या वर्षात जिल्ह्यातील खाटांची संख्या ८६९ अंतर्गुणांची संख्या ५७०३० तर बाह्य रुग्णांची संख्या ४९४३०० होती

९२/- कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या ४५ होती. त्यापैकी ३७ ग्रामीण ८ नागरी भागात

होते. 1996-97 मध्ये निर्विजीकरण केलेल्या व्यक्तींची संख्या 8965 होती. यापैकी 3 पुरुष व 8962 स्त्रिया होत्या. लुप पध्दतीचा वापर करत असलेल्या स्त्रियांची संख्या 8033 होती. जननक्षम जोडप्यांची संख्या 227073 होती.

पाणी पुरवठा

93/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण 716 गावे होती. 1996-97 मध्ये 584 गावांना बाराही महिने पाणी उपलब्ध होते. 79 गावांना टँकरने पाणी पुरवठा करण्यात आला. यामध्ये कठीण गावाव्यतिरिक्त अन्य गावे पण समाविष्ट आहेत. या शिवाय जिल्ह्यातील उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, सुरुम, तुळजापूर, नळदुर्ग, परंडा व धुस या सर्वच नगरपालिका असलेल्या शहरास नगरपालिकेतर्फे पाणी पुरवठा केला जातो.

इतर कार्यक्रम

94/- जिल्ह्यात हिक्ताप निर्मूलन पथक काम करीत आहे. साधीच्या रोगाचे प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचे कार्यक्रम तात्काळ घेण्यात येतात. तसेच माता बाल संगोपन, पोलीओ, बि.सी.जी. गोबर, धनुर्वात आदि विकारांवर लस टोचली जाते. याबाबत तपशील तक्ता क्र. 7.4 मध्ये दिला आहे.

दुर्बल घटक

95/- जिल्हा ग्रामीण विकास संस्थेतर्फे दुर्बल घटकांकरिता स्वतंत्र रित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतो. 1984-85 या अधार वर्षात दारिद्र्यरेषेखालील एकूण कुटुंबे 5392 होती. सन 1992-93 या वर्षात पुनर्तपासणी केल्यानंतर दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांची संख्या 16866 होती. 1994-97 या वर्षात 2938 लाभधारकांना विविध प्रयोजनासाठी उदा.सिंचन दुभत्या गाथी, म्हशी, सरेदी इ. करीता 94.29 लाख रुपयांचे अर्थसहाय्य देण्यात आले. त्यापैकी 3240 अनु.जाती व 150 अनु.जमातीच्या लाभधारकांना अर्थ सहाय्य देण्यात आले. उपरोक्त 94.29 लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटप पण सहकारी व व्यापारी बँकामार्फत करण्यात आले तसेच, मागास व दुर्बल घटकांना महात्मा फुले महामंडळामार्फत स्वतःचा व्यवसाय करण्यासाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते.

संकिर्षी

मागासवर्गीय बसतीगृह व अन्न शाळा

96/- उस्मानाबाद जिल्हा जरी अदिवासी म्हणून घोषित नसला तरी भटत्या व विमुक्त जातीसाठी एकूण 6 अन्नशाळा असून यामध्ये 720 विद्यार्थ्यांची सोय होऊ शकते. मागासवर्गीयांसाठी जिल्ह्यात उस्मानाबाद व तुळजापूर येथे अनुक्रमे 2 व 1 या प्रमाणे 3 बसतीगृहे असून त्याचा लाभ 223 विद्यार्थ्यांना मिळतो.

नगरपरिषद, जिल्हा परिषद व ग्रामपंचायत

97/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण 8 नगरपालिका आहेत. 1996-97 या वर्षात या नगरपालिकेचे एकूण उत्पन्न 1189.89 लाख रुपये होते. एकूण संचय रुपये 1191.57 होता. 1996-97 मधील जिल्हा परिषदेचे एकूण उत्पन्न रुपये 14842.71 लाख रुपये होता. तर, एकूण संचय 15889.96 लाख रुपये होता. जिल्ह्यामध्ये महानगरपालिका व कटक मंडळे नाहीत. 1994-97 या वर्षात ग्रामपंचायतीची संख्या 613 होती. त्यांचे उत्पन्न 281.28 लाख रुपये होते व संचय 180.20 लाख रुपये होता.

जमिन महसूल

१४/- जिल्हयात १९९६-९७ चा वर्षात १७.७३ लाख रुपये जमिन महसूल वसूल करण्यात आला.

गृहनिर्माण

१९/- विस कलमी कार्यक्रमाखाली १९९६-९७ मध्ये इंदिरा आवास योजनेखाली ९२० घरे बांधण्यात आली.

पोलीस आणि गुन्हे

१००/- १९९६-९७ अखेर जिल्हयातील पोलीस ठाण्यांची व आऊट पोस्टची संख्या अनु. १६ व १५ होती. लोकअपची संख्या १५ होती. एकूण दलाची संख्या ११९६ होती. त्यावरील खर्च रु.८३८ लक्ष होता.

१०१/- ९६-९७ मधील सर्व प्रकारच्या गुन्हेगारांची संख्या ३१६ होती. त्यापैकी सुंबई दारुबंदी जयिनियमाखाली ११, खून ६१, घरफोडी १७, चोरी व इतर २२७ गुन्हेगार होते.

१०२/- १९९६-९७ चा वर्षात कायम व फिरत्या घिन्नपट गृहांची संख्या ११ व ५ होती. तर विहि.डी.ओ. ची संख्या ३९ होती. घायाबून एकूण २३.४४ लाख रुपये करमणूक कर वसूल करण्यात आला.

अल्प बचत

१०३/- १९९६-९७ करिता जिल्हयात ५.६५ कोटी रुपये अल्पबचतीचा इष्टांक ठरवून दिलेला होता. त्याच्या तुलनेत निव्वळ ७.७२ कोटी रुपयांची रक्कम गुंतवली जाऊन १२४% इष्टांकाची पूर्तता झाली.

घात्रा व पर्यटन स्थळे

१०४/- जिल्हयात तुळजापूर येथे तुळजाभवानी मातेचे प्राचीन मंदीर असून घात्रेकरुंचे प्रसुप्त धार्मीक स्थळ आहे. कुंथलगिरी, ता. धूम येथे जैन मंदीर आहे. तेर, ता.उस्मानाबाद येथे प्राचीन कालीन भरभराटीस आलेली नगरी होती. तेथे उत्खननात सापडलेल्या वस्तूंचे संग्रहालय संत गोरोबा कुंभार यांचे मंदीर आहे. परंडा व नळदुर्ग येथे प्राचीन किल्ले असून नळदुर्गच्या किल्ल्यातील पाणी-महल पर्यटकांचे प्रसुप्त आकर्षण आहे. उस्मानाबाद जिल्हयातील डोंगरावरील रामलिंगचे देवस्थान पण प्रेक्षणीय स्थळ असून आवाण्यात सोमवारी येथे घात्रा भरते. सोनारी ता. परंडा येथे भैरव नाथाचे मंदीर आहे.

रवि काळे/-

तक्ता क्र. 1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	बा.व.	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घर चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		श.ह. संख्या	वाप-राती-ल निवा-सगृहे संख्या	कुटुंबे संख्या	लोकसंख्या हजारांत			
					वस्ती अ. स. ले	ओ. सा. ड. ले				ए. कू. ण	पु. रु. ष	स्त्रि. घा.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	उस्मानाबाद	एकूण	1294.9	229	126	2	1	54	54	297	155	142	
		ग्रामीण	1283.4	178	126	2	0	42	42	229	118	111	
		नागरी	11.2	6073	0	0	1	12	12	68	37	32	
2	कळंब	एकूण	1226.6	169	119	0	1	38	39	208	107	101	
		ग्रामीण	1207.7	156	119	0	0	35	35	188	97	92	
		नागरी	18.9	1051	0	0	1	4	4	20	10	10	
3	उमरगा	एकूण	1493.4	193	133	0	2	50	50	288	148	140	
		ग्रामीण	1405.3	176	133	0	0	43	43	247	127	120	
		नागरी	88.1	465	0	0	2	7	7	41	21	20	
4	तुळजापूर	एकूण	1566.4	140	125	1	2	38	39	219	113	106	
		ग्रामीण	1517.1	121	125	1	0	32	32	183	94	89	
		नागरी	39.3	728	0	0	2	6	6	36	19	27	
5	परंडा	एकूण	1052.6	133	116	2	1	26	27	140	72	68	
		ग्रामीण	1020.0	123	116	2	0	23	25	126	65	31	
		नागरी	32.6	438	0	0	1	2	2	14	7	7	
6	भूम	एकूण	878.5	153	97	1	1	24	24	124	64	60	
		ग्रामीण	837.5	130	97	1	0	21	21	109	56	53	
		नागरी	41.0	362	0	0	1	3	3	15	8	7	
जिल्हा		एकूण	7512.4	170	716	6	8	230	233	1276	659	617	
		एकूण	ग्रामीण	7271.0	149	716	6	-	196	198	1082	557	525
			नागरी	241.4	803	0	0	34	35	194	102	92	

टिप : आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) स्तंभ 4 मधील माहिती क्षेत्रफळ हे 1981 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. 3) क्षेत्रफळ 1981 च्या जनगणनेप्रमाणे व लोकसंख्या 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे स्तंभ 5 चे आकडे आहेत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.2

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नाग- री	एकूण	ग्रामी- ण	नाग- री
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	1991	297	229	68	155	118	36	143	111	32
		1981	234	195	39	121	100	20	113	94	19
		1971	200	173	27	103	89	14	98	85	13
		1961	155	136	19	79	69	10	75	67	9
		1951	129	110	19	66	56	10	62	53	9
2	कडंब	1991	208	188	20	107	97	10	101	93	10
		1981	175	161	14	89	82	7	86	79	7
		1971	161	150	10	82	77	5	78	73	5
		1961	127	120	7	65	61	4	62	58	3
		1951	106	100	6	54	51	3	52	49	3
3	उमरगा	1991	288	247	41	148	127	21	140	120	
		1981	230	201	30	117	102	15	113	99	10
		1971	211	186	25	119	96	13	102	91	11
		1961	162	145	18	83	74	9	79	71	8
		1951	134	113	21	69	58	11	65	55	10
4	तुळजापूर	1991	219	183	36	113	94	19	106	89	17
		1981	172	145	27	88	74	14	84	71	13
		1971	157	137	20	81	71	10	76	67	10
		1961	121	107	14	63	55	7	58	52	7
		1951	103	91	13	54	47	7	50	44	6
5	परंडा	1991	140	126	14	72	65	7	68	61	
		1981	116	106	11	59	54	6	57	52	5
		1971	108	99	9	55	51	5	53	49	4
		1961	88	82	7	45	42	3	43	40	3
		1951	72	66	6	39	34	3	35	32	3

तक्ता क्र. 1.2 पुढे चालू....

तक्रा क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ...

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

ज. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	सुम	1991	124	109	15	64	56	8	60	53	7
		1981	102	92	10	52	47	5	50	45	5
		1971	91	84	8	47	43	4	45	41	4
		1961	73	67	5	37	34	3	34	33	1
		1951	60	49	10	30	25	5	29	24	5
एकूण जिल्हा		1991	1276	1082	194	659	557	102	617	525	92
		1981	1050	900	130	526	459	67	504	441	63
		1971	928	830	98	476	425	52	452	405	47
		1961	726	656	70	373	336	36	353	320	33
		1951	603	528	75	310	271	39	294	257	36

तक्रा क्र. : 1.2 पुढे सुरु ...

तका क्रमांक : 1.2 पुढे सरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस	दर हजार	दर दशवार्षिक		
			कि. मी. मधील लोकसंख्या	पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	उस्मानाबाद	1991	229	916	+27.09	+17.65	+74.10
		1981	180	934	+16.53	+12.32	+43.22
		1971	150	951	+29.50	+27.41	+44.58
		1961	121	949	+28.30	+24.86	+ 0.74
		1951	100	949	उ.ना	उ.ना	उ.ना
2	कळंब	1991	169	944	+18.88	+16.73	+44.05
		1981	143	966	+ 9.13	+ 7.37	+34.96
		1971	131	951	+26.57	+25.75	+40.00
		1961	103	954	+19.81	+10.43	+25.77
		1951	86	963	उ.ना	उ.ना	उ.ना
3	उमरगा	1991	193	946	+25.32	+23.34	+38.79
		1981	154	966	+09.02	+ 7.55	+20.17
		1971	141	936	+29.93	+28.69	+40.10
		1961	108	952	+2094	+28.43	+18.38
		1951	80	942	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4	तुळजापूर	1991	140	938	+27.13	+25.71	+34.90
		1981	110	955	+ 9.65	+ 6.03	+34.78
		1971	100	938	+29.87	+28.17	+43.46
		1961	77	921	+16.87	+18.23	+ 7.28
		1951	66	926	उ.ना	उ.ना	उ.ना
5	परंडा	1991	133	944	+20.24	+19.13	+38.96
		1981	111	966	+ 7.91	+ 6.49	+24.81
		1971	103	964	+22.21	+21.50	+30.86
		1961	83	956	+23.47	+23.49	+22.04
		1951	67	972	उ.ना	उ.ना	उ.ना

तक्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दशवार्षिक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	भूम	1991	153	938	+21.27	+28.70	+44.21
		1981	116	962	+12.83	+10.21	+31.37
		1971	104	957	+35.41	+23.97	+43.12
		1961	82	973	+22.10	+36.33	+46.27
		1951	67	967	उ.ना	उ.ना	उ.ना
जिल्हा एरुण	जिल्हा एरुण	1991	170	934	+23.95	+20.34	+48.92
		1981	137	958	+10.93	+ 8.40	+32.64
		1971	124	950	+27.85	+26.41	+41.37
		1961	97	946	+20.35	+24.21	+ 6.92
		1951	80	948	+ 9.85	+ 4.99	+58.33

टिप : आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा चुटकार नाहीत

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	व		स्ती		अ		स		ले		ली		गा		वे	
		200 पेक्षा कमी संख्या	लो.संख्या	200 ते 499 संख्या	लो.संख्या	500 ते 999 संख्या	लो.संख्या	1000 ते 1999 संख्या	लो.संख्या	2000 ते 2999 संख्या	लो.संख्या	3000 ते 3999 संख्या	लो.संख्या	4000 ते 4999 संख्या	लो.संख्या	5000 ते 5999 संख्या	लो.संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	उ.बाद	3	5	13	48	25	198	54	768								
2	कळंब	-	-	11	42	32	235	52	777								
3	उमरगा	1	1	12	47	48	308	39	527								
4	तुळजापूर	1	1	17	63	38	278	42	582								
5	परंडा	6	8	20	77	41	312	34	455								
6	भूम	2	3	23	88	33	234	31	411								
एकूण जिल्हा		13	18	96	365	207	1559	252	3511								

तक्का क्र. : 1.3 पुढे सुरु

तक्का क्रमांक : 1.3 पुढे सरु ..

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटादुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	व स्ती		अ स ले ली		गा वे				
		2000 ते 4999	5000 ते 9999	10000 व अधिक	ए	कु	ण	ओसाड गावे संख्या		
		संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	संख्या	संख्या
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	उ,बाद	26	783	4	344	1	149	126	2289	2
2	कळंब	19	534	5	296	-	-	119	1884	-
3	उमरगा	30	910	11	690	-	-	133	2473	-
4	तुळजापूर	24	683	2	114	1	138	125	1828	1
5	परंडा	14	355	1	51	-	-	116	1258	2
6	भूम	6	178	1	52	1	124	97	1892	1
जिल्हा एकूण		119	3443	24	1544	3	381	716	18324	6

टीप : आकडे पुर्णकात केल्यासुळे बेरजा जुळनार नाहीत .

आधार: 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटांनुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		5000 पेक्षा कमी संख्या लोकसंख्या		5000 ते 9999 संख्या लोकसंख्या		10000 ते 19999 संख्या लोकसंख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उ.बाद	-	-	-	-	-	-
2	कळंब	-	-	-	-	1	20
3	उमरगा	-	-	-	-	1	16
4	तुळजापूर	-	-	-	-	1	13
5	परंडा	-	-	-	-	1	14
6	भूम	-	-	-	-	1	15
एकूण जिल्हा		-	-	-	-	5	78

तक्का क्रमांक : 1.4 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोक संख्ये प्रमाणे		शहरांची संख्या		एकूण शहरे			
		20000 ते 49999 संख्या	50000 ते 99999 संख्या	100000 व अधिक लोकसंख्या	एकूण लोकसंख्या				
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	उ.बाद	-	-	1	68	-	-	1	68
2	कळंब	-	-	-	-	-	-	1	20
3	उमरगा	1	25	-	-	-	-	2	41
4	तुळजापूर	1	23	-	-	-	-	2	36
5	परंडा	-	-	-	-	-	-	1	14
6	भूम	-	-	-	-	-	-	1	15
एकूण जिल्हा		2	48	1	68	-	-	8	194

टिप : - आकडे पुर्णकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.
आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे.

तक्ता क्रमांक : 1.5

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे घांची संख्या

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(अकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			शेत-करी	शेत-मजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मल्लीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	साण-दगड साण-काम करणारे	वस्त्रनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दु-रुस्त्या इ. धोगात काम करणारे	घरसुती उद्योगा-व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांध-काम करणारे

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उ.बाद	ग्रामीण	416	451	10	2	13	45	11
		नागरी	8	26	4	3	3	13	10
		एकूण	424	477	15	5	15	58	28
2	कळंब	ग्रामीण	435	314	5	1	11	11	5
		नागरी	4	14	1	*	1	4	2
		एकूण	439	331	6	1	12	15	7
3	उमरगा	ग्रामीण	266	504	8	1	18	13	12
		नागरी	19	44	1	*	3	7	7
		एकूण	385	548	9	1	21	20	19
4	तुळजापूर	ग्रामीण	304	381	15	2	9	23	9
		नागरी	10	26	2	*	4	6	3
		एकूण	314	407	17	3	13	29	12
5	परंडा	ग्रामीण	305	217	7	*	5	6	2
		नागरी	7	13	1	*	3	3	2
		एकूण	312	210	8	*	8	9	4
6	भ्रम	ग्रामीण	262	172	5	*	4	8	3
		नागरी	8	12	1	*	1	2	3
		एकूण	270	183	7	*	6	10	6
		ग्रामीण	2088	2040	51	6	60	105	42
		नागरी	56	135	10	4	15	36	35
		एकूण	2145	2175	61	10	75	140	77

तक्ता क्रमांक 1.5 पुढे चालू

तक्रा कर्मांक : 1.5 पुढे सरु ..

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			व्यापार- णि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठ- वण आणि दळण वळण	इतर काम करणा रे	एकूण सुस्थतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरी- ज) रे	सिमां- तिक काम करणा रे	एकूण काम करणा रे	एकूण लोक- संख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	उ.बाद	ग्रामीण	22	10	51	1031	65	1193	2289
		नागरी	28	14	57	173	3	504	680
		एकूण	49	24	108	1204	67	1698	2969
2	कळंब	ग्रामीण	14	6	41	847	97	943	1884
		नागरी	13	2	14	55	4	139	199
		एकूण	27	8	55	899	101	1082	2083
3	उमरगा	ग्रामीण	22	12	51	1006	96	1371	2473
		नागरी	17	7	21	128	3	279	410
		एकूण	39	19	72	1134	99	1650	2883
4	तुळजापूर	ग्रामीण	16	6	33	797	76	956	1828
		नागरी	17	5	26	100	4	256	359
		एकूण	33	12	59	897	79	1211	2187
5	परंडा	ग्रामीण	7	11	22	573	78	607	1258
		नागरी	8	6	8	44	1	98	143
		एकूण	15	17	30	618	78	705	1400
6	भूम	ग्रामीण	2	3	28	497	60	536	1092
		नागरी	1	2	10	46	7	96	148
		एकूण	3	5	37	543	66	632	1241
एकूण	जिल्हा	ग्रामिण	93	39	225	4748	470	5607	10824
	नागरी	87	32	136	546	21	1371	1939	
	बेरीज	एकूण	180	71	360	2294	491	7978	12763

टीप:-आकडे शेकड्यात दिल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2)*आकडे दिलेल्या परिमानाच्या निम्त्यापेक्षा कमी आहेत.

आधार =1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटांनुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

बा ब	सर्व वयोगट	0 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
1	2	3	4	5	6	7
एकूण	22386	9222	1952	1712	1543	1398
ग्रामीण	19874	7789	1609	1403	1280	1172
नागरी	3432	1433	343	30	163	225

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ) पुढे सुरु ..

बा ब	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 व त्यावरील	वय अनिर्देशित
1	8	9	10	11	12
एकूण	1321	2113	1404	1618	24
ग्रामीण	1123	1825	1331	1422	20
नागरी	198	288	174	195	4

टिप : आकडे पूर्णांकात आसल्याने बेरजा जुळना नहीत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.6 (ब)

लोकसंस्थेचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	पुरुष/स्त्रिया/एकूण	बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	सिंहचन	हिंदू	जैन	सुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अ-निर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	6589	209	1	5704	24	628	*	1	21
		गामीण	5571	159	*	4973	14	406	*	*	18
		नागरी	1018	51	1	731	10	222	*	1	2
2	स्त्रिया	एकूण	6174	198	1	5334	23	596	*	1	20
		गामीण	5254	150	*	4683	13	388	*	*	18
		नागरी	920	48	1	651	10	208	*	1	2
	एकूण	एकूण	12763	407	3	11038	47	1224	1	3	3
		गामीण	10824	309	1	9657	27	794	*	1	1
		नागरी	1939	98	2	1381	20	430	*	2	2

टिप: आकडे पुर्णकात केल्याने बेरजा जुळनार नाहीत.

2) * = आकडे दिलेल्या परिमानाच्या निम्हापेक्षा कमी आहेत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक 1.7

उस्मानाबाद जिल्हातील तहसिल निहाय 1991 च्या जनगनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अकडे हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा/ तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	एकूण	48	25	23
		ग्रामीण	38	19	18
		नागरी	10	5	5
2	कळंब	एकूण	38	20	18
		ग्रामीण	35	19	17
		नागरी	3	2	2
3	उमरगा	एकूण	49	25	24
		ग्रामीण	42	22	21
		नागरी	7	3	3
4	तुळजापूर	एकूण	38	19	18
		ग्रामीण	33	17	16
		नागरी	5	3	2
5	परंडा	एकूण	19	10	9
		ग्रामीण	17	9	8
		नागरी	2	1	1
6	भूम	एकूण	18	9	9
		ग्रामीण	16	8	8
		नागरी	2	1	1
एकूण जिल्हा		एकूण	209	107	101
		ग्रामीण	180	92	87
		नागरी	29	15	14

तक्ता क्रमांक 1.7 पुढे चालू

क्र. जिसाअ/1698/96-97/वाटप/679
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
उस्मानाबाद दि. 29/9/98

प्रति,

दि. कायदेशिचन,
गोखले इन्स्टीट्यूट ऑफ पोलिटीक्स
अँड इकोनॉमिक्स, पुणे 411008

विषय : जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1996-97
जिल्हा उस्मानाबाद प्रकाशनाचे वाटप

महोदय,

वरील प्रकाशनाची एक प्रत कार्यालयीन उपयोगासाठी आपणास पाठवत आहे. या प्रकाशनासाठी संदर्भ वर्षाची माहिती वेळेवर पुरवून सहकार्य केल्याबद्दल हे कार्यालय आपले आभारी आहे. पुढील प्रकाशनासाठी पण अशाच सहकार्याची अपेक्षा आहे.

कृपया प्रकाशनाची प्रत मिळाल्याची पॉथ धावी ही विनंती

आपला,

के.भा.जी. प्र. २।

जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी,
उस्मानाबाद

रवि काळे/-

तक्ता क्रमांक 1.7 पुढे सुरु.

अ. क्र.	जिल्हा/ तहसिल	एकुण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जमाती			एकुण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	7	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	एकुण	8	4	4	55	29	27
		ग्रामीण	6	3	3	44	23	21
		नागरी	1	1	1	11	6	5
2	कळंब	एकुण	5	2	2	43	22	21
		ग्रामीण	4	2	2	39	20	19
		नागरी	1	अ	अ	4	2	2
3	उमरगा	एकुण	6	3	3	55	28	27
		ग्रामीण	5	3	2	48	24	23
		नागरी	अ	अ	अ	7	4	4
4	तुळजापूर	एकुण	2	1	1	39	20	19
		ग्रामीण	1	1	1	34	18	16
		नागरी	अ	अ	अ	5	3	3
5	परंडा	एकुण	1	1	1	20	10	10
		ग्रामीण	1	1	1	18	9	9
		नागरी	अ	अ	अ	2	1	1
6	भूम	एकुण	1	1	1	10	10	9
		ग्रामीण	1	1	1	9	9	8
		नागरी	अ	अ	अ	1	1	1
एकुण जिल्हा		एकुण	22	12	11	231	119	112
		ग्रामीण	20	11	9	199	102	97
		नागरी	3	1	1	32	17	15

टिप :- 1) आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अर्धपेक्षा कमी आहेत.

2) आकडे पुर्णाकात केल्याने बेरजा सुळनार नाहीत.

आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन.

तका क्रमांक : 1.8

भिंती / उपरे घासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नगरी संख्या
1	2		3	4	5
	<u>एक : एकूण जनगणना घरे</u>		283645	241600	42045
1	भिंतीची सामुग्री : गवत, पाने, वेदू व बांबू		28290	26060	2230
2	माती		41290	38805	2485
3	कच्च्या विटा		20120	18290	1830
4	लाकूड		3060	1455	1605
5	पक्क्या विटा		29810	✓14860	14950
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे		2425	✓ 700	1725
7	दगड		151545	✓ 136845	14700
8	सिमेंट काँक्रीट		2945	✓ 1740	1205
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री		3980	2680	1300
ल	<u>दोन: उपरांसाठी वापरलेली सामुग्री</u>				
1	गवत, पाने, वेदू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू		51030	2390	1640
2	कौले, तक्की दगड, कंकर		33305	31700	1605
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे		173955	146225	27730
4	अॅसबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे		5035	4080	955
5	विटा व चुना		1460	950	510
6	दगड		1555	1225	330
7	प्रचलित सिमेंट काँक्रीट		11015	3315	7700
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री		6290	4715	1575

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.9

अकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	वा. व.	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एक) एकूण कुटुंबे	192909	31880	224789
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	181755	20015	201770
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	6390	10700	17090
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	4455	1165	5920
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	22205	4170	26375
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	19435	1775	21210
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	1545	2260	3805
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	1225	135	1360
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	83670	13490	97160

तक्ता क्रमांक 1.9 पुढे सुरु

तक्ता क्रमांक 1. 9 पुढे सुरु

1	2	3	4	5
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	78220	7280	85500
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	3235	5660	8895
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	2215	550	2765
4	<u>सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे</u>			
	एक) एकूण कुटुंबे	63135	10030	73165
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	60490	7250	67740
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	1460	2405	3865
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	1185	375	1560
5	<u>नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे</u>			
	एक) एकूण कुटुंबे	23890	4190	28080
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	23610	3710	27320
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	150	375	525
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	130	105	235

टिप : एकूण कुटुंबाच्या संख्येत बेघर कुटुंबाचास समावेश आहे.
आधार = 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक 1.10

1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्याचा वापर

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	एकुण ग्रामीण नागरी	एकुण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरवातीला रिकामी असलेली घरे	राहणे	दुकान आणि राहणे	घंजशाळा कुटीर उधांग आणि राहणे	निवासा सह इतर वापरा साठी	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटक घरे इत्यादी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1) जिल्हा उस्मानाबाद								
एकुण	283645	13255	213435	2975	6455	1898	1130	
ग्रामीण	241600	15040	183055	2595	5775	1455	899	
नागरी	42045	3215	30380	380	680	693	300	
2) उस्मानाबाद शहर (न.पा)								
उस्मानाबाद (नागरी)	--	--	--	--	--	--	--	

तक्ता क्रमांक 1.10 पुढे सुरु....

तक्ता क्रमांक 1.10 पुढे चालू

अ. क्र.	एकुण ग्रामीण नागरी	उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये	कारखाने घंजशाळा कार्यशाळा छपरे इ.	रेस्टॉरंट मिठाफीची दुकाने उपहारगृहे	करमणूक पंचायती घरे संस्कृ तीक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजा स्थाने देवळे चर्च मशिद गुरु- व्दारे इतर	इतर अनिवा सी घरे
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1) जिल्हा								
उस्मानाबाद								
एकुण	6295	1730	5575	510	1375	2940	21040	
ग्रामीण	4095	1090	3860	255	1260	2610	19630	
नागरी	2200	640	1715	255	115	330	1410	
2) उस्मानाबाद शहर								
नगर पालीका.								
उस्मानाबाद (नागरी)	--	--	--	--	--	--	--	--

आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्र. 2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष -1996 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	माहिना व वर्ष								
		जानेवारी			फेब्रुवारी			मार्च		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	5	0	0	4	0	0	7	0	0
2	कळंब	6	0	0	5	0	0	6	0	0
3	उमरगा	2	0	0	5	0	0	6		
4	तुळजापूर	6	0	0	4	0	0	4	0	0
5	परंडा	4	0	0	4	0	0	3	0	0
6	भूम	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	21	0	0	22	0	0	26	0	0

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1996 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल			मे			जून		
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	उस्मानाबाद	17	3	20.00	21	0	0	148	0	27.50
2	कळंब	16	2	13.00	32	1	6.00	147	7	90.00
3	उमरगा	16	0	0	30	1	9.20	146	9	112.00
4	तुळजापूर	18	0	0	36	0	0	143	11	159.34
5	परंडा	8	0	0	38	0	0	125	7	81.30
6	भूम	0	1	19.00	0	2	13.00	46	9	93.02
	जिल्हा एकूण	75	6	53.40	157	4	28.20	755	43	564.86

तक्ता क्र. 2.1 पुढे....

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1998 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	माहिना व वर्ष								
		जुलै			ऑगस्ट			सप्टेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	उस्मानाबाद	161	15	224.80	149	9	400.80	211	12	629.30
2	कळंब	122	15	176.00	116	15	274.00	190	17	299.00
3	उमरगा	131	11	105.20	141	13	171.60	171	11	289.50
4	तुळजापूर	144	10	44.20	137	12	57.64	193	6	87.12
5	परंडा	89	10	153.00	72	9	160.00	178	10	281.00
6	भूम	169	13	215.70	225	13	229.19	297	14	269.20
	0									
	जिल्हा एकूण	816	74	918.98	840	71	1293.23	1240	70	1855.12

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1996 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर			नोव्हेंबर			डिसेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	उस्मानाबाद	54	7	741.30	24	0	0	8	0	0
2	कळंब	32	6	90.00	28	2	10.00	6	1	5.00
3	उमरगा	25	5	113.90	20	1	1.40	4	0	0
4	तुळजापूर	46	6	71.30	25	6	34.20	7	0	0
5	परंडा	48	5	54.10	4	2	3.00	7	0	0
6	धूम	66	8	98.10	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		271	37	1170.70	101	11	48.68	32	1	5.00

आधार : जिल्ह्यातील सर्व तहसिलदार.

तत्का क्रमांक : 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (1996)

जिल्हा : उस्मानाबाद .

(आकडे सेल्सिअसमध्ये)

अ.क्र.	महिना	1996	केंद्र :-	
			कमाल	किमान
1	2		3	4
1.	जानेवारी	1996	34.0	13.5
2.	फेब्रुवारी	1996	36.1	15.7
3.	मार्च	1996	37.0	15.7
4.	एप्रिल	1996	42.9	15.1
5.	मे	1996	43.0	18.5
6.	जून	1996	35.9	18.0
7.	जुलै	1996	35.1	20.1
8.	ऑगस्ट	1996	31.1	19.5
9.	सप्टेंबर	1996	32.5	19.2
10.	ऑक्टोबर	1996	31.3	17.1
11.	नोव्हेंबर	1996	31.7	10.4
12.	डिसेंबर	1996	31.1	10.2
वर्ष: 1996			43.0	10.2

आधार : सुस्थाध्यापक व मानसेवी अधीक्षक हवामान वेधशाळा,
जिल्हा परिषद माध्यमिक शाळा, उस्मानाबाद.

तदता क्र.3.1.

जमिनीचा वापर व 1993-94, 94-95, 95-96 या वर्षाकरिता.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र 80 हेक्टर)

क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भागो- लिक क्षेत्र	जंगल- व्या- प्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नस- लेले क्षेत्र बिगर शेती वाप- रासा- लील जमी- न	पडीत /लाग- वडी लायक नसले- ली जमीन	एकूण (6+7)	पडीत जमिनी वड न झालेली लागव डी ला एक प ण वा- परात नस- लेली	व्यतिरिक्त जमिनी काय- म गुरे चरण व य- णाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुड- पाे, फळबा- गा घासा- लील जमीन	एकूण (9+10+ 11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उबाद	1993-94	1326	-	28	3	23	7	31	*	38
		1994-95	1326	-	20	3	23	7	31	*	38
		1995-96	1326	-	26	7	33	7	31	*	38
2	कळंब	1993-94	1227	5	16	4	20	188	59	*	167
		1994-95	1227	51	16	4	20	167	59	*	226
		1995-96	1227	5	16	4	20	167	59	*	226
3	उमरगा	1993-94	1465	11	11	18	29	43	1	-	44
		1994-95	1465	-	9	6	15	6	1	-	7
		1995-96	1465	0	9	17	26	6	1	-	7
4	तुळजापूर	1993-94	1524	17	35	-	35	191	44	2	236
		1994-95	1524	17	35	-	35	191	44	2	237
		1995-96	1524	17	4	-	4	191	43	2	236
5	परांडा	1993-94	1055	-	40	-	40	7	11	-	17
		1994-95	1055	-	34	-	34	7	11	-	18
		1995-96	1055	-	34	-	34	7	11	-	18
6	भूम	1993-94	887	0	23	38	61	52	24	13	90
		1994-95	887	2	2	39	41	37	7	4	48
		1995-96	887	2	1	39	40	37	7	3	47
जिल्हा एकूण	1993-94	7489	41	144	63	207	487	170	16	593	
		1994-95	7485	70	116	52	168	415	153	6	574
		1995-96	7485	24	90	67	157	415	152	5	572

खता क्र.3.1 पुढे चालू

जमिनीचा वापर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

लागवडीखालील क्षेत्र

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	प्रतीत जमिनी			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एका-पेक्षा अधिक	लागवडी-खालील ए. क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र (9+11+15-16)
			चार पड	दोन पड	एकूण पड				
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	उबाद	1993-94	-	84	84	1181	154	1335	1272
		1994-95	-	103	103	1162	54	1216	1272
		1995-96	-	102	102	1153	52	1205	1262
2	कळंब	1993-94	229	-	229	806	260	1066	1144
		1994-95	351	97	448	582	5	587	1197
		1995-96	250	67	317	659	4	663	1143
3	उमरगा	1993-94	126	140	266	1115	177	1292	1424
		1994-95	5	24	29	1414	207	1621	1449
		1995-96	4	23	27	1405	205	1610	1438
4	तुळजापूर	1993-94	57	-	57	1179	316	1495	1428
		1994-95	98	65	163	1072	323	1395	1428
		1995-96	98	65	163	1104	312	1416	1460
5	पारंडा	1993-94	10	-	10	909	438	1426	1005
		1994-95	16	8	24	979	21	1000	1010
		1995-96	31	8	39	964	38	1002	1010
6	भूम	1993-94	42	60	102	627	147	774	795
		1994-95	70	40	110	678	40	718	837
		1995-96	75	39	114	684	45	729	838
जिल्हा एकूण		1993-94	463	294	747	5997	1491	7399	7067
		1994-95	547	337	885	5287	650	6537	7193
		1995-96	459	304	762	5969	656	6625	7151

टीप:-1* = अकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी आहेत.2) अकडे (20) मध्ये असल्यासुद्धे एकूण ही बाब असणा-या स्तंभातील वेगळा कांही ठिकाणी न जुळण्याची शक्यता आहे. 3) 1993-94,ची अकडेवारी पूर्ण सुधारित असून 1994-95 ,95-96,या वर्षांची अकडेवारी अस्थाई आहे.4) सन 94-97 या संदर्भ वर्षांची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख यांच्याकडून प्राप्त न झाल्यासुद्धे त्रक्यात ती देता येत नाही.

अंधार : 1) कृषि अभ्युक्तालय, पुणे
2) जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख, उस्मानाबाद.

तस्ता क्र.3.2

तहसिलवार निरनिराब्धा पिकांशालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीसरी ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उबाद	1993-94	1430	8621	28510	40709	69210	0	1185	198	0
		1994-95	2510	8421	28535	32491	61224	0	389	193	0
		1995-96	1498	1755	4909	11250	16150	395	0	0	0
2	कळंब	1993-94	1575	5009	24480	16329	40809	2703	2500	0	0
		1994-95	1933	500	24992	1100	27992	2949	0	0	0
		1995-96	1482	1255	30492	2776	33468	3482	0	0	0
3	उमरगा	1993-94	3105	3210	28525	25215	45740	4540	770	0	0
		1994-95	5310	2540	25230	12740	37970	4420	0	0	0
		1995-96	5420	2520	31905	13810	45715	3040	0	0	0
4	तुळजापूर	1993-94	5700	9020	7782	28993	36775	127	2506	0	0
		1994-95	6020	9316	17816	13115	30931	130	65	0	0
		1995-96	6836	9413	17819	14125	31944	136	766	0	0
5	परंडा	1993-94	733	2925	1000	74368	75368	2281	625	0	0
		1994-95	0	0	0	0	0	1839	87	0	0
		1995-96	0	0	0	0	0	2965	92	0	0
6	भूम	1993-94	130	2156	12130	23112	35242	1970	349	5	0
		1994-95	766	5124	11333	19065	30398	3607	422	0	0
		1995-96	766	5424	11333	19365	30698	3607	422	0	0
जिल्हा एकूण		1993-94	12761	31029	94427	208725	303152	11679	7855	203	0
		1994-95	17339	26101	109806	78711	189517	13145	883	193	0
		1995-96	16194	22367	96649	61326	157975	13825	1280	0	0

तस्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराड्या पिकांसालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर तु- ण धान्य	एकूण तुण- धान्य	हरभ- रा	तर	मूग	उडीद	वाल	कुळी- ध	मट- की
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उंबाट	1993-94	454	81826	8435	9690	1992	2198	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	426	73285	8510	9631	1983	2141	--,,--	--,,--	43
		1995-96	0	21790	0	0	222	295	0	0	0
2	कळंब	1993-94	6	52482	6825	8439	50	4675	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	2	33376	300	7721	25	30	--,,--	--,,--	--,,--
		1995-96	3	39898	1293	9361	10	40	0	0	0
3	उभरगा	1993-94	0	57365	6635	12430	6209	7560	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	0	58440	4350	19350	5435	20230	--,,--	--,,--	3
		1995-96	0	56895	5490	19460	6220	22265	0	0	4
4	तुळजापूर	1993-94	235	54451	4893	14957	3815	2200	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	1235	48497	4917	18960	3916	4300	--,,--	--,,--	12
		1995-96	245	49340	4619	18980	3918	4360	0	0	93
5	परंडा	1993-94	0	81932	9770	13460	844	242	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	242	2168	2974	10261	246	242	--,,--	--,,--	0
		1995-96	0	3057	3139	10241	240	270	0	0	0
6	क्षम	1993-94	269	40137	3192	8617	1118	2298	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	1395	41712	2469	13617	2411	3790	--,,--	--,,--	75
		1995-96	295	41212	3169	13617	2411	3790	0	0	75
जिल्हा एकूण		1993-94	964	367593	39720	67593	13928	19173	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1994-95	3300	249478	24020	79540	13936	30733	--,,--	--,,--	133
		1995-96	543	212184	17710	71659	13021	31020	0	0	172

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2

तहसिलवार निरनिराक्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर क- डधान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सु- पाती	इतर मसा- मसा- ल्या- चे प- दार्थ	एकूण मसा- ल्याचे पदार्थ
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	उबाद	1993-94	550	22765	103791	2147	उ.ना.	उ.ना.	0	1141	1141
		1994-95	0	22228	95513	2460	890	67	0	209	1166
		1995-96	0	517	22307	6100	290	32	0	195	517
2	कळंब	1993-94	1115	21104	73786	900	उ.ना.	उ.ना.	0	267	267
		1994-95	50	8126	41502	0	9	--	0	0	9
		1995-96	25	10729	50419	0	5	0	0	0	5
3	उमरगा	1993-94	28	32832	90197	523	उ.ना.	उ.ना.	0	312	312
		1994-95	0	49368	99808	1105	225	2	0	5	232
		1995-96	0	53439	110334	3075	330	3	0	8	341
4	तळजापूर	1993-94	917	26782	81233	4228	उ.ना.	उ.ना.	0	1919	1919
		1994-95	0	32105	80602	9076	980	320	0	1582	2882
		1995-96	0	31970	81310	9175	982	322	0	1595	2899
5	परंडा	1993-94	1090	25406	107338	1290	उ.ना.	उ.ना.	0	423	423
		1994-95	0	13723	15891	1282	38	26	0	24	88
		1995-96	0	13890	16947	1184	40	22	0	28	90
6	भूम	1993-94	864	16089	56226	1387	उ.ना.	उ.ना.	0	1245	1245
		1994-95	151	23013	64725	357	150	23	0	684	857
		1995-96	151	23213	64425	375	150	23	0	684	857
		1993-94	4564	144978	512571	10475	उ.ना.	उ.ना.	0	5307	5307
जिल्हा एकूण	1994-95	201	149563	398041	14280	2292	438	0	2504	5234	
	1995-96	176	133750	345942	19909	1797	402	0	2510	4709	

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराव्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	अंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य-पिके	एकूण खाद्य-पिके	कापूस	इतर तंतु-पिके	एकूण तंतु-पिके	श्रीईस-ग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	उस्मानाबाद	1993-94	उ.ना.	0	359	0	107438	0	861	861	3091
		1994-95	उ.ना.	0	361	0	99500	0	460	460	2545
		1995-96	0	0	239	0	29163	0	25	25	2745
2	फकंब	1993-94	उ.ना.	0	0	0	74953	0	18	18	1620
		1994-95	उ.ना.	0	0	0	41511	0	12	12	1190
		1995-96	0	0	0	50624	0	5	5	2102	
3	उमरगा	1993-94	उ.ना.	0	562	0	91594	0	2130	2130	3810
		1994-95	उ.ना.	0	287	0	101432	0	1930	1930	1215
		1995-96	0	0	360	0	114110	0	2710	2710	3120
4	तुळजापूर	1993-94	उ.ना.	0	4835	0	94215	0	350	350	6224
		1994-95	उ.ना.	0	7258	0	99818	0	355	355	7569
		1995-96	0	0	8128	0	101512	0	365	356	7564
5	परंडा	1993-94	उ.ना.	0	496	0	109547	0	0	0	646
		1994-95	उ.ना.	0	298	0	17559	0	0	0	756
		1995-96	0	0	342	0	18563	0	0	0	722
6	भूम	1993-94	उ.ना.	0	435	0	59293	0	931	931	364
		1994-95	उ.ना.	0	260	0	66199	0	423	423	414
		1995-96	0	0	260	0	65917	0	423	423	414
जिल्हा एकूण		1993-94	उ.ना.	0	8687	0	537040	0	4298	4290	15755
		1994-95	उ.ना.	0	8464	0	426019	0	3180	3180	13689
		1995-96	0	0	9329	0	379889	0	3519	3519	16667

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराख्या पिकोखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	सूर्य फूल	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
1	उस्मानाबाद	1993-94	6489	3816	0	8911	2796	25103	43	0
		1994-95	6495	821	411	2935	8367	21574	45	0
		1995-96	5930	155	515	3410	78502	91257	0	0
2	कडंब	1993-94	7792	2282	उ.ना.	13108	6186	30988	0	0
		1994-95	694	978	19	1315	12822	17118	0	0
		1995-96	634	50	10	1338	11147	15281	0	0
3	उमरगा	1993-94	2435	3255	उ.ना.	16240	9670	35410	0	46
		1994-95	5410	0	1005	6310	44783	58723	0	0
		1995-96	5410	0	970	1010	26620	44130	0	0
4	तुळजापूर	1993-94	7500	1575	उ.ना.	33095	3767	92181	0	0
		1994-95	1700	576	298	15328	10560	36031	0	0
		1995-96	1700	577	300	15429	10884	36454	0	0
5	परंडा	1993-94	16961	1122	उ.ना.	12460	477	31666	5	10
		1994-95	6942	0	0	6205	68400	82303	0	0
		1995-96	6942	0	0	0	73005	80638	0	0
6	भूम	1993-94	4058	1035	उ.ना.	10242	1497	17196	3	0
		1994-95	1504	20	386	1400	1450	5174	0	0
		1995-96	1504	20	394	1400	2744	6448	0	0
जिल्हा एकूण	उस्मानाबाद	1993-94	45235	13085	उ.ना.	94056	24393	192524	51	56
		1994-95	22745	1495	2119	34493	146382	220922	45	0
		1995-96	22120	802	2181	29587	202901	274259	0	0

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तस्ता क्र.3.2 पुढे चाव

तहसिलवार निरनिराद्या पिकांमालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एरूण अंधी नादक पदार्थ	चा- पांची पिके	हिा- वी पिके	संकी- र्ण अ- साध पिके	एरूण असाध पिके	लागव- डी सा- लीत एरूण क्षेत्र	एकापे- क्षा अधि- क वेळा लागव- डीमाली- ल क्षेत्र	लाग- वडी मालील निव्वळ क्षेत्र
---------	-------	------	--------------------------------	----------------------	--------------------	--------------------------------	----------------------	---	--	---

1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	उस्मानाबाद	1993-94	43	13	उ.ना.	0	26920	133458	15398	118049
		1994-95	45	8	--	0	22879	121579	5418	116149
		1995-96	0	55	--	0	91337	120508	5147	115333
2	कंबंध	1993-94	0	457	उ.ना.	0	31443	104616	26049	88567
		1994-95	0	0	--	0	17138	586416	492	58149
		1995-96	0	365	--	0	15451	66275	358	65925
3	उमरगा	1993-94	46	0	उ.ना.	0	37584	129180	17670	111518
		1994-95	0	0	--	0	40453	142085	20670	141415
		1995-96	0	0	--	0	46848	160958	20458	148588
4	तुळजापूर	1993-94	0	2717	उ.ना.	32	55248	149475	31563	117912
		1994-95	0	3245	--	0	39451	139469	32259	107218
		1995-96	0	3273	--	0	40883	141594	31169	110427
5	परंडा	1993-94	15	1482	उ.ना.	0	33083	142638	43754	98876
		1994-95	0	145	--	0	82448	180827	2887	97948
		1995-96	0	973	--	0	81442	180285	3805	94488
6	भूम	1993-94	3	17	उ.ना.	0	18147	77448	14788	62748
		1994-95	0	59	--	0	5454	71855	4846	67889
		1995-96	0	59	0	0	6958	72847	4467	68488
जिल्हा एरूण	1993-94	107	4886	उ.ना.	32	281759	738799	149126	589673	
		1994-95	45	3489	--	0	227437	653454	64964	588693
		1995-96	0	4725	0	0	282583	662393	65488	596985

टिप:- : 1993-94 ची अकडेवारी पूर्ण सुधारित स्वरूपाची असून 1994-95 , 1995 - 96 , ची अकडेवारी अस्थाई आहे. 2) सन 1996 - 97 चा मंदर्भ वर्षाची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख प्रांच्याकडून प्राप्त न झाल्याने तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार:- 1. कृषि अणुस्तलय, पुणे, जिल्हा क्रतु व पिके अहवाल.
2. तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.3

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष :- 1996-97

1) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये, 2) एकूण उत्पादन - '००' मेटनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	700	105	17	उस	61877	9520
2	गहू	1000	365	18	सुंटा	1143	8
3	ज्वारी	1056	3194	19	मिरची	393	11
4	बाजरी	762	147	20	हाळद	1291	537
5	बाली	1000	5	21	बटाटा	2565	59
6	मका	700	35	22	जवस	452	52
7	नाचणी	0	0	23	तिळ	213	16
8	इतर धान्ये	900	9	24	नारळ	0	0
9	एकूण धान्ये	1017	3060	25	भुईमूग	709	122
10	हरभरा	596	279	26	सिरसाचे तेल	0	0
11	दूर	601	444	27	एरंडी	200	1
12	उडीद	556	145	28	तंबाखू	1000	1
13	सुग	406	41	29	ताग	0	0
14	मसूर	500	3	30	कापूस	143	16
15	इतर कडधान्ये	420	21	31	आंबाडी	281	86
16	एकूण कडधान्ये	571	933				

टिप : 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेस्ट केनच्या स्वरूपात आहे. 2) बाब क्र.31(मेटा - 1) चा पिकाचे उत्पादन '००' गासड्यामध्ये आहे. 3) कापसाचे उत्पादन ०० गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170कि

4) उत्पादन व क्षेत्राचे आकडे अंतिम अंदाजाचे आहेत.

आधार:- कृषि आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्र.3.4

विविध साधनांचे ओलिता सालील क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेरटामध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलितासालील क्षेत्र पून्व भागाचे	ओलिता- सालील विहिरी	ओलिता- सालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता- सालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी सालील क्षेत्र	ओलितासालील एकूण क्षेत्राची एकूण लागव- डीसालील क्षे- त्राची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	1993-94	992	17374	18354	21367	133459	16.01
		1994-95	4746	16295	21041	27637	121579	22.73
		1995-96	4746	16295	21041	33040	120500	27.42
2	कळंब	1993-94	2989	4179	7148	7747	106616	7.27
		1994-95	4075	1453	5531	3959	58641	6.74
		1995-96	4075	1453	5531	4700	64275	10.11
3	उमरगा	1993-94	0	10050	10050	16494	129180	12.92
		1994-95	5550	2765	8315	107465	162085	66.30
		1995-96	5485	2671	8156	134689	160950	83.69
4	तुळजापूर	1993-94	11444	17296	28740	31375	149475	20.99
		1994-95	1237	13450	14687	44407	139469	31.84
		1995-96	1237	13450	14687	45136	141596	31.88
5	परंडा	1993-94	5719	16418	22137	25266	142630	17.71
		1994-95	3147	1240	4387	85382	100027	85.36
		1995-96	4014	1255	5269	80914	100205	80.77
6	भूम	1993-94	84	1271	9355	10083	77440	13.02
		1994-95	122	4834	4956	5970	71855	8.18
		1995-96	120	6448	6569	6609	72067	9.07
जिल्हा एकूण	1993-94	21218	74589	95806	112572	739799	15.23	
	1994-95	18977	40240	59117	274726	653656	42.03	
	1995-96	19677	41775	61452	307189	662393	46.36	

टिप : 1993-94 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारित स्वरूपाची असून 1994-95, 95 - 96 ची आकडेवारी अस्थायी आहे. 2) सन 1994 - 97 या संदर्भ वर्षाची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचेकडून प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार :- 1. कृषि अधुक्तालय, पुणे जिल्हा क्र. व पिके अहवाल.

2. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.5

निरनिराख्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. तहसील वर्ष तांदूळ गहू खरीप रब्बी एकूण बाजरी मका नाचणी इतर
क्र. ज्वारी ज्वारी ज्वारी नुण
धान्ये

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उबाद	1993-94	438	5520	0	7281	7281	0	0	0	0
		1994-95	1097	3321	3588	18590	14898	395	0	0	0
		1995-96	1490	3755	4900	11258	16158	0	0	0	0
2	कळंब	1993-94	672	1089	0	2329	2329	0	0	0	0
		1994-95	0	500	0	1188	1188	0	0	0	18
		1995-96	0	1255	0	2786	2786	0	0	0	0
3	उमरगा	1993-94	1182	2224	0	2912	2912	0	100	0	0
		1994-95	5310	2540	25230	12740	37970	3040	0	0	0
		1995-96	5620	2520	32901	13818	46711	3628	0	0	0
4	तुळजापूर	1993-94	1632	1811	0	7450	7358	0	0	0	0
		1994-95	0	4915	1815	8415	9438	0	515	0	0
		1995-96	0	4918	1818	8419	9437	517	0	0	0
5	परंडा	1993-94	648	2658	0	14757	14757	0	0	0	0
		1994-95	554	3873	0	46617	46617	1839	0	0	0
		1995-96	509	2926	0	44132	44132	3999	0	0	0
6	भूम	1993-94	0	918	0	5288	5288	0	0	0	0
		1994-95	0	874	68	1541	1609	0	0	0	284
		1995-96	0	1274	68	1841	1909	0	28	0	284
		1993-94	4476	13404	0	40051	40051	0	100	0	0
जिल्हा एकूण		1994-95	6961	16023	29821	81083	118824	5274	515	0	382
		1995-96	7619	16648	38887	82158	121845	8136	28	0	284

तक्ता क्र. 3.5 पुढे जाऊ

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराद्या पिकावलील शेलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तुष-धान्ये	हरम-ता	ह्या	वाटा-पा	हतर कड धान्ये	एकूण कड-धान्ये	एकूण अन्न-धान्ये	ऊस	मसा-ल्याचे पदा-र्थ
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उबाद	1993-94	13151	1245	0	उ.ना.	0	1245	14394	2147	1861
		1994-95	18935	810	2915	--,-	301	4826	22937	2515	660
		1995-96	21395	1230	4890	0	517	6437	28032	3050	517
2	कडंब	1993-94	4290	1825	0	उ.ना.	0	1825	5915	900	225
		1994-95	1618	50	0	--,-	25	75	1693	1400	70
		1995-96	3961	1213	0	0	15	1228	5199	1100	35
3	उमरगा	1993-94	6338	2305	0	उ.ना.	0	2305	8643	523	300
		1994-95	40840	4350	19350	--,-	25445	49345	98225	940	267
		1995-96	50471	5410	2047	0	54359	63816	122287	3075	390
4	तुळजापूर	1993-94	10295	1717	0	उ.ना.	0	1717	12012	4228	1822
		1994-95	14840	895	9415	--,-	1783	12098	26958	4640	1807
		1995-96	14872	919	9617	0	1801	12337	27289	4912	1829
5	परंडा	1993-94	18247	2250	0	उ.ना.-	0	2250	20297	1290	370
		1994-95	52883	2974	10241	--,-	0	13235	64118	1289	88
		1995-96	51544	3139	10241	0	0	13380	64946	1198	87
6	भूम	1993-94	6110	580	0	उ.ना.	0	580	6690	1387	1194
		1994-95	2767	0	0	--,-	1479	1479	4246	357	195
		1995-96	3495	0	0	0	1773	1773	5248	375	255
		1993-94	58031	9922	0	उ.ना.	0	9922	67953	10475	4972
जिल्हा एकूण	1994-95	139899	9079	41941	--,-	29258	88278	238177	11191	3887	
	1995-96	153748	11911	26795	0	60465	99171	252931	13710	3113	

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराख्या पिकांमधील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण साध पिके	एकूण साध पिके	कापूस	इतर तंत्र पिके	एकूण तंत्र पिके	भुईमूग	जवस सूर्य-फल
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	उबाद	1993-94	131	218	0	17953	0	0	0	611	0
		1994-95	98	123	0	26333	70	0	70	0	270
		1995-96	95	130	0	31824	0	0	0	0	155
2	कळंब	1993-94	0	0	0	7040	0	0	0	110	0
		1994-95	1	0	0	3164	0	0	0	0	0
		1995-96	1	5	0	6330	0	0	0	0	0
3	उमरगा	1993-94	222	240	0	9928	0	0	0	1500	0
		1994-95	55	165	0	99672	0	1930	1930	1215	0
		1995-96	93	185	0	126030	0	0	0	0	0
4	तुळजापूर	1993-94	530	3443	0	22235	0	0	0	1875	0
		1994-95	573	4317	0	38315	0	0	0	1905	372
		1995-96	575	4438	0	38963	0	0	0	1978	376
5	परंडा	1993-94	84	354	0	22395	0	0	0	646	0
		1994-95	58	192	0	67745	0	0	0	556	0
		1995-96	64	210	0	66505	0	0	0	0	0
6	भूम	1993-94	37	258	0	9566	0	0	0	242	0
		1994-95	52	193	0	5043	0	0	0	470	0
		1995-96	57	210	0	6165	0	0	0	0	0
		1993-94	1004	4713	0	89117	0	0	0	4994	0
जिल्हा एकूण		1994-95	837	4990	0	240272	70	1930	2000	4146	642
		1995-96	885	5178	0	275817	0	0	0	1978	531

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराद्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र	तहसील	वर्ष	काड- हे	इतर गळी- ताची पिके	एकूण गळी- ताची पिके	तंबा- सू	इतर औष- धी व माद- क प- दार्थ	एकूण औष- धी व माद- क प- दार्थ	चा- घा- पिके	संकीर्ण जसा- ध पिके	एकूण जसा- ध पिके	ओलि- तासा- लील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	उबाद	1993-94	0	2803	3414	0	0	0	0	0	3414	21347
		1994-95	655	379	1384	0	0	0	0	0	1384	27637
		1995-96	657	405	1217	0	0	0	0	0	1217	33041
2	कळंब	1993-94	0	597	787	0	0	0	0	0	787	7747
		1994-95	0	794	794	0	0	0	0	0	794	3958
		1995-96	0	300	300	0	0	0	0	70	370	4700
3	उमरगा	1993-94	0	5210	5710	0	46	46	0	0	6756	16684
		1994-95	2340	4205	7740	2	0	2	0	31	7793	187465
		1995-96	4110	4510	8620	3	0	3	0	36	8659	134689
4	तुळजापूर	1993-94	0	6384	8259	0	0	0	856	25	9140	31375
		1994-95	0	3315	6092	0	0	0	0	0	6092	44407
		1995-96	0	3819	6173	0	0	0	0	0	6173	45136
5	परंडा	1993-94	0	2210	2854	5	10	15	0	0	2871	25266
		1994-95	10545	6306	17487	0	0	0	230	0	17637	85382
		1995-96	7267	6942	14209	5	0	0	220	0	14429	80934
6	भूम	1993-94	0	275	517	0	0	0	0	0	517	10083
		1994-95	0	313	783	0	0	0	51	0	834	5877
		1995-96	0	393	393	0	0	0	51	0	444	6409
		1993-94	0	17479	22463	5	56	61	856	25	23405	112522
जिल्हा एकूण		1994-95	13540	15812	34140	2	0	2	281	31	34454	274726
		1995-96	12034	16369	30912	3	0	3	271	106	31292	307109

टिप:-सन 1993-94,ची अकडेवारी पूर्ण सुधारीत स्वरूपाची असून 1994-95, 95 - 96 ची अकडेवारी अस्थायी आहे.2)सन 1996 - 97, घा वर्षाची माहिती जिल्हा भूमी अभिलेख यांच्या कडून प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात ती देता येत नाही. आधार :- 1. कृषि अभ्युत्तालय, पुणे.

2. तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख, उस्मानाबाद.
(39)

तज्ञ क्रमांक : 3.6 (अ)

तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा : उस्मानाबाद.

वर्ष : 1996 - 97

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर डिव्हेल पंप.	बासविलेले विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उबाद	1993-94	7049	30	7200	0	410
		1994-95	4619	37	4110	0	410
		1995-96	4619	37	4110	0	410
2	कळंब	1993-94	4260	19	5394	726	973
		1994-95	3800	19	5545	3726	0
		1995-96	3800	19	5545	3726	0
3	उमरगा	1993-94	7198	290	3200	270	910
		1994-95	5980	150	3140	40	890
		1995-96	5330	130	3210	55	780
4	तुळजापूर	1993-94	4729	220	4811	445	210
		1994-95	4661	215	4916	465	210
		1995-96	4968	215	4916	445	210
5	परंडा	1993-94	4196	284	4290	921	242
		1994-95	3865	230	2927	915	245
		1995-96	4176	255	3100	918	240
6	भूम	1993-94	4526	394	3373	926	138
		1994-95	3265	66	2793	825	82
		1995-96	3282	68	2815	685	82
एकूण जिल्हा		1993-94	31958	1237	28268	3298	2883
		1994-95	26190	717	23431	5971	1837
		1995-96	26175	724	23696	5829	1722

टिप : सन 1993-94, ची माहिती पूर्ण सुधारित असून सन 1994-95, 95 - 96, ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

2) सन 1996 - 97, संदर्भ वर्षाची माहिती जिल्हा भूमी अभिलेख घांचेकडे उपलब्ध नसल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार 1) कृषि आंधळकालय, पुणे.

2) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

तरता क्र.3.6(ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चाख असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या
जिल्हा :- उस्मानाबाद. वर्ष :- 1996-97

अ. क्र.	तहसील	घशास्वी कुप नलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविले ल्या विद्युत पंपांची संख्या	चाख असले- ल्या हात पंपांची संख्या	चाख असले- ल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद.	238	101	50	699	50
2	कळंब	194	112	38	754	38
3	उमरगा	237	102	37	828	37
4	तुळजापूर	99	56	15	746	15
5	परंडा	197	116	36	620	36
6	भूम	61	39	3	487	3
जिल्हा एकूण		1026	526	179	4107	179

टिप :- चाख असलेले हातपंप व चाख असलेले विद्युत पंप घामध्ये फक्त दारही माहिने पाणी असलेल्या पंपाचा समावेश आहे.

आधार : 1) उपसभियंता (घांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास घंत्रणा, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद. स्तंभ (6 व 7)
2) वरिष्ठ भू-वैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण विकास घंत्रणा, उस्मानाबाद. स्तंभ (3 ते 5)

तक्ता क्र.3.7
लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष : 1996 - 97

अ. क्र.	तहसील	उपयोगात नसलेली कामे (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य सहकार	साजगी/ एकूण	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य सहकार	साजगी/ एकूण	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	0	0	0	0	5	0	0	5
2	कळंब	1	0	0	0	3	0	0	3
3	उमरगा	2	0	0	0	3	0	0	3
4	तुळजापूर	3	0	0	0	11	0	0	11
5	परंडा	0	0	0	0	2	0	0	2
6	भ्रम	3	0	0	0	2	0	0	2
जिल्हा एकूण		9	0	0	0	26	0	0	26

तक्ता क्रमांक 3.7 पुढे चालू
(42)

तक्ता क्र.3.7 पुढे चालू

विहिरी खेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष : 1996-97

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलितासालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	उस्मानाबाद.	336	0	0	336	116	0	0	116
2	कळंब	252	0	0	252	90	0	0	90
3	उमरगा	219	0	0	219	23	0	0	23
4	तुळजापूर	789	0	0	789	40	0	0	40
5	परंडा	197	0	0	197	106	0	0	106
6	भूम	185	0	0	185	106	0	0	106
जिल्हा एकूण		1978	0	0	1978	481	0	0	481

- अधार :**
- 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.
 - 2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.
 - 3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.8

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1997 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प			
1	2	3	4	5	6
1	प्रकल्पाचे नांव	1) निम्न तेरणा	2) मांजरा प्रकल्प	3) तुरोरी प्रकल्प	4) रुई प्रकल्प
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प, माकणी ता. उमरगा	धनेगाव, जि. बिड	आष्टा, ता. उमरगा	ता. उस्मानाबाद.
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1989	1984	1985	1994
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	16521	3311.41	253.57	670.42
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	26	36	17.50	11.75
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	26	36	17.50	11.75
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	192.5	168.00	21.00	29.00
	ब) पूर्ण लांबी	46.5	168.00	21.00	29.00
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	160.46	250.50	7.66	8.94
7	31.3.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	55.07	95.10	4.634	3.49
8	एकूण लाभक्षेत्र -हेक्टर	20263	17713	1074	1910
	बीड	--	5162	--	--
	उस्मानाबाद	3649	--	1074	1910
	लातूर	16614	910	--	--
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र-हेक्टर	18556	18223	967	1893
	उस्मानाबाद	--	3972	--	--
	लातूर	3342	627	967	1893
	लातूर	15214	13624	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	15587	18223	884	1420
	उस्मानाबाद	--	3972	--	--
	लातूर	2807	627	884	1420
	लातूर	12780	13624	--	--
11	सध्या 96-97 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही	--	--	--	--
	ब) हंगामी	--	--	--	--

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1997 अखेरची

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
1	2	7	8	9	10	
1	प्रकल्पाचे नांव	5) रायगव्हाण	6) बेणेतुरा	7) तेरणा	8) खंडाळा प्रकल्प	
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प रायगव्हाण ता. कडंब	प्रकल्प सुरुम ता. उमरगा	प्रकल्प तेर ता. उबाद.	रामतिर्थ ता. तुळजापूर	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1994	1995	1970	1973	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	548.34	1184.50	80.30	73.69	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	13.32	13.48	15.00	20.24	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	13.32	13.48	15.00	20.24	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	19.70	44.00	38.00	5.60	
	ब) पूर्ण लांबी	19.70	44.00	38.00	5.60	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	12.70	12.80	22.82	6.26	
7	31.3.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	7.251	6.161	11.86	2.907	
8	एकूण लाभक्षेत्र	2519	3232	3350	1446	
	बीड	--	--	--	--	
	उस्मानाबाद	21	3232	3350	1446	
	लातूर	2498	--	--	--	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	2267 -- 18 2249	2908 -- 2908 --	2428 -- 2428 --	1384 -- 1384 --
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	1700 -- 15 1685	2628 -- 2628 --	2177 -- 2177 --	1380 -- 1380 --
11	सध्या 96-97 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही	--	--	--	--	
	ब) हंगामी	--	--	--	--	

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मीठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे
जिल्हा : उस्मानाबाद. जून 1997 अखेरची

1	2	11	12	13	14	
1	प्रकल्पाचे नांव	9) कुरनूर प्रकल्प	10) हरणी प्रकल्प	11) चांदणी प्रकल्प	12) सासापूर प्रकल्प	
2	प्रकल्पाचे स्थान	रामतिर्थ ता. तुळजापूर	नळदुर्ग ता. तु.पूर	पिंपळवाडी ता. परंडा	साणापूर ता. परंडा	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1970	1968	1956	1955	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	100.83	66.47	71.60	56.15	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	23.00	17.00	17.00	17.00	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	23.00	17.00	17.00	17.00	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	23.00	41.00	26.00	33.00	
	ब) पूर्ण लांबी	23.00	41.00	26.00	33.00	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	35.26	12.18	20.78	19.19	
7	31.3.96 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	18.590	6.476	4.183	6.06	
8	एकूण लाभक्षेत्र	7248	3657	3338	3696	
	बीड	--	--	--	--	
	उस्मानाबाद	7248	3657	3338	3696	
	लातूर	--	--	--	--	
9	लाभक्षेत्रासालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण बीड उस्मानाबाद	5463 -- 5463	3373 -- 3373	2891 -- 2891	3573 -- 3573
		लातूर	--	--	--	
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलितासाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	3546 -- 3546 --	1660 -- 1660 --	2020 -- 2020 --	3573 -- 3246 --
11	सध्या 96-97 मध्ये ओलिता-साली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)	अ) बारमाहि 563 ब) हंगामी	-- --	503.09 --	-- --	

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुद्धे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे कायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1997 अखेरची

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
1	2	15	16	17	18	
1	प्रकल्पाचे नांव	13) संदेश्वर	14) रामगंगा	15) बाणगंगा	16) जेकेकर	
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प ताकमोड भूम	प्रकल्प उरूप भूम	प्रकल्प भूमजवळ भूम	प्रकल्प जेकेकर उमरगा	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1979	1977	1975	1977	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	194.62	13.20	51.86	175.95	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	17.60	20.21	19.20	14.80	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	17.60	20.21	19.20	14.80	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	16.60	2.46	3.05	22.51	
	ब) पूर्ण लांबी	16.60	2.46	3.05	22.51	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी.)	10.80	6.13	5.93	10.17	
7	31.3.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	3.131	2.618	1.756	1.176	
8	एकूण लाभक्षेत्र	1811	1016	871	2110	
	बीड	--	--	--	--	
	उस्मानाबाद	1811	1016	871	2110	
	लातूर	--	--	--	--	
9	लाभक्षेत्रासालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण बीड उस्मानाबाद	1710 -- 1710	907 -- 907	844 -- 844	1983 -- 1983
	लातूर	--	--	--	--	
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलितासाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	1145 -- 1145 --	813 -- 813 --	648 -- 648 --	1574 -- 1574 --
11	सध्या 96-97 मध्ये ओलिता-साली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही	--	--	--	--	
	ब) हंगामी	--	--	--	--	

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

तरता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुद्धे भिजणारे क्षेत्र व सिंचणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
1	प्रकल्पाचे नांव	17) वाघोली	18) सगमेश्वर	19) पळसनिले	20) साकत	
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प	प्रकल्प	गांव/बहत	प्रकल्प	
	तालुका	काजिळा	डोकेवाडी	बाभळगांज	साकत	
		उ.बाद	भुम	तुळजापूर	पंरंडा	
1	2	19	20	21	22	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1992	1995	1995	1995	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	619.20	645.44	177.39	335.83	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	12.60	15.22	15.00	19.81	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	12.60	15.22	15.00	19.81	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	16.20	70.00	14.00	28.00	
	ब) पूर्ण लांबी	16.20	70.00	14.00	28.00	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	7.25	18.83	5.69	14.48	
7	31.3.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	3.35	4.34	1.313	7.829	
8	एकूण लाभक्षेत्र	2297	4846	1445	3478	
	बीड	--	1432	--	--	
	उस्मानाबाद	2297	3414	1445	3478	
9	लाभक्षेत्रासालील	एकूण	2867	4652	1300	3131
	लागवडी	बीड	--	1375	--	--
	लायक क्षेत्र	उस्मानाबाद	2867	3277	1300	3131
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर	एकूण	1500	3350	1448	3348
	ओलितासाली	बीड	--	998	--	--
	ओलितासाली	उस्मानाबाद	1500	4348	1448	3348
	घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	लातूर	--	--	--	--
11	सध्या 96-97 मध्ये ओलिता-साली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)					
	अ) बारमाही	47	--	--	538	
	ब) हंगामी	73	--	--	--	

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.

2) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद मध्यम प्रकल्प विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक ३ . ९

उस्मानाबाद जिल्हातील १९९० - ९१ च्या कृषि गणनेनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओताखालील वहित धारण जमिनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहिताच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	व्येक्तीक धारण संख्या	व्येक्तीक क्षेत्रफळ	संयुक्त धारण संख्या	संयुक्त क्षेत्रफळ	एकूण धारण संख्या	एकूण क्षेत्रफळ
१	२	३	४	५	६	७	८
१	०.०२ पेक्षा कमी	६०९	७	२११	२	८२०	९
२	०.०२ ते ०.५	९३८०	२९२८	२२९०	३५३	११६७०	३२८१
३	०.५ ते १.० (सिमांतिक)	२४७२३	१९१२९	१२०८	९११	२५९३१	२००४०
४	१.० ते २.० (अल्प)	६२९५६	९२४५३	२२४२	३३०५	६५१९८	९५७५८
५	२.० ते ३.०	३७१६८	८९१४९	१८९२	४६०७	३९०६०	९३७५६
६	३.० ते ४.० (अल्प मध्याम)	२१४०१	७३६५१	१३२७	४५८२	२२७२८	७८२३३
७	४.० ते ५.०	१४३७४	६३८०९	९५१	४२३८	१५३२५	६८०४७
८	५.० ते ७.५	१९१३८	११६९११	१५०७	९२९७	२०६४५	१२५३०६
९	७.५ ते १०.०० (मध्याम)	७४५६	६३६०६	८४२	७२५१	८२९८	७०८५७
१०	१०.०० ते २०.००	५३७३	६८२२१	१००७	१३३७१	६३८०	८१५९२
११	२०.०० ते पेक्षा जास्त मोठे	४६२	१४४०२	१६४	४८९७	६२६	१९२९९
एकूण श्रेणी		२०३०४०	६०३३६६	१३६४१	५२८१४	२१६६८१	६५६१८०

तक्ता क्रमांक ३ . ९ पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्ण ओलिताखलील		पूर्ण जिराघत		अंशतःओलिताखलील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ (एकुण)
1	2	9	10	11	12	13	14
1	0.02 पेक्षा कमी	0	0	149	2	0	0
2	0.02 ते 0.5	685	190	10110	2830	182	62
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतीक)	1055	697	23216	17432	1489	1113
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	1407	1731	56771	79637	6589	9437
5	2.0 ते 3.0	582	1155	33400	75871	4915	11191
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	757	2297	17834	57584	4017	12917
7	4.0 ते 5.0	87	326	11490	47223	3680	15142
8	5.0 ते 7.5	72	340	15290	83913	5223	29202
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	45	284	5811	43728	2412	18424
10	10.00 ते 20.00	34	337	4494	48374	1809	19175
11	20.00 पेक्षा जास्त मोठे	10	26	416	9200	193	3896
एकुण श्रेणी		4734	7383	178981	465800	30499	12056

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	अंशता ओलीता	संपूर्ण मालकीचे		पुर्ण पणे	
		खालील पुढे चालू (क्षेत्रफळ)	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	15	16	17	18	19
1	0.02 पेक्षा कमी	0	820	9	0	0
2	0.02 ते 0.5	25	11457	3279	13	3
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतीक)	499	25922	20035	0	0
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	3515	65168	95710	13	23
5	2.0 ते 3.0	3626	39047	93724	0	0
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	3672	22705	78186	0	0
7	4.0 ते 5.0	4348	15295	67906	21	105
8	5.0 ते 7.5	7004	20608	125056	21	143
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	4097	8270	70619	4	29
10	10.00 ते 20.00	3479	6339	80965	0	0
11	20.00 च्या पुढे मोठे	824	626	19299	0	0
एकूण श्रेणी		31089	216467	654787	72	303

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चाख

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णतः इतर पध्दतीने	अंशता: मालकीचे	अंशता: भाडेपट्टीचे	अंशतः इतर पध्दतीने		
1	2	20	21	22	23	24	25
1	0.02 ते 0.02 पेक्षा कमी	0	0	0	0	0	0
2	0.02 ते 0.5	0	0	0	0	0	0
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतिक)	6	3	3	2	0	0
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	17	25	0	0	0	0
5	2.0 ते 3.0	0	0	13	29	0	3
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	0	0	13	24	9	14
7	4.0 ते 5.0	0	0	9	10	16	10
8	5.0 ते 7.5	3	20	13	58	14	17
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	0	0	24	80	89	40
11	10.0 ते 20.00	7	82	34	321	75	149
12	20.00 च्या पुढे मोठे	0	0	0	0	0	0
एकुण		33	130	109	524	203	233

टिप :- संस्थाची माहिती वय्यक्तिक स्त्रात्घात समाविष्ट केली आहे.

आधार :- कृषि गणना 1990 - 91. (कृषि विभाग महाराष्ट्र राज्या पुणे)

आधार :- कृषि आरुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक 3.10

उस्मानाबाद जिल्हातील 1992 च्या पशु गणनेप्रमाणे तहसिल निहाय कृषि विषयक अवजारे

अ. क्र.	जिल्हा /	नांगराची	संख्या	गाड्यांची संख्या	उसाचे चरखे	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालनारे	बैलाच्या मदतीने चालनारे
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	638	3821	3127	5	4
2	कळंब	808	3956	2712	17	2
3	उमरगा	2722	5576	3795	210	50
4	तुळजापूर	4419	5655	6778	40	3
5	परंडा	9	1176	2258	95	-
6	भूम	558	2911	3310	104	19
एकुण जिल्हा		9154	23095	29180	471	78

तक्ता क्रमांक 3.10 पुढे चालू

अ. क्र.	जिल्हा / तहसिल	ओलितासाठी	ओलितासाठी	ट्रॅक्टरस चार चाकी	तेल घाणी	
		तेलाचे पंप	विजेचे पंप		शक्तीवर चालनारे	हतर
1	2	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	199	4857	138	2	2
2	कळंब	38	4073	79	-	-
3	उमरगा	478	3550	74	212	-
4	तुळजापूर	1331	5845	71	3	-
5	परंडा	275	5158	93	11	2
6	भूम	687	2963	81	5	2
एकुण जिल्हा		3008	26466	536	233	6

टिप :- आकडे अस्थाई आहेत.

आधार :- 1992 पशुगणना (जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद)

तक्ता क्रमांक - 4.1

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	विदेशी/संकरित गाई व बैल				एकूण (3 ते 6)
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वच्च	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उप- योगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामा- साठी उपयो- गात न आणलेले बैल	
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	6	22	199	19	245
2	कळंब	37	46	404	15	502
3	उमरगा	66	123	381	57	627
4	तुळजापूर	9	94	266	19	388
5	परंडा	25	50	383	-	458
6	भूम	156	310	864	83	1413
एकूण जिल्हा		299	645	2496	193	3633

तक्ता 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल					
		जडीच वर्षावरील गाई					
		दुभत्या	एकदाही न व्याघलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई	विदेशी/संकरित जडीच वर्षापर्यंत-	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
1	2	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	1880	981	7	2868	2387	5500
2	कळंब	5183	2539	43	7765	6436	14703
3	उमरगा	1583	1003	116	2702	1895	5224
4	तुळजापूर	869	806	9	1684	1191	3263
5	परंडा	2741	1982	-	4723	4538	9719
6	भूम	6462	2556	230	10248	8006	19667
एकूण जिल्हा.		18718	10867	405	29990	24453	58076

तक्ता क्र.4. 1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चाळ
तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल				तीन वर्षावरील गाई		
		केवळ पैं- दाशीसा- ठी वापर- लेले वळ	पैंदाशी व कामाकरि- ता उपयो- गात आण- लेले	केवळ कामा- करिता वापरलेले	इतर बैल	एकूण 3 वर्षाव- रील बै- ल(14+15 +16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यापलेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	उस्मानाबाद	15	2286	27379	324	29924	9921	8201
2	कळंब	4	839	24151	448	25443	6193	3682
3	उमरगा	30	460	28394	526	29610	11790	10946
4	तुळजापूर	79	3115	21491	735	25420	10031	11066
5	परंडा	263	1431	24038	-	25732	5395	4040
6	भूम	255	1868	14160	520	14811	5109	3876
एकूण जिल्हा.		646	9919	139513	2561	152639	48439	41811

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चाळ...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल				
		२ वर्षावरील गाई इतर	एकूण गाई	तीन वर्ष व त्याखालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी / संकरीत व देशी एकूण गाई व बैल (13+14)
1	2	21	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	23	18145	14641	62710	68210
2	कळंब	-	9875	10782	46099	60802
3	उमरगा	1230	23966	18877	72153	77377
4	तुळजापूर	101	21198	14953	61571	64834
5	परंडा	-	9435	8036	43203	52222
6	भूम	160	9145	8489	35444	55111
एकूण जिल्हा		1514	91764	76777		379256

तक्ता क्र. 4 . 1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधनी (1992) ची पशुगणनेप्रमाणे

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे				एकूण	३ वर्षांवरील म्हशी	आटलेल्या व नव्या
		केवळ पैदाशी	पैदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ इतर	रेडे	दुभत्या	व नव्या	

1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	उस्मानाबाद	53	73	81	11	218	9354	7152
2	कळंब	95	99	149	74	417	6346	4100
3	उमरगा	58	96	436	57	647	12544	9394
4	तुळजापूर	90	129	166	163	548	9779	10628
5	परंडा	80	62	242	1	385	2959	2402
6	भूम	292	221	483	85	1081	3976	3378
एकूण जिल्हा		668	688	1557	391	3296	44958	36984

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	महशी व रेडे			एकूण गोजातीय	
		३ वर्षांवरील महशी इतर	एकूण महशी	रेडके ३ वर्षे व त्याखालील		एकूण महशी व रेडके
1	2	33	34	35	36	37
1	उस्मानाबाद	13	14519	10457	27194	95404
2	कळंब	1	10447	7981	18845	79647
3	उमरगा	66	22004	15919	39570	115947
4	तुळजापूर	33	20440	10983	31871	96705
5	परंडा	-	5361	4566	10312	63234
6	भूम	137	7421	6067	14569	69680
एकूण जिल्हा		250	82192	55873	141361	520617

तक्ता क्र. 4 .1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	मेंढया	बक-या	घाडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कौबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	उस्मानाबाद	5779	42041	46	7951	151121	54638	54779
2	कळंब	5719	26337	37	7265	119025	35254	35254
3	उमरगा	13183	41544	79	10715	131448	59460	60543
4	तुळजापूर	13398	46737	48	11925	148965	40785	40785
5	परंडा	13039	39949	63	6586	122871	67265	67265
6	भूम	4908	27940	1	6158	108587	47792	47792
एकूण जिल्हा		56006	224548	266	50560	251997	306986	308218

टिप = 1) आकडे अस्थायी स्वरूपात आहेत. 2) इतर पशुधन यामध्ये कुत्री, सेचरे, गाढवे, उंठ, व डुकरे यांचा समावेश आहे. 3) एकूण कौबडया कौबडीची पिल्ली व कुक्कुटादी पक्षी यांचा समावेश आहे. आधार= 1992 पशुगणना (जिल्हा सरस्थिकी कार्यालय उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 4.2

जिल्ह्यातील पशुवैधकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1996 - 97

जिल्हा : उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	पशुवैधकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैधकीय वै चिकित्सालय	पशुवैधकीय दवाखाने	पशुवैधकीय प्रथमोपचार केंद्रे	पशुरोग जन्वेषण केंद्रे/प्रयोगशाळा	फिरते पशुरोग नियंत्रण पध्दती	फिरते पशुवैधकीय दवाखाने	दक्षता पध्दती		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	1	-	7	10	1	-	-	1	-
2	कडंब	-	-	7	9	-	-	-	-	-
3	उमरगा	-	-	8	10	-	-	-	-	-
4	तुळजापूर	-	-	7	8	-	-	-	-	-
5	परंडा	-	-	5	9	-	-	-	-	-
6	भूम	-	-	4	4	-	-	-	-	-
एकूण जिल्हा		1	-	48	49	1	-	-	1	-

तक्का क्र. 4.2 पुढे चालू

तका क्रमांक : 4.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1996 - 97

जिल्हा : उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम-मरेतन-प्रसि-क्षण केंद्रे	विभा-गीय-कृत्रिम-मरेतन केंद्रे	जिल्हा-कृत्रिम-मरेतन केंद्रे	आधार-भूत-ग्राम-केंद्रे	कृत्रिम-जिल्हा-परिष-दा-डील-साली	रेतन-आधार-भूत-ग्राम-केंद्रा-सा-लील	केंद्रे	पशुपै-सधन-कुक्कु-ट-कास-गट	मेष-पैदा-स-केंद्रे	शेडी-पैदा-स-केंद्रे	
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	उस्मानाबाद	-	-	1	-	17	-	-	-	1	-	-
2	कळंब	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
3	उमरगा	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-
4	तुळजापूर	-	-	-	1	13	6	-	-	-	(1)	-
5	परंडा	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-
6	भूम	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-
एकूण जिल्हा		-	-	1	1	89	6	-	-	1	(1)	-

टिप = जिल्हा मेष व शेडी पैदास क्षेत्र एकत्रित आसल्यासुळे स्तंभ क्र. 21 व 22 ला कंस केला आहे.

आधार = जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन उस्मानाबाद .

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद उस्मानाबाद .

तक्ता क्रमांक 4.3

सर्गाच्या प्रकारादुसा पशुंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1996-97)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडमुक्कजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1.	<u>एकुण पशुधनाची मृत्यू संख्या</u> गाई, म्हशी व बैल अ) घटसर्प ब) लाळ्या (पापलाग) क) फ-पा ड) फासी इ) सरा फ) देवी ग) इतर <u>एकुण :-</u>	567 1 148 - - - - - - 141	427 1 - - - - - - 1
2.	<u>मेंढपा व बक-पा</u> अ) फ-पा ब) न्युमोनिया क) लाळ्या (पापलाग) ड) देवी इ) इतर <u>एकुण :-</u>	- - 4 - 8 12	- - 4 - 8 12
3.	<u>कोंडडपा</u> अ) राणीसेत (मानमांडी) ब) देवी क) बुडकांडी ड) इतर <u>एकुण :-</u>	- - - 414 414	- - - 414 414

अधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, उस्मानाबाद.

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (1996-97)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	सर्जनी-कारण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोपलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद.	95771	5497	5720	1821	1206	95771
2	कळंब	70952	4933	6441	2039	1625	70952
3	उमरगा	72780	4454	6908	2084	1486	72780
4	तुळजापूर	80590	5398	3359	1001	670	80590
5	परंडा	63150	4981	5004	1812	1567	63150
6	भूम	63245	5283	6967	2425	2099	63245
	जिल्हा एकूण	446508	30546	34399	11182	8653	446508

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, उस्मानाबाद.
2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद.

तबता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या(1996-97)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढपा	शेळ्या/ बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	2	2415	2464	2917	7015	0	0	14811
2	कळंब	1	0	0	0	0	0	0	0
3	उमरगा	3	43	11	0	0	0	0	54
4	तुळजापूर	3	100	400	850	1000	0	0	2350
5	परंडा	1	3182	0	0	4671	0	0	7773
6	भूम	1	46	85	0	0	0	0	131
	जिल्हा एकूण	11	5706	2960	3775	12686	0	0	25127

अधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, उस्मानाबाद.

2) नगरपालिका कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परंडा, भूम, नळदुर्ग, मुलम.

तक्ता क्रमांक 4.5

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 1996-67

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(वनक्षेत्र चौ.कि.मी.)

अ.क्र.	विभाग	राहीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	महसूल विभाग	-	-	-	0
2	वन विभाग	31	-	30	61
	जिल्हा एकूण	31	-	30	61

टिप : माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक 4.6

जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (1996-97)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु.हजारांत)
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
2	जवळू लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांदू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादि (क्विंटल)	0	0	0
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	490	490	24
	ड) डिक (क्विंटल)	300	300	4
5	इतर			
	1. आपटा पाने	0	0	0
	2. मोहाची फुले (क्विं.)	0	0	0
	3. खाणी व खनिजे	0	0	0
	4. हिरडा (क्विंटल)	0	0	0
	5. अंबा	0	0	0
	6. रोशा	0	0	0
	7. लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8. इतर	0	0	0
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)			28
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)			28

आधार :- 1) उपविभागीय वनअधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 4.7

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1996-97)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ.क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
✓1	उस्मानाबाद	147	2456	1750	360	79.2	25.00
2	कळंब	143	1027	800	15	3.3	4.0
✓3	उमरगा	उ.ना.	2038	1062	170	37.4	6.00
✓4	तुळजापूर	उ.ना.	2389	1838	350	77.7	20.02
✓5	परंडा	58	2169	1830	940	206.8	8.00
✓6	भूम	उ.ना.	1521	1050	40	8.8	6.00
	जिल्हा एकूण	348	11600	8330	1875	413.2	69.22

टिप :- 1) 1996 - 97 या वर्षी तलावात पर्णक्षमते इतके पाणी नआल्यामुळे मत्स्या व्यावसायाखालील क्षेत्र कमी दर्शविण्यात आलेले आहे.

2) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

परिमाण:- रुपये हजारात.

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कार- खाण्यातील कामगार		
			नोद- पी झा- लेले	बंद	प्रपत्रे पाठ- विणारे चालू	ए रू ण	पु रु ष	स्त्रि या
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	033 शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन	033	1	0	1	60	20	40
2	201 दूग्ध पदार्थांचे उत्पादन	201	1	0	1	139	137	2
3	206 साखर निर्मिती व शुध्दीकरण निरवा पात्र साखर कारखाने	206	2	0	2	1402	1402	0
4	211 इतर खाद्य तेलाचे उत्पादन	211	3	1	2	7	6	1
5	235 सुती कापड तयार करणे/ प्रक्रिया करणे.	235	4	0	2	1041	853	188
6	270 प्लाथवूड व्यक्तिरिक्त इतर लाकडापासून फळ्या तयार करणे	270	12	1	11	48	48	0
7	300 नायट्रिक ॲसिड, अमोनिया नायट्रेटचे उत्पादन.	300	1	0	1	55	55	0
8	301 रासायनिक स्रते व किटक नाशके.	301	1	0	1	55	55	0
9	304 औषध आणि औषधी संबंधी उत्पादन.	304	1	0	1	23	5	13
10	308 रासायनिक अग्नीजन्य उत्पादने	308	3	1	2	35	8	27
11	309 रासायनिक अग्नीजन्य उत्पादने	309	1	0	1	3	3	0
12	329 इतर अधातु सनिजाचे उत्पादन	329	2	0	2	43	43	0
13	341 फॅब्रीकेटेड धातूचे उत्पादन.	341	1	0	0	0	0	0
14	398 जड वाहनाची दुरुस्ती	398	6	0	5	288	280	8
15	400 विधुत निर्मिती, ट्रान्समिशन व वितरण.	400	3	0	1	15	15	0
16	682 किरकोळ पेट्रोल विक्री	682	6	0	6	25	25	0
एकूण		--	48	3	39	3239	2955	284

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू.

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1996).

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 10 मधील कारखान्या-तील कामगार
1	2	3	10	11	12
1	033 शेततीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन.	033	11	0	0
2	201 दुग्ध पदार्थांचे उत्पादन	201	51	0	0
3	206 साखर निर्मिती व शुध्दीकरण निर्वा पात्र साखर कारखाने	206	280	0	0
4	211 इतर खाद्य तेलाचे उत्पादन	211	2	0	0
5	235 सुती कापड तयार करणे/ प्रक्रिया करणे.	235	373	2	170
6	270 प्लाथवूड व्यतिरिक्त इतर लाकडापासून फळ्या तयार करणे	270	14	0	0
7	300 नायट्रिक ॲसिड, अमोनिया नायट्रेटचे उत्पादन.	300	20	0	0
8	301 रासायनिक खते व किटकनाशके.	301	15	0	0
9	304 औषध आणि औषधी संबंधी उत्पादन.	304	7	0	0
10	308 रासायनिक अग्नीजन्य उत्पादने.	308	5	0	0
11	309 रासायनिक उत्पादन/फिल्म	309	0	0	0
12	329 इतर अधातू खनिजाचे उत्पादन	329	13	0	0
13	341 फॅब्रीकेटेड धातूचे उत्पादन.	341	0	1	22
14	398 जड वाहनाची दुरुस्ती	398	105	1	55
15	400 विधुत निर्मिती, ट्रान्समिशन व वितरण.	400	5	2	38
16	682 किरकोळ पेट्रोल विक्री	682	9	0	0
एकूण		--	897	6	285

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

चाळू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1996.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	03 कृषि, वने, मत्स्य, खाण	0	0	0	0	0	0	1	60	0	0
2	20 खाद्यपदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	139
3	21 वनस्पती तूप, तेल, उत्पा.	2	7	0	0	0	0	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	170	1	235
5	27 लाकूड व लाकडी वस्तु-पासूनचे उत्पादन	11	48	0	0	0	0	0	0	0	0
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	1	3	2	35	1	23	2	110	0	0
7	32 अधातू, खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	1	17	1	26	0	0	0	0
8	34 धातूच्या वस्तु व सुटे भागाचे (घंत्र परिवहन सामुग्री वगळून) उत्पा.	0	0	0	0	1	22	0	0	0	0
9	39 जडघंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	1	45	5	298	0	0
10	40 वीज उत्पादन	0	0	2	33	1	20	0	0	0	0
11	68 इतर वर्गीकृत नसलेले किरकोळ व्यापार उत्पादन.	6	25	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		20	83	5	85	5	136	10	638	2	374

तक्ता क्रमांक 5 . 2 पुढे चाळू

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1996

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग संसुह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए कू ण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	03 कृषि, वने, मत्स्य, खाण	0	0	0	0	0	0	1	60
2	20 खाद्यपदार्थांचे उत्पादन	2	1402	0	0	0	0	3	1541
3	21 वनस्पती तूप, तेल, उत्पा.	0	0	0	0	0	0	2	7
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	1	806	0	0	0	0	4	1211
5	27 लाकूड व लाकडी वस्तु-पासूनचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	11	48
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	6	171
7	32 अधातू, खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	43
8	34 धातूच्या वस्तू व सुटे भागाचे (घंत्र परिवहन सासुगी वगळून) उत्पा.	0	0	0	0	0	0	1	22
9	39 जडघंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	6	343
10	40 बीज उत्पादन	0	0	0	0	0	0	3	53
11	68 इतर वर्गीकृत नसलेले किरकोळ व्यापार उत्पादन.	0	0	0	0	0	0	6	25
जिल्हा एकूण		3	2208	0	0	0	0	45	3524

टिप- अ= कारखान्यांची संख्या, ब= कामगारांची संख्या.

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	03 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	0	0	0	0	0	0	1	60
2	20 खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
3	21 वनस्पती तूप, तेल, खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	23 कापड उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
5	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	0	0	0	0	1	1	0	0
6	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	0	0	0	0	1	3	2	35
7	32 अधातू खनिज पदार्थ	0	0	0	0	0	0	0	0
8	39 घंत्रासामुग्रीद्वलस्ती (अवजड)	0	0	0	0	0	0	0	0
9	40 वीज उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
10	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	2	4	3	95

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1996)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अ- धिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	03 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	0	0	0	0	0	0	1	60
2	20 खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	2	1402	0	0	1	139	3	1541
3	21 वनस्पती तूप, तेल, खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	1	3	1	4	0	0	2	7
4	23 कापड उत्पादने	0	0	0	0	2	1041	2	1041
5	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	0	0	6	30	4	17	11	48
6	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	0	0	2	76	1	55	6	171
7	32 अधातू खनिज पदार्थ	0	0	0	0	2	43	2	43
8	39 यंत्रसामुग्रीदुरुस्ती (अवजड)	0	0	0	0	5	288	5	288
9	40 वीज उत्पादन	0	0	0	0	1	15	1	15
10	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	6	25	6	25
जिल्हा एकूण		3	1405	9	112	22	1623	39	3239

आधार:- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1995-96)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

परिमाण :- रुपये हजारात.

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	184427	417218	808	1408	31502
2	23 सुती कापडाचे उत्पादन	141159	19435	1053	1175	20619
3	30 रबर प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम कोळसा इ. उत्पादन.	19043	54901	43	66	951
4	इतर	16167	1194	117	174	6630
जिल्हा एकूण		360797	492749	2021	2823	59705

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निवृष्टी	सुलभ वृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	66804	762446	901404	115913
2	23 सुती कापडाचे उत्पादन	31667	419337	481251	36538
3	30 रबर प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादने.	1896	158605	167627	7272
4	इतर	10191	11867	19531	5774
जिल्हा एकूण		110557	1358256	1569813	165497

टिप :- अकडे हजारात केल्यामुळे जिल्हाची एकूण कदाचीत जुळणार नाही.

उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमुना निवडीवर) माहिती 'इतर' समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.5

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1996

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	वर्ष 1996
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	535
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	114
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	11463
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	56817
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) खाजगी क्षेत्र	79
	(ब) सार्वजनिक क्षेत्र	118
	(क) एकूण	197
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	54
	(ब) इतर	143
	(क) एकूण	197
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	185
	ब) नोकरी दिलेले	34
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	589
	ब) नोकरी दिलेले	7
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	5) शेतकरी, मत्स्य व्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--

तक्ता क्रमांक 5.5 पुढे चालू....

तक्ता क्रमांक 5.5 पुढे चालू

रोजगार विनिमय केंद्रातील अकडेवारी वर्ष 1996

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	वर्ष 1996
1	2	3

7	6) खाण कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	130
	ब) नोकरी दिलेले	1
	8) क्राफ्ट समन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ) नोंदणी केलेले	73
	ब) नोकरी दिलेले	30
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	25
	ब) नोकरी दिलेले	4
	10) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	10461
	ब) नोकरी दिलेले	78
	11) एकूण	
	अ) नोंदणी केलेले	11463
	ब) नोकरी दिलेले	154

आधार :- जिल्हा सेनाघोजन कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1996-97

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	परिमाण	वर्ष 1996-97
1	2	3	4
1	<p><u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u></p> <p>(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या</p> <p>(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा</p> <p>(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या</p>	संख्या	निरंक
2	<p><u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u></p> <p>(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या</p> <p>(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा</p> <p>(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या</p>	संख्या	239
		संख्या	33
		संख्या	1

आधार :- 1) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, उस्मानाबाद.

2) विद्यापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1996)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब (वेतनश्रेणीनुसार पदाची श्रेणी)	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1.	अ	287	107	0
2.	ब	836	609	11
3.	क	5287	6479	437
4.	ड	2634	1129	495
5.	एकूण वर्ग - अ ते ड	9044	8324	943
6.	* इ (इतर वर्ग)	1751	2963	572
7.	एकूण - अ ते इ	10795	11287	1515

टिप:- 1) सदरील माहितीत रिक्त पदाचा समावेश नाही.

2) * इतर घामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील अकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी घांचा समावेश होतो.

आधार - अर्थ व सांस्थिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.8

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 97 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निम शासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00	19	1030	50	228	1308
2	खाणकाम	10	--	--	--	--	--
3	वस्तू निर्माण	20 व 21	9	100	--	3348	3448
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	2	--	1339	--	1339
5	बांधकाम	50	7	221	413	--	634
6	धारक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	1	--	--	10	10
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	2	1391	2268	--	3659
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	51	63	58100	1378	59541
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	180	6889	10294	3018	20201
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	--	--	--	--	--
	जिल्हा एकूण		271	9694	72464	7982	90140

आधार :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.9

विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 1997 अखेर

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या हजारात)

अ.क्र.	घंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विधुतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ	31.3.61	1388	13	1	6
		31.3.71	1388	13	उ.ना.	उ.ना.
		31.3.81	1387	13	1242	1567
		31.3.91	712	8	712	1082
		31.3.96	722	8	722	1082
		31.3.97	722	8	722	1082
2	खाजगी विधुत कंपन्या	31.3.61	सर्व वर्षांसाठी माहिती निरंक आहे कारण खाजगी कंपन्याद्वारे विजेचा पुरवठा केला जात नाही.			
		31.3.71				
		31.3.81				
		31.3.91				
		31.3.96				
		31.3.97				
	जिल्हा एकूण	31.3.61	1388	13	1	6
		31.3.71	1388	13	उ.ना.	उ.ना.
		31.3.81	1387	13	1242	1567
		31.3.91	712	8	712	900
		31.3.96	722	8	722	1082
		31.3.97	722	8	722	1082

तक्का क्रमांक : 5.9 पुढे चालू ..

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	घंत्रणां	वर्ष	विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे संख्या	
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-03-61	4	89	5	85
		31-03-71	13	156	उ.ना.	उ.ना.
		31-03-81	13	237	1235	1804
		31-03-91	8	130	720	1030
		31-03-96	8	194	730	1276
		31-03-97	8	194	730	1276
2	साजगी विद्युत	31-03-61				
		31-03-71	सर्व वर्षांसाठी माहिती निरंक आहे.			
		31-03-81	कारण साजगी कंपनीद्वारे विजेचा पुरवठा केला जात नाही.			
		31-03-91				
		31-03-96				
		31-03-97				
जिल्हा एकूण		31-03-61	4	89	5	95
		31-03-71	13	156	उ.ना.	1804
		31-03-81	13	237	1255	1030
		31-03-91	8	130	720	1276
		31-03-96	8	194	730	1276
		31-03-97	8	194	730	1276

टिप :- 31.3.61, 71, 81, ची माहिती जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची आहे. व 31.3.91 ची माहिती नविन उस्मानाबाद जिल्ह्याची आहे. 2) 31.3.91 साठी 1991 ची जनगणना घेतली आहे. आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेची वापर 1996-97 चा वर्षाकरिता

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(हजार किलोवॅट तासामध्ये)

अ.क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन्सची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामा-साठी लघु-शक्ती साठी	औधो-गिक	सार्व-जनिक दिवा-बत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	42308 (16.02)	6358 (2.41)	24730 (9.37)	5654 (2.14)	172730 (65.41)	12275 (4.65)	264055 100.00	172130
2	हायड्रो	0	0	0	0	0	0	0	0
3	इतर	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	42308 (16.02)	6358 (2.41)	24730 (9.37)	5654 (2.14)	172730 (65.41)	12275 (4.65)	264055 100.00	172130

टिप :- कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात.

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद,
विभाग 1 व 2

तक्ता क्रमांक 5.11

जिल्हा :- उस्मानाबाद

1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग

अ. बाब	कृषि उद्योग		बिगर कृषि उद्योग		कृषि व बिगर कृषि उद्योग					
	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
उद्योगांची संख्या										
अ. स्वकार्यरत	3677	121	3798	19121	5642	24763	22798	5763	28561	
ब. आस्थापना	319	20	339	5096	2524	7620	5415	2544	7959	
एकूण	3996	141	4137	24217	8166	32383	28213	8307	36520	
2. मालकी प्रकारा- नुसार एकूण उद्योग (संख्या)										
अ. सहकारी	7	-	7	366	132	498	373	132	505	
ब. सार्वजनिक	5	1	6	2366	615	2981	2371	616	2987	
क. खाजगी	3984	140	4134	21485	7419	28904	25469	7559	33028	
3. मालकीचा विशेष सामा- जिक गट (एकूण संस्थेशी टक्केवारी)										
अ. अनुजाती	11.06	9.21	10.99	12.43	5.93	10.79	12.24	5.99	10.82	
ब. अनुजमाती	3.22	15.60	3.64	2.32	1.53	2.12	2.45	1.77	2.30	

तक्ता क्रमांक 5.11 पुढे चालू.....

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग

अ. बाब क्र.	कृषि उद्योग		बिगर कृषि उद्योग		कृषि व बिगर कृषि उद्योग					
	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
५. सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या										
अ. एकूण कामगार	5408	213	5611	45903	28215	74118	51311	28428	79739	
ब. वेतनावर काम करणारे	454	20	474	19324	18259	37583	19778	18279	38057	
क. वेतनावरील कामगारांची एकूण काम- गारांशी %	8.39	9.38	8.43	42.09	64.71	50.70	38.54	64.29	47.72	
ड. कामगारांची प्रती आस्था- पना सरासरी संख्या.	1	2	1	2	3	2	2	3	2	

आधार : आर्थिक गणना 1990

तक्ता क्रमांक - 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे
नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	3996	5408	141	213	4137	5621
2.	खनिज उत्पादन व खणकाम	113	272	1	1	114	273
3.	वस्तुनिर्माण	4663	12291	1177	3089	5840	15380
4.	बीज, गॅस आणि पाणी- पुरवठा	39	60	11	89	50	149
5.	बांधकाम	1288	1947	137	275	1425	2222
6.	घाऊक व्यापार	319	437	198	669	517	1106
7.	किरकोळ व्यापार	7229	9135	3107	4835	10336	13970
8.	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	1183	2047	594	1859	1777	3906
9.	वाहतूक	176	428	412	1290	288	1718
10.	साठवणी आणि गोदाम विषयक	38	57	45	92	83	149
11.	दळणवळण	189	368	23	259	212	627
12.	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	518	1029	287	1144	805	2173
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	8462	17832	2473	14618	10935	32443
14.	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	2	1	2
15.	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	28213	51311	8307	28428	36520	79739

आधार - अर्थ व सांस्थिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्र.5.13

महत्वाच्या उद्योगगटांनुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02,03,05,06.	319	20	339
2	खाणकाम व दगडकाम	15	4	0	4
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	807	341	1148
4	बीज व गॅस पाणी	40,42	31	11	42
5	बांधकाम	50,51	85	23	108
6	धातुक व्यापार	60 ते 64	59	81	130
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	628	635	1263
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	235	267	502
9	वाहतूक	70,72,73	100	21	121
10	साठवणूक व वखार	74	34	33	67
11	दळणवळण	75	189	22	211
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	80ते85 व 89	155	98	253
13	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90,92ते97,99	2779	992	3771
14	इतर	100	0	0	0
15	एकूण कृषि व बिगर कृषि	0	5415	2544	7959

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्र.5.14

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांवरील
कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02,03,05,06.	779	42	831
2	साणकाम व दगडकाम	15	44	0	44
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	6430	1693	8123
4	बीज व गॅस पाणी	40,42	43	89	132
5	बांधकाम	50,51	407	127	534
6	धाऊक व्यापार	60 ते 64	125	377	502
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1479	1711	3190
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	776	1215	1991
9	वाहतूक	70,72,73	346	1196	1542
10	साठवणूक व वसार	74	53	80	133
11	दळणवळण	75	368	258	626
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	80ते85 व 89	632	900	1532
13	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90,92ते97,99	11201	12523	23724
14	इतर	100	0	0	0
15	एकूण कृषि व बिगर कृषि	0	22683	20211	42894

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक - 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	366	132	498
2.	विजेवर चालणा-या आस्थापनांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	1.63	4.54	2.40
3.	सहकारी आधोगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1471	1191	2662
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	4	9	5

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार घांची संस्था

(आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण		
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	कृषि		7	7	0	0	7	7
2.	खाणकाम व दगडकाम		0	0	0	0	0	00
3.	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा		6	479	6	103	12	582
4.	बीजबत्ती गॅस व पाणी		1	1	0	0	1	1
5.	बांधकाम		0	0	0	0	0	0
6.	घाऊक व्यापार		16	33	1	3	17	36
7.	किरकोळ व्यापार		30	49	9	62	39	111
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स		0	0	0	0	0	0
9.	वाहतूक		0	0	1	2	1	2
10.	साठवणूक व वसाह		10	11	2	2	12	13
11.	दळणवळण		2	4	1	8	3	12
12.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंदे		54	229	17	248	71	477
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा		247	665	95	763	342	1428
14.	इतर सेवा		0	0	0	0	0	0
15.	प्रमुख - उद्योग गट एकूण		1169	10546	1280	27490	2449	42309
			373	1478	132	1191	505	2669

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.17 [अ]

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटा संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2.	3549	4732	716	953	4265	5685
2.	3	186	558	74	222	260	780
3.	4	85	240	25	100	110	440
4.	5	16	80	14	70	30	150
5.	6 ते 9	19	141	6	41	25	182
6.	10 व अधिक	1	10	1	10	2	20
सर्व आकारमान गट		3856	5861	836	1396	4692	7257

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	333	614	156	282	489	896
2.	3	75	225	59	177	134	402
3.	4	39	156	40	160	79	316
4.	5	50	250	19	95	69	345
5.	6-9	101	750	33	230	134	980
6.	10-19	179	2430	27	357	206	2787
7.	20-49	22	524	4	113	26	637
8.	50-199	6	631	3	279	9	910
9.	200-399	1	300	0	0	1	300
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	1	550	0	0	1	550
सर्व आकारमान गट		807	6430	341	1693	1148	8123

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 (अ)

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	6790	7709	2473	2938	9263	10647
2.	3	66	198	68	204	134	402
3.	4	14	56	16	64	30	120
4.	5	1	5	4	20	5	25
5.	6-9	0	0	28	190	28	190
6.	10 व अधिक	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		6871	7968	2589	3416	9460	11384

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 (ब)

**घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-घा कर्मचा-घांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)**

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	500	936	435	819	935	1755
2.	3	125	375	141	423	266	798
3.	4	22	88	54	216	76	304
4.	5	15	75	26	130	41	205
5.	6-9	11	73	51	342	62	415
6.	10-19	3	34	7	84	10	118
7.	20-49	1	23	2	74	3	97
8.	50-119	0	0	0	0	0	0
9.	200-399	0	0	0	0	0	0
10.	400 आणि त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		677	1604	716	2088	1393	3692

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.19 (अ)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	5565	6197	1385	1726	6950	7923
2.	3	85	255	60	180	145	435
3.	4	16	64	18	72	34	136
4.	5	8	40	9	45	17	85
5.	6 ते 9	7	55	8	55	15	110
6.	10 व अधिक	2	20	1	10	3	30

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.19 (ब)

सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील अस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-घा कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		एकूण संख्या	करणा-घा व्यक्तींची संख्या	एकूण संख्या	करणा-घा व्यक्तींची संख्या	एकूण संख्या	करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	1713	2737	329	549	2042	3286
2.	3	288	864	129	387	417	1251
3.	4	144	576	63	252	260	828
4.	5	79	395	54	270	133	665
5.	6-9	305	2234	112	803	417	3037
6.	10-19	185	2376	142	1976	327	4352
7.	20-49	60	1643	113	3590	173	5233
8.	50-199	5	376	46	3691	51	4067
9.	200-399	0	0	4	1005	4	1005
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		2779	11201	992	12523	3771	23724

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	22060	26037	5337	6582	27397	32619
2.	3	519	1557	252	756	771	2313
3.	4	150	600	84	336	234	936
4.	5	36	180	41	205	77	385
5.	6 ते 9	29	214	47	318	76	532
6.	10 व अधिक	4	40	2	20	6	60
सर्व आकारमान गट		22798	28628	5763	8217	28561	36845

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.20 (ब)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :-

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नगरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 1-2		3189	5411	1076	1925	4265	7336
2. 3		743	2229	423	1269	1166	3498
3. 4		306	1224	222	888	528	2112
4. 5		214	1070	132	660	346	1730
5. 6-9		477	3463	265	1869	742	5332
6. 10-19		383	5037	233	3148	616	8185
7. 20-49		89	2332	135	4217	224	6549
8. 50-199		12	1067	51	4102	63	5169
9. 200-399		1	300	6	1421	7	1921
10. 400 आणि त्यापेक्षा जास्त		1	550	1	512	2	1062
सर्व आकारमान गट		5415	22683	2544	20211	7959	42894

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तला क्रमांक : 6.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31-3-97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	459
1.1	जिल्हामध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	457
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	0
1.4	लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	0
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार ध्यावा)	
2.0	बिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	281
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ. नागरी बँका	7
	ब. कर्मचारी पत संस्था	0
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	0
	अ. कर्मचारी पत संस्था	130
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (भिशी, थ्रिप्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	144
	क. इतर	
3.0	पणन संस्था (एकूण)	
3.1	जिल्हा पणन संस्था	0
	अ. सर्वसाधारण उध्देश	0
	ब. विशेष उध्देश	0
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	19
	अ. सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	6
	ब. विशेष	13
3.3	इतर	0
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण) (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	1266
5.	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	455
	एकूण	2480

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक 6.2

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-03-1997 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा:- उस्मानाबाद. (रूपये व सभासद संख्या हजारात)

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	2480
2	एकूण सभासद	580
3	भरणा झालेले भागभांडवल	491539
4	वरील तीन पैकी अ. शासकीय भाग भांडवल ब. स्वतःचा निधी	175510 139722
5	ठेवी	1695699
6	सेवते भांडवल	7733210
7	निव्वळ दिलेली कर्जे	6589315
8	खरेदीची किंमत	41565
9	विक्रीची किंमत	39375
10	नफा मिळालेल्या:- अ. संस्था ब. स्वकम	686 71455
11	तोदयातील:- अ. संस्था ब. स्वकम	702 89955

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.3

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणातुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सह- कारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	16	42	206	0	14	208	486
2	कळंब	15	62	125	0	21	261	484
3	रुमरुगा	9	37	54	0	3	309	412
4	तुळजापूर	7	17	10	0	7	288	329
5	परीडा	9	50	22	0	8	289	378
6	भूम	8	27	90	0	12	254	391
जिल्हा एकूण		64	235	507	0	65	1609	2480

टिप : 1) स्तंभ 8 मध्ये लेखा परिक्षेसाठी अपात्र असलेल्या संस्थेचा सुध्दा समावेश आहे.

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.4

जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.92 असेर
जिल्हा : उस्मानाबाद. 'रुपये हजारात'

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल (रु)	राखीव व इतर निधी (रु)	ठेवी (रु)	खेडते भांडवल (रु)
			संस्था सभा.	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	96	1855	1	131606	76445	1147732	2251966
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक,	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भुविकास बँकेची जिल्हा शाखा,	10	42	51568	32526	-	5042	42293

तक्रा क्रमांक : 6.4 पुढे सुरु

अ. क्र.	अल्प सुदतीचे कर्ज			मध्यम दीर्घ		घेणे कर्जे			धकलेली कर्जे			
	रोख पत बिले (रु)	वटवि- लेली (रु)	एकूण (10 + 11) (रु)	शेतीच्या कामा- साठी (रु)	सुदती- ची कर्जे (रु)	सुदती- ची कर्जे (रु)	अल्प सुद- तीची (रु)	मध्यम सुद- तीची (रु)	दीर्घ सुद- तीची (रु)	अल्प सुद- तीची (रु)	मध्यम सुद- तीची (रु)	दीर्घ सुद- तीची (रु)
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1972279	149133	2121412	389585	41449	5255	1484020	152639	17933	403083	65612	3643
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	326411	-	-	-	49201

** स्तंभ क्र. १२ मधील कर्जे स्तंभ क्र. १२ पैकी आहेत.

आधार : 1) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

2) राज्य भुविकास बँकेची जिल्हा शाखा, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.5

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि तत्कारी संस्थांचे कार्य, 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदा-रांची संख्या	सभासद संख्या			भाग भांडवल रु.	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल रु.	
				एकूण	लहान खाते-दार	मोठे खाते-दार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद	88	45044	45044	21595	19485	3964	24902	783
2	कळंब	81	49386	49386	20509	13466	15411	23487	117
3	उमरगा	96	46518	46518	10049	23439	13030	26635	621
4	तुळजापूर	72	40078	40078	12036	21418	6624	19791	176
5	परंडा	72	33819	33819	10965	16784	6070	10130	350
6	भूम	48	27035	27035	6350	13399	7286	8255	220
जिल्हा एकूण		457	241880	241880	81504	107991	52385	113400	2267

पुढे सुरु...

तक्का क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.97 असेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	कर्जदार कर्जाची रक्कम	घेणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	बाकी असलेले सभा-सद	रक्कम र.
1	2	11	12	13	14	15	16	17	
1	उस्मानाबाद.	1618	172068	240787	18725	88035	19657	157891	
2	कळंब	463	166838	194986	8955	79572	29735	167283	
3	उमरगा	3070	153231	213597	18276	119557	23243	142883	
4	तुळजापूर	672	102995	120995	6438	65280	18514	99684	
5	परंडा	411	68865	91231	8210	32387	17660	60613	
6	भूम	319	50186	59344	6120	14337	13692	45450	
जिल्हा एकूण		6553	714183	920940	66724	399168	122501	672124	

तक्रा क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद :

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		2 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	उस्मानाबाद.	7649	69056	5873	42665	1776	26391
2	कळंब	13535	88426	9988	58334	3547	30892
3	उमरगा	12897	71285	11580	68792	1317	10493
4	तुळजापूर	4515	34323	2585	24124	1930	10199
5	परंडा	9550	47573	6007	20508	3543	27073
6	भूम	6540	29375	4800	19654	1740	9721
जिल्हा एकूण		54686	340038	40833	226069	13853	113969

अधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 6.8

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13 (रु)	अन्नधान्ये				अन्नधान्नेतर					
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये (रु)	डाळी इतर (रु)	कापू- स (रु)	गळी- ताची धान्ये (रु)	ऊस व मेषटा (रु)	ताग इतर (रु)	इतर (रु)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	77093	0	0	8625	2065	1448	545	24940	33460	0	6010
2	कळंब	71494	0	0	15261	2447	100	3515	7019	41776	0	1376
3	उमरगा	109518	0	0	17515	1819	2939	0	16115	61165	0	9965
4	तुळजापूर	62092	0	0	4319	1991	0	0	17535	32769	0	5478
5	परंडा	27492	0	0	490	451	399	0	6538	17238	0	2376
6	भूम	20822	0	0	9734	549	0	1462	955	6147	0	1975
जिल्हा एकूण		368511	0	0	55944	9372	4886	5522	73102	192555	0	27180

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.11

जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभा-संख्या	भाग-वळ (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	खेळते भांड-वळ (रु.)	कर्जे			धकी-त (रु.)
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	घेणे (रु.)	

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1. प्राथमिक सहकारी बँका

1. नागरी बँका	7	37786	54608	66011	879933	1150067	27003579	2504466	740341	32815
2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2. इतर बिगरकृषि

1. नागरी बँका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. कर्मचारी पतपेढी	130	32390	159965	26015	35275	601635	485987	414815	594675	16135
3. इतर (नागरी पतपेढी)	144	43599	14365	2965	23545	65579	47321	21245	56531	9765

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभास-दांची संख्या	सेवते भांड-वल (रु.)	खरेदीची किंमत(रु.)			विक्रीची किंमत(रु.)		
					कृषि उत्पादन (रु.)	शेती-च्या जेव्या वस्तू (रु.)	उप-भोगा-च्या वस्तू (रु.)	मालक म्हणून त्या (रु.)	अड-त्या म्हणून (रु.)	एकूण (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	5	2451	1468	0	5781	974	6783	0	6783
2	कळंब	3	1539	2632	27053	3486	9128	3113	0	3113
3	उमरगा	1	651	555	0	6484	0	6484	0	6484
4	तुळजापूर	7	640	14112	0	3251	10766	7079	0	7079
5	परंडा	1	428	187	0	1732	0	1782	0	1782
6	भूम	2	433	6068	6237	2947	0	9399	0	9399
जिल्हा एकूण		19	6142	25022	33290	23601	20868	34640	0	34640
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्रा पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

ज. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)							एकूण
		भात व तांदूळ	गहू	इतर जन्न-धान्ये	कापूस	गळी-ताची धान्ये	डाळी	इतर	
		(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	उस्मानाबाद	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कळंब	0	0	0	0	0	0	0	0
3	उमरगा	0	0	0	0	0	0	0	0
4	तुळजापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	परंडा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	धूम	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता पुढे चालू

तक्रा क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (आडते व मालक म्हणून)					उपभाष्य वस्तूंची एकूण विक्री (रु)
		खते (रु)	बिघाणे (रु)	कृषि अवजारे (रु)	इतर (रु)	एकूण (रु)	
1	2	20	21	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	5670	1113	0	0	6783	1039
2	कळंब	2799	278	36	0	3113	9307
3	उमरगा	6484	0	0	0	6484	0
4	तुळजापूर	6838	382	109	0	7329	0
5	परंडा	1732	0	50	0	1782	0
6	धूम	2541	373	215	6270	9399	0
जिल्हा एकूण		26064	2146	410	6270	34890	10346
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.13

जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभास-दांची संख्या	भाग भांडवल रूपये	राखीव आणि इतर निधी रूपये	खेळते भांडवल रूपये
1	2	3	4	5	6	7
1	<u>उत्पादक संस्था</u>					
1.1	साखर कारखाने	4	18515	19256	22798	751116
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	13	557	825	55	1825
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, पत्रमाग)	2	39	238	59	628
1.4	सूत गिरण्या	5	26855	132847	64492	267174
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	0	0	0	0	0
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	131	2324	5555	1555	21525
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	958	81069	1418	678	8765
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	2	758	4828	1466	27628
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	62	2413	145	6	295
1.10	शेती संस्था	2	32	132	0	3575
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	27	1392	435	2	4225
1.12	वन कामगार संस्था	0	0	0	0	0
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	68	4815	365	128	565
	एकूण	1264	137968	169849	91223	1086493
2	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
2.1	ग्राहक भांडारे	32	12855	1225	118	3935
2.2	गृह निर्माण संस्था	249	9556	2525	318	5495
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	135	8819	865	735	28725
2.4	परिवहन संस्था	1	28	2	0	25
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	2	61	7	0	0
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	583	0	0	0
	क) मजूर संस्था व इतर	35	48746	1545	85	25841
	एकूण	455	72568	6169	1248	55221

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.14

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील
जिल्हा : उस्मानाबाद 31.3.97 अखेर

अ.क्र	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे.टन	693.00
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	2915.00
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे.टन	67.00
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	7237.83
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	13.00
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	0.77
		क. उत्पादन	लाख रुपये	1.47
		ड. विक्री	लाख रुपये	1.19
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या "00"	144.00
		ब. उत्पादित सूत	हजार टन	97.34
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	6.25
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	9.45
		क. विक्री	लाख रुपये	8.35
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	1093.00
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	1110.00
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	760.00
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	771.00

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 6.14 पुढे चालू

1	2	3	4	5
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रिची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	412.5 412.5
8	मत्स्य व्यवसाय	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	केंद्रीय संस्था	ब. विक्रिची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	*00* हेक्टर लाख रुपये	0.20 0.75
10	उपसा सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	*00* हेक्टर	1.85
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे ब. वन उत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	0.00 0.00
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रिची किंमत	-- * -- -- * --	75.78 79.04
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रिची किंमत	-- * -- -- * --	59.00 56.51
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा. कि. क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये -- * --	1075.00 1042.25 1425.00
15	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/ गाळघांची संख्या	संख्या	1212

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.15

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारत)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजारपेठेचा प्रकार	उपबाजारपेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गहू परिमाण	मूल्य (रुपये)	ज्वारी(पां.) परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	192	1395	950	6546
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	45	311	96	664
3	मुरुम	उमरगा	-- * --	2	201	1366	126	380
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	91	610	54	381
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	11	79	30	196
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	188	1215	1458	10733
7	भूम	भूम	-- * --	0	13	67	258	1599
एकूण				6	741	7846	3172	20499

तक्ता पुढे चालू

तक्का क्रमांक : 4.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पादन बाजार समितीचे नाव	सहस्रील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					ज्वारी (पि.) परिमाण	मूल्य (रुपये)	हायबीड परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	190	665	1148	3538
2	कढंब	कढंब	-- ' --	2	135	541	360	1116
3	मुरुम	उमरगा	-- ' --	2	2	6	76	250
4	उमरगा	उमरगा	-- ' --	0	0	0	178	490
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- ' --	0	8	25	21	64
6	परंडा	परंडा	-- ' --	0	0	0	11	39
7	भूम	भूम	-- ' --	0	0	0	60	191
एकूण				6	327	1237	1854	5688

तक्का पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					बाजरी परिमाण	मूल्य (रुपये)	मका परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	14	15	16	17
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	55	179	4	15
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	124	519	4	18
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	150	448	3	14
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	222	619	4	15
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	8	26	44	159
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	228	824	185	723
7	भूम	भूम	-- * --	0	115	360	20	64
एकूण				6	901	2975	264	1008

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. कृषि उत्पन्न क्र. बाजार समि- तीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजा- र पेठांची संख्या	वार्षिक आवक				
				तुर परिमाण	चणा परिमाण	मूल्य (रुपये)	मूल्य (रुपये)	
1	2	3	4	5	18	19	20	21
1. उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	2	918	15993	290	3524
2. कळंब	कळंब	-- ' --	2	2	67	1098	48	580
3. सुरम	उमरगा	-- ' --	2	2	308	4944	672	8172
4. उमरगा	उमरगा	-- ' --	0	0	979	15328	117	1339
5. तुळजापूर	तुळजापूर	-- ' --	0	0	108	1570	22	286
6. परंडा	परंडा	-- ' --	0	0	837	10077	73	876
7. भूम	भूम	-- ' --	0	0	81	1241	51	551
एकूण				6	3290	49363	1273	15328

तक्ता क्रमांक : 6.15

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद

(परिमाण - टनामध्ये, मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					उडीद परिमाण	मूल्य (रुपये)	परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	1395	15982	120	1500
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	105	1579	21	282
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	3392	50982	441	5494
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	384	5772	43	486
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	643	9090	13	164
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	0	0	16	253
7	भूम	भूम	-- * --	0	182	2737	7	84
एकूण				6	6101	86065	661	8463

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार मॉमि-तीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गुळ परिमाण	मूल्य (रुपये)	शेंग परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	26	27	28	29
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	5	51	230	2352
2	कळंब	कळंब	-- ' --	2	56	574	8	112
3	सुरुम	उमरगा	-- ' --	2	2	21	6	67
4	उमरगा	उमरगा	-- ' --	0	3	37	16	190
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- ' --	0	1	8	104	1429
6	परंडा	परंडा	-- ' --	0	0	0	52	555
7	भूम	भूम	-- ' --	0	12	123	5	53
एकूण				6	79	784	820	4758

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 4.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक					
					करडी परिमाण	जवस परिमाण (रुपये)	तीळ परिमाण (रुपये)	करडी मूल्य	जवस मूल्य	तीळ मूल्य (रु.)
1.	2.	3.	4.	5.	30.	31.	32.	33.	34.	35.
1.	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	18	162	4	48	15	247
2.	कळंब	कळंब	-- " --	2	7	71	1	14	7	187
3.	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	79	791	2	17	17	299
4.	उमरगा	उमरगा	-- " --	8	13	137	8	8	22	352
5.	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	8	1	10	8	8	8	8
6.	परंडा	परंडा	-- " --	8	39	393	8	8	8	8
7.	भूम	भूम	-- " --	8	8	8	8	8	8	8
एकूण				6	157	1578	7	71	61	1085

तक्ता पुढे चालू

तका क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. कृषि उत्पन्न	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजा- र पेठांची संख्या	वार्षिक आवक				
				सुर्घफूल परिमाण	मूल्य (रुपये)	इतर परिमाण	मूल्य (रुपये)	
क. बाजार समि- तीचे नाव				36	37	38	39	
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद प्राथमिक	2	302	3544	915	9242	
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	113	1411	0	0
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	15	192	98	990
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	89	1039	0	0
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	211	2639	143	1451
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	227	2547	0	0
7	भूम	भूम	-- * --	0	66	763	19	345
एकूण				6	1023	12135	1175	12026

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.7.97 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

रु.हजारात

अ.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-घाना दिलेली कर्जे (रु)	व्यापा-घां-व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे (रु)	एकूण (रु)
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	9	3543	181	3724
2	कळंब	10	-	8207	8207
3	उमरगा	10	4210	980	5190
4	तुळजापूर	11	-	69	69
5	परंडा	2	-	175	175
6	भूम	3	-	207	207
जिल्हा एकूण		45	7753	9819	17572

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 7.1

सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती-1996. घावर्षाकरीता.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	रुग्णालये	दवाखाने	एम्बुलीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर	परिचारिका
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	उस्मानाबाद	2	4	-	11	52	268
2.	कळंब	1	2	-	7	12	185
3.	उमरगा	2	3	-	9	22	131
4.	तुळजापूर	1	2	1	8	21	109
5.	परंडा	1	1	-	5	11	83
6.	भूम	1	2	-	5	12	67
जिल्हा एकूण		8	14	1	45	130	763

तक्ता क्रमांक 7.1 पुढे सुरु

तक्ता क्रमांक - 7.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तालुका	झाटांची संख्या			उपचार केलेले अंतररुग्ण (००)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(००)		
		एकूण स्त्रियां- साठी	मुलां- साठी		पुरुष	स्त्रिया	सुले	पुरुष	स्त्रिया	सुले
1		9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	उस्मानाबाद	411	216	41	109	141	59	1034	683	510
2.	कळंब	78	52	24	13	24	3	212	183	178
3.	उमरगा	128	74	39	10	28	9	163	424	138
4.	तुळजापूर	118	80	20	66	18	4	114	170	132
5.	परंडा	68	35	20	5	11	5	110	190	31
6.	भूम	74	38	18	18	41	15	170	215	186
एकूण जिल्हा बेरीज		869	495	162	221	255	94	1803	1858	1175

टीप= 1) परिचारीका या प्रकारामध्ये पी, एच, एन, एन, एम, एल, एच, व्ही, व ए, एम, एम, यांचा समावेश आहे.

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, उस्मानाबाद.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद.

3) वैद्यकीय अधीक्षक, ग्रामीण रुग्णलये उमरगा, सुरुम, तुळजापूर, परंडा, कळंब, व वाशी.

4) जिल्हा क्षयरोग अधिकारी, उस्मानाबाद.

5) अधिष्ठाता शासकीय अशुर्बाँदिक रुग्णलय, उस्मानाबाद.

6) सुस्थाधिकारी नगरपरिषद, तुळजापूर.

तक्ता क्रमांक - 7.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या-1996

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. उस्मानाबाद	एकूण		3119	2672	5791	735	539	1274	25	18	43
	ग्रामीण		1561	1350	2911	488	340	828	16	9	25
	नागरी		1558	1322	2880	247	199	446	9	9	18
2. कळंब	एकूण		788	644	1432	312	192	504	5	5	10
	ग्रामीण		559	470	1029	276	172	448	5	5	10
	नागरी		229	174	403	36	20	56	0	0	0
3. उमरगा	एकूण		3042	2483	5525	877	634	1511	26	17	43
	ग्रामीण		2015	1694	3709	750	579	1329	25	16	41
	नागरी		1027	789	1816	127	55	182	1	1	2
4. तुळजापूर	एकूण		2153	1914	4067	572	427	999	8	8	16
	ग्रामीण		1484	1337	2821	473	376	849	8	7	15
	नागरी		669	577	1246	99	51	150	0	1	1
5. परंडा	एकूण		809	632	1441	206	157	363	0	3	3
	ग्रामीण		654	497	1151	185	140	325	0	3	3
	नागरी		155	135	290	21	17	38	0	0	0
6. भूम	एकूण		861	649	1510	260	223	483	6	11	17
	ग्रामीण		603	469	1072	229	193	422	6	11	17
	नागरी		258	180	438	31	30	61	0	0	0
जिल्हा बेरीज	एकूण		18772	8994	19766	2962	2172	5134	70	62	132
	ग्रामीण		6876	5817	12693	2401	1800	4201	60	51	111
	नागरी		3896	3177	7073	561	372	933	10	11	21

अधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 7.3

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या-1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1.	हिवताप	8
2.	पटकी	8
3.	देवी	8
4.	क्षय	48
5.	न्युमोनिया	7
6.	अमांश, अतिसार, गैस्ट्रो	18
7.	हृदय विकार	88
8.	विषमज्वर	2
9.	कर्करोग	77
10.	इवसन क्रिये संबंधी.	108
11.	<u>अपघात</u>	
	अ) आत्महत्या	47
	ब) सहकारी वाहतूक	28
	क) इतर अपघात	272
12.	इतर कारणे	4455
13.	एकूण मृत्यू	5134

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 7.4

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी सन 1996 - 97 या वर्षा करिता

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील बा- ब लस नि.डो.	त्रिगुणी पोलिओ बीसीजी गोवर ट्रिगुणी (डीटी)	विष-	ध.लस							
				१० वर्षे	१६ वर्षे	गरोदर स्त्रिया					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	उ.बाद ग्रामीण	3495	4134	3693	6202	10823	-	8553	6310	5231	
	नागरी	1974	1974	2020	1528	1506	-	1940	1640	2352	
	एकूण	5469	6108	5713	7730	12329	-	10513	7950	7583	
2.	कळंब ग्रामीण	5416	5326	5401	5131	4869	-	4507	4440	5098	
	नागरी	583	301	515	583	406	-	496	557	468	
	एकूण	5999	5627	5916	5714	5275	-	5003	4997	5556	
3.	उमरगा ग्रामीण	7959	7959	8239	7606	6514	-	6556	5423	7680	
	नागरी	904	904	842	828	817	-	757	796	807	
	एकूण	8863	8863	9081	8434	7331	-	7313	6219	8487	
4.	तुळजापूर ग्रामीण	6070	6070	6014	5748	5051	-	5060	4237	5670	
	नागरी	544	544	667	489	247	-	140	287	708	
	एकूण	6614	6614	6681	6237	5298	-	5200	4524	6378	
5.	परंडा ग्रामीण	3525	3525	3498	3405	3560	-	3355	2819	3732	
	नागरी	391	391	307	318	160	-	168	196	413	
	एकूण	3916	3916	3805	3723	3720	-	3523	3014	4145	
6.	भूम ग्रामीण	3096	3096	2025	2931	2857	-	2796	2387	3033	
	नागरी	438	440	443	443	402	-	382	340	380	
	एकूण	3534	3536	3468	3374	3259	-	3178	2727	3413	
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	29561	30110	29870	31023	33674	-	30827	25615	30434	
	नागरी	4834	4554	4794	4189	3538	-	3903	3816	5128	
	एकूण	34395	34664	34664	35212	37212	-	34730	29431	35562	

आधार:- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प
आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका.

तक्ता क्रमांक - 7.5

जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या-1996-97

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. तहसील ग्रामीण 31-3-96 निर्वीजीकरण केलेल्यांची लूपपध्दती जननक्षम
 क्र. नागरी रोजी असलेल्या संख्या I.U.C.D. जोडण्याची
 एकूण केंद्रांची संख्या संख्या संख्या
 पुरुष स्त्रियांची एकूण
 नसबंदी नसबंदी नसबंदी

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. उ*बाद	ग्रामीण		10	1	1660	1661	1410	39685
	नागरी		1	0	490	490	354	14218
	एकूण		11	1	2150	2151	1764	53903
2. कळंब	ग्रामीण		6	2	1279	1281	1225	33767
	नागरी		1	0	115	115	146	3690
	एकूण		7	2	1394	1396	1371	37447
3. उमरगा	ग्रामीण		7	0	1714	1714	1620	41293
	नागरी		2	0	286	286	288	8142
	एकूण		9	0	2000	2000	1908	49435
4. तुळजापूर	ग्रामीण		6	0	1149	1149	1047	32116
	नागरी		2	0	207	207	265	6947
	एकूण		8	0	1356	1356	1312	38963
5. परंडा	ग्रामीण		4	0	1007	1007	785	23287
	नागरी		1	0	84	84	119	2862
	एकूण		5	0	1091	1091	904	26149
6. भूम	ग्रामीण		4	0	878	878	690	18593
	नागरी		1	0	93	93	84	2583
	एकूण		5	0	971	971	774	21176
एकूण जिल्हा	ग्रामीण		37	3	7687	7690	6777	188741
	नागरी		8	0	1275	1275	1256	38332
बेरीज	एकूण		45	3	8962	8965	8033	227073

आधार :- जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
 जि.प.उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 8 .1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	66 (48.71)	34 (37.90)	100 (53.80)	26 (85.67)	17 (67.09)	43 (77.09)	92 (72.77)	51 (44.42)	143 (59.20)
2	कळंब	56 (71.06)	30 (40.67)	86 (56.26)	7 (86.69)	5 (60.95)	12 (74.46)	63 (72.58)	35 (42.56)	98 (58.00)
3	उमरगा	69 (66.00)	34 (35.41)	102 (51.10)	14 (77.59)	8 (48.88)	21 (63.83)	81 (67.68)	42 (37.32)	123 (52.53)
4	तुळजापूर	46 (60.12)	22 (31.27)	68 (46.18)	12 (81.56)	8 (55.96)	20 (69.34)	58 (63.72)	30 (35.33)	88 (53.03)
5	परंडा	31 (59.51)	15 (30.56)	46 (45.44)	5 (76.49)	3 (48.15)	7 (62.94)	36 (61.27)	18 (32.33)	53 (47.22)
6	भूम	30 (66.55)	16 (37.33)	46 (52.44)	5 (83.09)	3 (56.46)	8 (70.42)	36 (68.53)	19 (39.57)	55 (54.57)
एकूण जिल्हा		296 (65.78)	152 (35.80)	446 (51.23)	69 (82.49)	43 (58.27)	112 (71.06)	135 (68.39)	195 (39.16)	560 (54.27)

टिप : 1) आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शविताना. 3) साक्षरांची टक्केवारी काढतांना एकूण लोकसंख्येमधून 0 ते 6 या वयोगटातील लोकसंख्या वगळून साक्षरांची टक्केवारी काढलेली आहे.

आधार: 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्का क्रमांक : 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1996 - 97

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(32/9/96 रोजीची)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	स्काना 4 पैकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	स्काना 6 पैकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	135	135	134	उ.ना.	उ.ना.	3794	28
2	<u>प्राथमिक शाळा :-</u>							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	0	0	0	0	0	0	0
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा	464	1765	401	1605	368	69132	39
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	508	3326	549	3082	515	137794	41
	ड) एकूण (अ+ब+क)	972	5091	950	4687	883	206926	41
3	माध्यमिक शाळा	231	2470	282	2319	259	67407	27
4	उच्च माध्यमिक शाळा	41	1221	155	1166	137	37929	31
5	सामान्य शिक्षणाची महा-विधालये (कला,शास्त्र, वाणिज्य)	15	582	44	0	0	15973	27
जिल्हा एकूण		1394	9499	1585	8172	1279	332029	35

आधार : शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तत्का क्रमांक : 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1995 - 96

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/95 रोजीची)

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची संख्या			
		पूर्वप्राथमिक	प्राथमिक	माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह)			
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	3794	1783	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	165677	81896	692	462
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	41249	19215	41197	17478
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	53659	20916
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	9788	3632
6	उच्च माध्यमिक नंतर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		3794	1783	206926	101111	105336	42488

पुढे सुरु...

तत्का क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची संख्या	
		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये	एकूण	एकूण	सुली
		एकूण	सुली	(3+5+7+9)	(4+6+8+10)
1	2	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	3794	1783
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	166369	82358
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	82446	36693
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	53659	20916
5	इयत्ता 11 व 12	4541	1103	14329	4735
6	उच्च माध्यमिक नंतर	11432	2488	11432	2488
जिल्हा एकूण		15973	3591	332029	148973

तक्का क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु . . .

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1995 - 96

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर		एकूण	
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	इयत्ता 1 ते 4	30467	15074	15172	7520	31682	15328	77321	37922
3	इयत्ता 5 ते 7	13826	6813	4145	1773	16043	7279	34014	15865
4	इयत्ता 8 ते 10	8598	2985	1453	486	10634	4687	20695	8078
5	इयत्ता 11 व 12	2356	643	230	71	2896	849	5482	1563
6	उच्च माध्य. नंतर	1777	481	79	11	2111	371	3967	783
	एकूण	57024	25836	21079	9861	63366	28514	141469	63411

टीप = उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तज्ञा कमांक ; 8.4

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1996 - 97

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/96)

अ. संस्थेचा प्रकार क.	संस्था संख्या	विधा					संस्था			
		अनु. जाती	अनु. जमाती	इ.मा.व.	एकूण मा.व.	एकूण सुली	एकूण सुली	एकूण सुली	एकूण सुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये *	7	107	7	11	-	204	12	322	30	
2 विधी महा-विद्यालये	1	19	1	0	0	25	0	34	1	
3 वैधकीय महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4 अपूर्व महाविद्यालये	1	15	3	7	2	44	14	52	15	
5 आभि. महाविद्यालये	2	21	2	6	3	79	7	106	12	
6 इतर						उ. ना.				
अ. तंत्रनिकेतन	1	77	4	4	1	119	2	200	7	
ब. आघ.टी.आघ.	6	120	40	27	-	122	11	267	51	
क. डी.एड.	8	101	16	17	2	199	48	317	66	
ड. जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
इ. अंध निमाण पदविका**	1	1	0	1	0	1	0	3	0	

तज्ञता पुढे चालू

तक्रा क्रमांक : 8.4 पुढे सुरु...

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		शिक्षक	
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	शिक्षिका
1	2	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	438	39	752	69	62	8
2	विधी महाविद्यालये	108	17	142	18	12	1
3	वैधकीय महाविद्यालये	0	—	—	—	—	—
4	आधुनिक महाविद्यालये						
5	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	1265	65	1371	77	78	4
6	इतर : अ. तंत्रनिकेतन	278	30	478	37	22	0
	ब. अणु. टी. अणु.	545	140	812	191	73	7
	क. डी. एड.	451	107	769	173	68	6
	ड. जी. सी. डी.	0	0	0	0	0	0
	इ. औषध निर्माण पदविका** 40		5	43	5	5	0

टीप :- 1) * यात बी. एड. आणि बी. पी. एड. महाविद्यालयाचा समावेश आहे.

2) ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे,

2) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.

तक्का कर्मांक : 8 .5

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1995-96

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/95 रोजीचे)

अ. क्र.	ला	भा	ध्या	ची	सं	स्था	प्रत्यक्ष		
	माध्य- मिक	कनिष्ठ महावि- धालये 11 वी, 12 वी	उच्च शिक्षण	अभिषां- त्रिकी महावि- धालये	वैधकीय महावि- धालये	इतर महावि- धालये	इतर संस्था	एकूण सर्व (रुपये हजारात)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9 / 10	
1	37000	6130	9079	0	280	260	1280	54029	4412

आधार : शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तक्ता क्रमांक : 8.6

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1996 - 97

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	-----	320625	-----	320625	--	33403	4160	37563
2	नगरपरिषद	11700	--	--	11700	235	--	--	235
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका								
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		11700	320625	0	332325	235	33403	4160	37798

तक्ता पुढे चालू

तक्का क्रमांक : १ . ६ पुढे सरु

अ. क्र.	घं त्र णा	एकूण खर्च			एकूण
		आवर्ती	बांधकाम अनु- दानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हापरिषद	--	०	4160	358128
2	नगरपरिषद	11935	०	०	11935
3	कटक मंडळ	०	०	०	०
4	महानगरपालिका		०	०	०
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	०	०	०	०
जिल्हा एकूण		11935	374028	4160	370123

टीप :- जिल्हा परिषदेची आवर्ती व अनावर्ती खर्च वेगवेगळे उपलब्ध न झाल्यामुळे हे खर्च मध्यावर दिले आहेत.

आधार : 1) शिक्षण संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे.
2) शिक्षण उपसंचालक औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद.

तक्का क्रमांक : 8.7

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविधालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

1996 - 97

अ.क.	बा	ब	प रि मा ण	माहिती वर्ष 1995 - 96
1	2		3	4
1	शाळांची संख्या		संख्या	29
2	पटावरील विद्यार्थी संख्या	अ. सुले	संख्या	2983
		ब. सुली	संख्या	343
	एकूण (अ + ब)		संख्या	3326
	एकूण खर्च		रुपये हजारात	11878229

टीप :- शाळांची संख्या यामध्ये अधिक 2 स्तरांवरील व्यावसाय शिक्षण अभ्यासक्रम (दिलक्षी) अधिक 2 स्तरावरील केंद्रशासन पुरस्कृत व्यावसाय शिक्षण अभ्यासक्रम आणि तंत्र माध्यमिक (शासकीय, शासन सहाय्यीत व साजगी) शाळांचा तसेच अनुदानित कनिष्ठ महाविधालयाचा समावेश आहे.

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 8.8

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1996 - 97

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या	पटावरील उमेदवारांची संख्या
1	2	3	4
1	उस्मानाबाद	2012	20113
2	कळंब	1945	19450
3	उमरगा	2144	21441
4	तुळजापूर	1988	19875
5	परंडा	1474	14730
6	भुम	1412	14125
जिल्हा एकूण		10975	109734

टीप :- 1) सदरील माहिती संपूर्ण साक्षरता अभियान या कार्यक्रमांतर्गत सुरुकेलेल्या केंद्रांची संख्या आहे.

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, उस्मानाबाद.

लता क्रमांक : 8.9

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1995-96 (30 - 9 - 1995 रोजी)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा	ब	परिमाण	माहिती
1	2		3	4
1	<u>शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या</u>			
	अ. पदवीस्तर		संख्या	7
	ब. पदवीपूर्व स्तर		-- ' --	8
	क. शाळास्तर		-- ' --	8
2	<u>प्रटावरील संख्या</u>			
	अ. पदवीस्तर		-- ' --	752
	ब. पदवीपूर्व स्तर		-- ' --	768
	क. शाळास्तर		-- ' --	8
3	<u>एकूण खर्च (रूपये)</u>			
	अ. पदवीस्तर		रूपये	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर		-- ' --	उ.ना.
	क. शाळास्तर		-- ' --	उ.ना.

टिप : उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : 1) शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तक्ता क्रमांक-१.१ (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी । ३१ मार्च १९९७ या वर्षाअखेर ।

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
१	२	३
१.	१) बाडगेज	०
	२) दुहेरी	०
	३) तिहेरी व अधिक	०
२.	मिटर गेज	०
३	नेरो गेज	३०
	एकूण रेल्वे मार्ग	३०

आधार :- ११ भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक-१.१(ब)

रेल्वे स्थानकांची तहसिलवार यादी । ३१.३.१७ या दिवशीची ।

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसिल	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
१	२	३	४	५
१	उस्मानाबाद	पळसप	नेरोगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे.
२	उस्मानाबाद	तेर	नेरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
३	उस्मानाबाद	ढोकी	नेरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
४	उस्मानाबाद	कळंबरोड	नेरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
५	उस्मानाबाद	घेंडशी	नेरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
६	उस्मानाबाद	समलिंग	नेरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे

आधार : भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक 9.2

प्रकार व पृष्ठभाग घातुसार स्त्र्याची लांबी 31 मार्च, 1997 असेर

जिल्हा - उस्मानाबाद.

लांबी कि.मी. मध्ये

अ. क्र.	बाब	स्त्र्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महा- मार्ग	प्रमुख राज्य महा- मार्ग	राज्य महा- मार्ग	प्रमुख जिल्हा स्त्रे	इतर जिल्हा स्त्रे	खेड्या- तील स्त्रे	इतर घोजने- तर	एकूण स्त्र्यांची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<u>सिमेंट काँक्रीट</u>								
	आ सा.बां.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	का न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	8	8
2	<u>डांबरी</u>								
	आ सा.बां.वि.	79	163	656	628	-	-	-	1518
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	94	341	378	-	814
	का न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	81	81
3	<u>सडीचे</u>								
	आ सा.बां.वि.	-	-	4	128	-	-	-	132
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	78	489	1323	-	1890
	का न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	72	72

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 9.2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	इतर माल वापरून								
	<u>केलेले</u>								
	आ सा.बां.वि.	-	-	-	7	-	-	-	7
	बा जिल्हा परिषद	-	-	-	-	28	131	-	159
	का न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	99	99
5	<u>इतर</u>								
	आ सा.बां.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	बा जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	का न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	51	51
	<u>एकूण लांबी</u>								
	आ सा.बां.वि.	79	163	660	755	-	-	-	1657
	बा जिल्हा परिषद	-	-	-	172	858	1832	-	2862
	का न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	411	311
	<hr/>								
	जिल्हा एकूण	79	163	660	927	858	1832	311	4830

टीप :- घामध्ये फारशी केलेले स्ते समाविठ केलेले आहेत.

आधार :- 1) जिल्हातील सर्व नगरपालीका.

2) अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग उस्मानाबाद.

3) कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.3
वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या
131 मार्च 1997 वर्षाअखेर

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	वाव	संख्या
1	2	3
1.	मोटर सायकली,स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	9406
2.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	1716
3.	टॅक्सी कॅब्स	58
4.	स्वयंचलित रिक्षा अ) खाजगी ब) सार्वजनिक (टॅक्सी)	15 512
5.	<u>स्टेट कॅरेजेस</u>	
	1) डिझेलवर चालणा-घा	307
	2) पेट्रोलवर चालणा-घा	0
	3) डिझेलवर चालणा-घा कॉन्टॅक्ट कॅरेजेस	4
6.	<u>मालमोटारी-खाजगी वाहने</u>	
	1) डिझेलवर चालणा-घा	58
	2) पेट्रोलवर चालणा-घा	0
	<u>मालमोटारी-सार्वजनिक वाहने</u>	
	1) डिझेलवर चालणा-घा	1690
	2) पेट्रोलवर चालणा-घा	0
7.	रुग्णवाहिका	9
8.	शाळेच्या बसेस	1
9.	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुधान)	3
10.	जोड वाहने	1702
11.	ट्रॅक्टर्स	1989
12.	इतर	0
	जिल्हा एकूण	17470

आधार - : प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी (1996-97 वर्षाकरिता)
जिल्हा - उस्मानाबाद

अ.क्र.	विवरण	उपक्रमाचे नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, उस्मानाबाद विभाग, उस्मानाबाद
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	482
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	42180
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	87.51
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	364
5	स्तथावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	334
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	1.66
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये लाखात)	4130.46
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	681.71

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.5

महत्वाच्या स्थावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 1997 या वर्षाकरीता

(वाहतूक गणना डिसेंबर 1997)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

पृष्ठ	स्था-	जलदगती वाहने				मंदगती वाहने				दिवशी
भागाचा	ची कार,	बस- माल- मोटार एकूण	जनाव- साय- इतर एकूण	दिवशी	जनाव- साय- इतर एकूण	दिवशी	जनाव- साय- इतर एकूण	दिवशी	दिवशी	
प्रकार	रुंदी जीप्स	गा- मोटा- साय- 3 ते 6	रॉकड- कल वाह- 8 ते 10	सरासरी	न अड- ने	वाहन	न अड- ने	वाहन	सरासरी	
		डया र. कल/ इक्व स्टुटा			ली जा- णारी					

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

महामार्गाचे नाव - सोलापूर - औरंगाबाद - पुढे - बडोदा स्ता सुस्थ राज्य महामार्ग क्र. 1

राष्ट्रीय महामार्ग (वाहतूक गणना डिसेंबर 1997)

1) 303 / 0 लांबी कि.मी.जवळपासचे शहर/सेडे तुळजापूर

डांबरी 5.50 1094 535 1293 186 3028 533 804 8 1337 20293

2) 138 / 200 लांबी कि. मी.मध्ये जवळचे शहर / सेडे पारगाव

डांबरी 5.50 4454 628 8145 2592 17811 639 968 2516 4123 28235

महामार्गाचे नाव - स्नागिरी - सोलापूर - नागपूर स्तासुस्थ राज्य मार्ग क्र. 3

1) 496 / 400 लांबी कि. मी. जवळपासचे शहर / सेडे पाटोदा

डांबरी 5.50 1001 135 1386 920 3604 509 1332 8 1841 18129

महामार्गाचे नाव - पाटस - पुसद - रासिन - करमाळा - बाशी - उस्मानाबाद - बोरकळ - स्ता राज्य महामार्ग क्र. 47

1) 100 / 400 लांबी कि.मी. जवळपासचे शहर / सेडे परंडा

डांबरी 5.50 3354 422 2929 1581 8286 2825 4807 8 6812 682474

महामार्गाचे नाव - म्हसवड-माळसिरस-टेंभुर्णी-लातूर स्ता राज्य महामार्ग क्र. 77

1) 245/200 लांबी कि.मी. जवळपासचे शहर/सेडे घेंडशी

डांबरी 5.50 708 424 1520 582 3154 199 572 112 883 20967

2) 244/400 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे ढोकी

डांबरी 5.50 707 496 1891 541 3738 322 762 285 1289 25178

महामार्गाचे नाव- अहमदनगर-जामसेड-मुम-पार्डी स्ता राज्य महामार्ग क्र. 142

1) 99/ 80 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे अंतरवनी

डांबरी 5.50 2829 1361 5748 5156 15086 5187 2644 8 7751 5187

तक्ता पुढे चालू

तरता क्रमांक 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
महामार्गाचे नांव- माढा-वैराग-उस्मानाबाद स्ता राज्य महामार्ग क्र.150												
1) 62 / 600 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे उस्मानाबाद(वैराग नाका)												
डांबरी	3.78	498	33	652	589	1692	215	1279	-	1494	7134	
महामार्गाचे नांव- बाशि-तुळजापूर-नळदुर्ग स्ता राज्य महामार्ग क्र.153												
1) 8/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे तुळजापूर												
डांबरी	3.78	234	63	275	282	774	75	288	-	283	3596	
महामार्गाचे नांव- तुळजापूर-शिटकळ-अरकलकोट-सोलापूर-मंगापूर-स्ता राज्य महामार्ग क्र.154												
1) 8/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे मंगरुळ												
डांबरी	3.78	324	39	489	338	1382	75	288	-	283	3596	
महामार्गाचे नांव- महार टाकळी-पाटोदा-भूम-वारदवाडी स्ता राज्य महामार्ग क्र.155												
1) 114/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे ईट												
डांबरी	5.58	2513	339	2778	1756	7318	3858	2259	-	5317	6788	
महामार्गाचे नांव- माजलगाव-केज-कळंब-कुसळंब-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 158												
1) 72 /500लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे कळंब												
डांबरी	5.58	72588	4981	8883	9364	95648	5223	13312	-	18535	18741	
महामार्गाचे नांव- कळंब-ढोकी-तुळजापूर स्ता राज्य महामार्ग क्र. 159												
1) 8/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे कळंब												
डांबरी	5.58	22832	897	1661	28398	53388	876	43186	-	46862	18548	
महामार्गाचे नांव- कळंब-ढोकी तुळजापूर स्ता महामार्ग क्र.160												
2) 43 / 200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे शिराढोण												
डांबरी	5.58	2767	336	2726	2445	8274	2799	1332	-	4136	4772	
महामार्गाचे नांव- सांगोला-पंढरपूर-कुईवाडी-परंडा-पाभुड-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 161												
1) 121/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे परंडा(कुईवाडी नाका)												
डांबरी	5.58	3386	266	3486	2289	9267	1915	6715	-	8638	6389	
महामार्गाचे नांव- सोमीनाबाद-सुरुड-उजनी-लोहारा-जळकोट-लातूर-अरकलकोट-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 162												
1) 18/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे जागजी												
डांबरी	3.78	489	21	399	482	1231	441	446	172	1879	5151	

तरता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2) 0/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे लोहारा											
डांबरी	3.70	999	35	1082	1250	3396	745	1314	-	2259	19399
महामार्गाचे नांव- लोहारा-भाकणी-कासारसिरसी-तांबाळा ते जिल्हा हद्द स्ता स्ता राज्य महामार्ग क्र. 163											
1) 15/900 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे नारंगवाडी											
डांबरी	3.70	1593	55	1740	1459	4847	1096	873	838	2937	19699
महामार्गाचे नांव- औसा-लामजाना-उमरगा-अळंद-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 164											
1) 42/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे उमरगा											
डांबरी	3.70	556	165	1071	379	2171	81	396	79	556	14047

आधार : अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-१.६

पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच घांची आकडेवारी (वर्ष 1996-97 अखेर)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	272
2	तारघरांची संख्या	2
3	पत्र पेटघांची संख्या	749
4	<u>पोस्टमनांची संच संख्या</u>	
	अ) नियमित आस्थापने वरिल	38
	ब) नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	115
5	दुरध्वनी संख्या	7382
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	275
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	183

टिप:-1. अ.क्र. 7 मध्ये नगरपालिकांचा समावेश आहे. 2. दुरध्वनी संख्या घामध्ये विस्तारीत व पि.सी.ओ. घांचा समावेश आहे.

आधार :- 1) अधीक्षक, डाकघर, उस्मानाबाद.

2) सहायक उपविभागीय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनिक्षेपण कार्यालय, लातूर.

3) सब डिव्हिजनल ऑफिसर, टेलिकॉम, उस्मानाबाद.

4) सब डिव्हिजनल इंजिनीयर, फोन्स, उस्मानाबाद.

तरता क्रमांक-10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[वर्ष 1996 - 97 करिता]

जिल्हा : उस्मानाबाद.

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
	<u>संस्था</u>	613	1	8
अ)	<u>प्राप्ती</u>			
	1) मुरुवातीची शिल्लक	2866	44681	28373
	2) अनुदाने व वर्गणी	9462	811778	42716
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	10658	672493	76173
	एकूण प्राप्ती	22986	1528952	139262
ब)	<u>खर्च</u>			
	1) चालू वर्षातील खर्च	18020	1581996	119157
	2) अक्षरची शिल्लक	4966	26956	20105
	एकूण खर्च	22986	1528952	139262

आधार:- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद उस्मानाबाद.

2. कार्यरत असलेल्या ग्रामपंचायतीचा वार्षिक प्रशासन अहवाल 1996-97

3. जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका.

तक्ता क्रमांक- 18.2

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च (1996-97) या वर्षाकरीता

जिल्हा - उस्मानाबाद.

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतीची संख्या	सुरुवातीची शिल्लक	उत्पन्न		अंशदान
				सहाय्यक शासकीय	अनुदाने इतर	
1	2	3	4	5	6	7
1.	उस्मानाबाद	110	141	558	0	1002
2.	कळंब	113	141	1880	0	212
3.	उमरगा	119	828	2782	0	423
4.	तुळजापूर	107	488	529	0	477
5.	प्रांडा	91	559	343	0	153
6.	भूम	73	718	878	0	231
जिल्हा बेरीज		613	2867	6962	0	2502

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक-10.2 पुढे चालू

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतीची संख्या	देणगी	उत्पन्न				
				कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4+12
1	2	3	8	9	10	11	12	13
1.	उस्मानाबाद	110	0	1222	1423	95	4292	4433
2.	कढंब	113	0	509	231	607	3439	3580
3.	उमरगा	119	0	2001	0	0	5206	6034
4.	तुळजापूर	107	0	852	1380	107	3345	3833
5.	परंडा	91	0	405	61	0	962	1521
6.	भूम	73	0	696	265	803	2975	3585
जिल्हा बेरीज		613	0	5685	3360	1612	20119	22986

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक- 10.2 पुढे सुरु.....

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1996-97 यावर्षाकरिता

जिल्हा : उस्मानाबाद.

खर्च

क्र.	पंचायत समिती	आरो- ग्य. सेवा	सार्वज- निक बांध- काम	सामा- जिक, नैतिक वृद्धी	प्रशा- सज	समा- ज क- स्थाप	पशुध- नाचे संव- र्धन	जमीन इतर महसु- ल व सु- ली व देख- भाल	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेर- ची शिल्ल- क (रकाना 13-22)	एकूण 22+23	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	उस्मानाबाद	1171	761	12	763	541	17	988	28	4281	152	4433
2	कळंब	967	228	20	827	31	15	312	228	2628	952	3580
3	उमरगा	3342	788	238	850	27	12	0	0	5257	777	6034
4	तुळजापूर	1064	183	14	1013	85	9	432	191	2991	842	3833
5	परंडा	171	14	27	547	2	15	153	4	933	588	1521
6	भूम	137	59	0	120	32	69	207	1306	1930	1655	3585
जिल्हा एकूण 44877		6852	2033	311	4120	718	137	2092	1757	18020	4966	22986

आधार : उमसुस्थ कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-10.3

जिल्हा परिषदेचे बाबकार उत्पन्न व खर्च 11996-97 या वर्षाकरिता ।
जिल्हा - उस्मानाबाद. (रुपये - हजारात)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1995-96	सुधारित 1996-97	अंदाज 1997-98
1	2	3	4	5
एक जमा				
1) स्वनिमित्त उत्पन्न				
	अ) स्थानिक उपकर सुद्धांक	3930	1625	56670
	गुल्कासह			
	ब) शिक्षण	15	(-) 283	10000
	क) कृषि	13	7	20000
	ड) इमारत व दळणवळण	1728	1678	12000
	इ) इतर	8078	1142	905100
	एकूण (1)	13764	4169	1003770
2) शासकीय अनुदाने				
	अ) सहेतुक अनुदान	470963	503411	456407
	ब) आस्थापना अनुदान	70836	113154	85848
	क) योजनांतर्गत घोजनेसाठी अनुदान	163452	193495	12061
	ड) इतर	55442	47026	0
	एकूण (2)	760693	857086	554316
3) कर्जे				
	अ) कर्जे व अग्रीम	27616	(-) 37291	1544
	ब) ठेवी व अग्रीम	15919	49934	81602
	क) वित्त प्रेषण	507463	610363	2768
	ड) इतर	0	0	21208
	एकूण (3)	550998	623008	107112
	4) आरंभीची शिल्लक	56303	44689	4822
	एकूण (1 ते 4)	1381958	1528952	1670020

तक्ता क्रमांक 10.3 (पुढे चालू)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1995-96	सुधारित 1996-97	अंदाज 1997-98
1	2	3	4	5
दोन सर्च				
	अ) सामान्य प्रशासन	36130	43059	8000
	ब) शिक्षण	355101	416557	35000
	क) वैधकीय /	19992	21362	47500
	ड) पध्दसंवर्धन	102213	113672	24000
	इ) इमारती व दळणवळण	11283	12885	295320
	फ) समाज कल्याण	78406	91981	260000
	ग) सिंचन	9147	9911	2000
	ह) कृषि	72768	49710	42500
	न) इतर	73266	84862	941220
	एकूण (अ ते न)	758306	843999	1657540
कर्ज				
	अ) कर्ज व अर्गीस	16437	1754	154
	ब) ठेवी व अर्गीस	19313	45680	1092
	क) वित्त प्रेषण	543213	610563	0
	ड) इतर	0	0	0
	एकूण (अ ते ड)	578963	657997	1246
	अखेरची शिल्लक	44689	26956	11234
	एकूण	1381958	1528952	1670020

(सर्च + अखेरची शिल्लक)

अधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिह्वा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 18.4

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
(1996-97 वर्षाकरिता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक-मंडळे/नगरपालिका	उत्पन्न							नगरपालिकेच्या मालमत्ते-पाश्न मिळालेला एकूण महसूल	इतर
		सुरुवातीची शिल्लक	जन्मदाने, वर्गणी शासकीय	इतर जकात	घर व जमीन घावरील कर	नगरपालिकेचे दर व कर	इतर एकूण	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उ.बाद	9954	13962	0	19439	5255	614	48164	1699	6148
2	कळंब	2959	6805	0	4273	217	48	14302	666	4479
3	सुरुम	771	1606	0	1037	49	58	3521	48	320
4	उमरगा	1768	3258	0	6900	241	231	12298	100	784
5	तुळजापूर	3387	8928	0	6904	727	95	19931	243	2819
6	नळदुर्ग	1712	2550	0	3530	85	75	8002	130	949
7	परंडा	770	2330	0	1615	55	36	4806	235	457
8	भूम	52	3337	0	1444	475	1585	6893	360	1700
एकूण जिल्हा		20373	42716	0	44992	7104	2732	117917	3689	17656

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

**महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
(1996-97 वर्षाकरिता)**

जिल्हा - उस्मानाबाद.

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	एकूण उत्पन्न	खर्च							एकूण	असेस-ची शिल्लक
			सामान्य प्रशासन	कर व सुली-चा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक निकाश	शिक्षण	इतर		
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उस्मानाबाद	56211	1018	2221	1046	13033	14244	7606	8981	56211	8862
2	कळंब	19447	1913	2869	605	4203	2379	1554	2544	19447	3380
3	सुरुम	3889	308	564	164	1225	985	0	141	3889	502
4	उमरगा	13190	722	2815	899	3446	136	80	2495	13190	2607
5	तुळजापूर	22993	998	1456	760	6715	1070	2391	6973	22993	2630
6	नळदुर्ग	9081	525	969	218	1616	3375	0	994	9081	1384
7	परंडा	5498	473	810	104	1399	826	133	658	5498	1103
8	भूम	8953	722	1057	348	2142	1501	235	2511	8953	437
एकूण जिल्हा		139262	6679	12761	4134	33779	24516	11999	25289	139262	20105

आधार : उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका

अ.क्र. विकास शिर्ष व उपशिर्ष जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च

जिल्हा वार्षिक योजना बिगर स्टेट अनु एकूण
आदिवासी, व आदिवासी क्षेत्रा पूल शेष
बाहेरील योजना मिळून.

1	2	3	4	5	6
(एक) कृषि संलग्न सेवा					
1	पिक संवर्धन	39.98	0	0	39.98
2	फलोत्पादन	11.03	0	0	11.03
3	मृदा व जल संधारण	34.98	0	0	34.98
4	पशुसंवर्धन	36.94	0	0	36.94
5	दुग्ध व्यवसाय विकास	35.00	0	0	35.00
6	मत्स्य व्यवसाय	17.75	0	0	17.75
7	वने	10.00	0	0	10.00
8	पणन कोठारे व वसारी	00.00	0	0	00.00
9	सहकार	23.15	0	0	23.15
एकूण एक		208.83	0	0	208.83
(दोन) ग्रामीण विकास					
1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	94.29	0	0	94.29
2	आवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	45.41	0	0	45.41
3	जवाहर रोजगार योजना	107.20	0	0	107.20
4	रोजगार हमी योजना	266.80	338.88	0	605.68
5	जमीन सुधारणा	0.25	0	0	0.25
6	सामुहिक विकास	171.11	0	0	171.11
एकूण दोन		685.06	338.88	0	1023.94
(तीन) पाटबंधारे व पुर नियंत्रण					
1	लघु पाटबंधारे	151.38	0	684.25	835.63
2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	00.00	0	0	0
3	आघाकट विकास	2.92	0	0	2.92
4	पुर नियंत्रण कामे.	00.00	0	93.99	93.99
एकूण तीन		154.30	0	778.24	932.54

तक्ता क्र.11.1 पुढे चालू.....

1	2	3	4	5	6
(चार)	विद्युत विकास	94.10	0	0	94.10
(पाच)	उद्योग व हाणकाम				
1	मोठे व मध्यम उद्योग	00.00	0	0	00.00
2	ग्रामीण व लहान उद्योग	40.82	0	0	40.82
	एकूण पाच	40.82	0	0	40.82
(सहा)	वाहतूक व दळणवळण				
1	मोठी व लहान बंदरे	00.00	0	0	00.00
2	अंतर्देशीय जल वाहतूक	00.00	0	0	00.00
3	स्ते विकास	184.80	0	30.36	215.16
	एकूण सहा	184.80	0	30.36	215.16
(सात)	सामान्य आर्थिक सेवा.				
1	पर्यटन	00.00	0	0	00.00
2	स्थानिक विकास कार्यक्रम	00.00	0	0	00.00
	एकूण सात	00.00	0	0	00.00
(आठ)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा				
1	सामान्य शिक्षण	536.59	0	0	536.59
2	क्रिडा व पुस्तक कल्याण	4.28	0	0	4.28
3	कला व संस्कृती	3.40	0	0	3.40
4	तांत्रिक शिक्षण	14.86	0	9.09	23.95
5	वैधकिय शिक्षण व औषधी द्रव्य	3.17	0	0	3.17
6	आरोग्य सेवा	142.82	0	118.99	261.81
7	ग्रामीण पाणि पुरवठा व स्वच्छता	85.84	0	156.79	242.63
8	गृहनिर्माण	2.50	0	0	2.50
9	नगरविकास	51.00	0	0	51.00
10	माहिती व प्रसिध्दी	00.00	0	0	00.00
11	मागासवर्गीयांचे कल्याण	107.49	0	0	107.49
12	कामगार व कामगार कल्याण	44.68	0	53.27	97.95
13	समाज कल्याण	54.38	0	0	54.38
14	पोषण	0.00	0	0	0.00
	एकूण आठ	1051.01	0	338.14	1389.15
	एकूण एक ते आठ	2324.82	338.88	1146.74	3810.44

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.2

घोजनेसालील महत्वाची भौतिक साधने 1996 - 97 या वर्षाकरीता

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने	
			परिमाण	साधने
1	2	3	4	5

एक कृषी व संलग्न सेवा

1) तालुका बिज ग्रहण क्षेत्र विकास	पाईप लाईन संख्या	3
2) मागासवर्गीय आणि नवबौध्दांना दारिद्र्य रेषेवर आणणे.	लाभार्थी संख्या	-
3) कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम.	क्विंटल	112
4) तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम	क्विंटल	290
5) तेलबिया विकास कार्यक्रम.	क्विंटल	528
6) तुषार ठिबक सिंचन	संच	35
7) एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम	क्विंटल	290

दोन फलोत्पादन

1) अल्प व सिमांतिक शेतक-यांना फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान		
अ) कर्जासी निगडोत अनुदान	लाभार्थी संख्या	

तीन मृदसंधारण

1) एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम मृदसंधारण करिता फलोधान	बंधारे संख्या	
---	---------------	--

पाच पशुसंवर्धन

1) पशुवैद्यकीय दवाखाना व प्रथमोचार केंद्र बांधणे		
अ) बांधकाम	संख्या	1
2) पशु प्रथमोपचार केंद्राची स्थापना करणे	संख्या	12
3) पशु प्रथमोपचार केंद्रे/आधारभूत ग्राम केंद्रे/कृत्रिम रेतव उपकेंद्राचा दर्जा वाढविणे.	संख्या	11
4) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ सहाय्य	लक्ष मात्रा	
	संख्या	20490
5) प्रसिध्दी व सामुहिक प्रचार	शिबीरे संख्या	20

तक्ता क्र. 11.2 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
		6) प्रकक्षित कुक्कूट विकास गटा जवळील निवासी व बिगर इमारतीचे बांधकाम	इमारत संख्या	1
		7) तलंगाचे गट वाटप	गट संख्या	-
सहा	<u>दुग्ध व्यवसाय विकास</u>			
		1) शासकीय दुग्ध योजना	घंत्र संख्या	1
		2) निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी/अनु. जातीं, जमाती तसेच दुर्बल घटका- तील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या	-
		3) मुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पुरवठा	संख्या	-
सात	<u>मत्स्य व्यवसाय</u>			
		1) मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	संख्या	68
		6.27 अ) मत्स्य बीज	(लाखात)	
		2) अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन अ) संचयन	संख्या	498
		ब) मत्स्योत्पादन	मे.टन	-
		3) मत्स्य व्यवसायोपयोगी आवश्यक सासुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य अ) नायलॉन सूत	किलो	45
		4) मत्स्य व्यवसाय विकास संस्था स्थापना व मत्स्य संवर्धन विकास घंत्रणा	संख्या	12
आठ	<u>सहकार</u>			
		1) लहान शेतक-यांना व्याजाकरिता अर्थसहाय्य	सभासद संख्या	26
		2) प्राथमिक सहकारी ग्राहक भांडारांना अनुदान	लाभार्थी संख्या	4
		3) ग्रामीण भागात ग्राहकोपयोगी वस्तू- चे वितरण	सभासद संख्या	8
		4) उत्पादन प्रोत्साहन योजना	सभासद संख्या	13279
		5) मागासवर्गीय व नवबौद्ध यांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	सभासद संख्या	-

तक्ता क्र. 11.2 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
		6) प्राथमिक मध्यवर्ती सहकारी ग्राहक भांडाराचे भाग विकत घेण्यासाठी मागासवर्गीय व नवबौध्दांना 7 वर्षे सुदतीचे बिन व्याजी कर्जे	सभासद संख्या	-
		7) अनुसूचित जाती/नवबौध्द घांना गरजा पुरविण्यासाठी कर्जे	सभासद संख्या	-
		8) हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती ग्राहक भांडारं व्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अनुदान	संस्था संख्या	-
नऊ	ग्रामीण विकासाकरिता विशेष कार्यक्रम	11) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	2136
		अ) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	गट संख्या	2
		ब) जवाहर रोजगार योजना	लाभार्थी संख्या	-
		2) जवाहर रोजगार योजना		
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	9
		4) रोजगार हमी योजना		
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	6
		5) जमीन सुधारणा		
		अ) अतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी	25
	दहा	सामुहीक विकास		
		अ) महिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी	-
		ब) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम	शाख्यालय संख्या	5351
		क) दहन व दफन भूमीसाठी	गावे संख्या	--
अकरा	पाटबंधारे व पुरनिर्घंत्रण	1) लघुपाटबंधारे		
		अ) लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	396
		ब) अणुशस्वी विहिरींना अनुदान	विहिरी संख्या	6
		4) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	150
		5) लघु पाटबंधारे (राज्यक्षेत्र)	को.प.बंधारे संख्या	3
		6) आपाकट विकास	हेक्टर	-
बारा	विद्युत विकास	अ) सामान्य विकास	पंप संख्या	72
		ब) पध्दती सुधारणा	दोन कनेक्शन संख्या	4213
		क) हरिजन/आदिवासी वस्त्यांचे विद्युतीकरण	मोफत घरगुती कनेक्शन संख्या	-
		ड) ग्रामीण विद्युतीकरण	लाभार्थी संख्या	-

1	2	3	4	5
तेरा	ग्रामीण लघु उद्योग	1) रेशिम उद्योग 2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य 3) जिल्हा उद्योग केंद्र आस्थापना योजना 4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ-सहाय्य भागभांडवल 5) जिल्हा उद्योग केंद्र छोद्या उद्योगधारकां-करिता कर्ज योजना 6) उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम 7) गट पातळीवरील ग्रामीण कारागिरांच्या बहुउद्देशिय सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (बसुतेदार) सहकारी विभाग	लाभार्थी संस्था लाभार्थी संस्था कर्मचारी संस्था संस्था संस्था लाभार्थी संस्था प्रशिक्षणार्थी संस्था संस्था संस्था	44 94 - - - 124 6
चौदा	वाहतुक व दळणवळण	1) जिल्हा स्तरे (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून) अ) मोरीकाम 2) किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा स्तरे अ) मो-घा 3) हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडस्ते (वि.घ्न. योजना) अ) पुल	संस्था संस्था संस्था	- - -
पंधरा	सामाजिक व सांस्कृतिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण 1) प्राथमिक शाळेब बालवाड्या 2) प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेदद्या सुरु करणे अ) विद्यार्थी 3) आर्थिकदृष्ट्या, मागासलेल्या भागा-मधील प्राथमिक शाळेतील अनु-जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सबलती अ) विद्यार्थी 4) माध्यमिक शाळेतील पुस्तक पेदद्या उघडणे अ) विद्यार्थी 5) प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान अ) सोली 6) साजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान अ) शाळा	संस्था संस्था संस्था संस्था संस्था संस्था संस्था	5 1547 - 4520 - 48

7) दुर्बल घटकातील सुलीना शाळेत नियमित घेण्यासाठी उपस्थिती भत्ता अ) विद्यार्थिनी	संस्था	486/8
8) प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या निपुक्ती करिता नगरपरिषदांना अनुदान अ) शिक्षक	संस्था	4
9) प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या निपुक्ती करिता जिल्हा परिषदांना अनुदान अ) शिक्षक	संस्था	-
10) सुलीची पटसंस्था वाढविण्यासाठी प्रा.शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके	शिक्षक संस्था	8
11) शाळा समुहाचा विस्तार करणे	शाळा संस्था	-
12) अशासकीय नवीन प्रा.शाळा उघडणे विना अनुदानित मा.शाळा अनुदान तत्वावर आणणे.	शिक्षक संस्था	48
13) अशासकीय नवीन मा.शाळांच्या विकास व विस्तार जादा तुकड्या उघडणे.	तुकड्या संस्था	-
14) पूर्वीच्या शासकीय मा.शाळेच्या इमारती बांधण्यासाठी जिल्हा परिषदांना अनुदान	इमारत संस्था	3
15) उच्चस्तर मा.शिक्षण(क.) महाविद्यालय अतिरिक्त वर्ग	वर्ग संस्था	18/
16) आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती.	विद्यार्थी संस्था	1102
17) बारावी पर्यंतच्या सुलीना मोफत शिक्षण	विद्यार्थिनी संस्था	539
18) प्रा.शाळा इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधीकरणांना अनुदान	सोल्या संस्था	-
19) विना अनुदानित शैक्षणिक संस्थेत शिकणा-या आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती.	विद्यार्थी संस्था	43698
20) सामाजिक सुरक्षा कवच.	डी.पी.ई.पी.संस्था	1
सोळा क्रिडा व युवक कल्याण		
1) गाव तेथे मैदान व व्यायामशाळा	संस्था संस्था	-
2) जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना	केंद्र संस्था	-
3) क्रिडांगणांचा विकास	संस्था संस्था	15
4) व्यायामशाळा विकास	व्यायाम शा.संस्था	-
5) सामाजिक सेवा शिबीरे भाविणे	शिबीरे संस्था	36
6) ग्रामिण/नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळांना आर्थिक सहाय्य	युवक संस्था संस्था	10

1	2	3	4	5
सतरा	<u>कला व संस्कृती</u>	1) सार्वजनिक ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान देणे	ग्रंथालय संख्या	44
अठरा	<u>तांत्रिक शिक्षण</u>	1)+2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम अ) संस्था	संख्या	4
एकोणिस	<u>आरोग्य सेवा</u>	1) रुग्णालये व दवाखाने घातील सुविधातील वाढ (शिक्षणेत्र) व जिल्हा रुग्णालयात गुप्त रोग चिकित्सा केंद्रे स्थापन करणे.	संख्या	65
		2) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन	सतगट नमुने संख्या	163824
		3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे/उपकेंद्रे/ग्रामीण रुग्णालये बांधणे अनुशेष/शव-विच्छेदन केंद्रे	संख्या	5
		4) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	14
		5) प्रा. आरोग्य उपकेंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	44
		6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	-
		7) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या आरोग्य केंद्राच्या वाहनाची बदली	वाहने संख्या	-
		8) ग्रामीण रुग्णालयास अतिरिक्त कर्मचारी वर्ग पुरविणे	कर्मचारी संख्या	-
विस	<u>ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता</u>	1) नळाने पाणी पुरवठा (सास उपाय) म.पा.पु. जलनिःसारण मंडळ	पा.पु.योजना संख्या	18
		2) जी.एस.डी.ए. चा नलीका सणण्याचा कार्यक्रम अ) विंथन विहीरी	संख्या	-
		3) विहीरी बांधणे (साधे उपाय)	संख्या	-
एकविस	<u>गृहनिर्माण</u>	1) सैडघातील गावठाण्यांचा विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरबूद अ) गावे	संख्या	5

1	2	3	4	5
बाविस तेवीस	नगर विकास मागासवर्गीयांचे कल्याण	नगर परिषदांना अर्थ सहाय्य	न.पा.संख्या	6
	1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे अ) विद्यार्थी		संख्या	210
	2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती अ) विद्यार्थी		संख्या	2500
	3) मुला-मुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे उघडणे अ) वसतीगृहे		संख्या	-
	4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता अ) विद्यार्थी		संख्या	-
	5) मागासवर्गीयांच्या सरकारी गृह- निर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य अ) संस्था		संख्या	-
	6) हरिजन वस्त्यांची सुधारणा अ) वस्त्या		संख्या	-
	7) अंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन अ) जोडपे		संख्या	-
	8) गलिच्छ वस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना भालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती अ) विद्यार्थी		संख्या	-
	9) मागासवर्गीयांना मंगलौरी कौले, जी.आय.शीट्स बदलण्यासाठी, व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे अ) लाभार्थी		संख्या	-
	10) विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी (स्वेच्छा) संस्थांकडून चालविल्या जाणा-या	आश्रमशाळा	संख्या	80
	11) इयत्ता 5 वी, 7 वी इयत्तेत शिकणा-या मागासवर्गीय मुलांना मुलींना शिष्यवृत्ती देणे		विद्यार्थी संख्या	-
	12) अनु.जाती, अनु.जमातीतील वैधकीय व व अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांकरिता पस्तक पेढ्या.		पेढ्या संख्या	4
	13) अनु.जमाती करिता विधुत पंपसंच बसविणे		पंप संख्या	-

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चाल

1	2	3	4	5
चोविस	<u>समाजकल्याण</u>	1) स्त्रियांसाठी पुस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण अ) लाभार्थी	संस्था	
		2) वी व इवी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिक्षणवृत्त्या अ) लाभार्थी	संस्था	
		3) अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थसहाय्य अ) लाभार्थी	संस्था	
		4) स्वयंरोजगार योजनेसाठी व्यावसायिक अनुदान अ) लाभार्थी	संस्था	
		5) अपंगांसाठी मार्गदर्शन व सल्ला केंद्राची स्थापना करणे	केंद्र संस्था	
पंचविस	<u>कामगार व कामगार कल्याण</u>	1) चालू आधुनिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची तृटी भरून काढणे	संस्था संस्था	
		2) आधुनिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये पुस्तक पेढ्या उघडणे	संस्था संस्था	4
		3) संजय गांधी स्वावलंबन योजना	संस्था संस्था	129
		4) सेवायोजन कार्यालयात फिरत्या नोंदणी पथकाची निर्मिती करणे	संस्था संस्था	-
		5) चालू आधुनिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये जादा जागा सुरु करणे	संस्था संस्था	-

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी उस्मानाबाद.

तबता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना (1995-96 वर्षाकरिता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	जिल्हा -	कामाची प्रकार				
1	2	3	4	5	6	7	8
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण

1. नियोजित कामाची संख्या

2. मंजूर केलेल्या कामाची संख्या

3. सुरु केलेल्या कामाची संख्या

4. पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या

5. मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या

माहिती उपलब्ध नाही.

6. कामासाठी केलेली तरतूद

7. कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)

8. रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)

आधार:- उप जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

1996-97 चा वर्षाकरिता

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये - लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1.	एप्रिल 1996	61.36	61.36	1.47	290
2.	मे 1996	61.36	122.72	1.47	337
3.	जून 1996	61.36	184.08	1.47	253
4.	जुलै 1996	75.84	259.92	1.82	359
5.	ऑगस्ट 1996	75.84	335.76	1.82	402
6.	सप्टेंबर 1996	75.85	411.61	1.82	239
7.	ऑक्टोबर 1996	51.05	462.66	1.22	196
8.	नोव्हेंबर 1996	51.05	513.71	1.22	220
9.	डिसेंबर 1996	51.05	564.76	1.22	193
10.	जानेवारी 1997	84.71	649.47	2.03	428
11.	फेब्रुवारी 1997	84.71	734.18	2.03	370
12.	मार्च 1997	84.72	818.90	2.03	292
एकूण		818.90	-	19.62	3579

आधार:- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना (1996-97 वर्षाकरीता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

क्र.	बाबी	तहसील						
		उ.बाद.	कळंब	उमरगा	तुळजापूर	परंडा	भूम	एरूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या (91 च्या जनगणनेनुसार)	126	119	133	125	116	97	716
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	31	13	62	50	22	12	190
3	<u>बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या</u>							
	अ 1 गावांची संख्या	76	96	119	109	104	80	584
	ब 1 त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	31	11	56	40	17	10	165
4	<u>पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना</u>							
	अ 1 <u>टँकरने पुरवठा होणा-या</u>							
	1. गावांची संख्या	4	23	14	9	12	17	79
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	2	6	7	5	2	22
	3. टँकरची संख्या	4	25	19	12	12	17	89
	ब 1 <u>बैलगाडीने पुरवठा होणा-या</u>							
	1. गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	3. बैलगाडीची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	क 1 <u>डनर साधनांनी पुरवठा होणा-या</u>							
	1. गावांची संख्या	46	0	0	7	0	0	53
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	0	3	0	0	3
	3. साधने	0	0	0	0	0	0	0

अधार : उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व गटविकास अधिकारी.

तक्ता क्र० 11.6

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र

[1996-97 वर्षाकरीता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	-	-	1. ज्वारी	26000	1. भात	250
		-	-	2. बाजरी	100	2. मका	150
		-	-	3. मका	280	3. ज्वारी(र)	35200
		-	-	4. --		4. गहू	5200
2	कळंब	-	-	1. ज्वारी	18960	1. भात	1140
		-	-	2. बाजरी	2077	2. मका	75
		-	-	3. मका	275	3. ज्वारी(र)	13000
		-	-	4. --		4. गहू	6500
3	उमरगा	-	-	1. ज्वारी	14250	1. भात	2200
		-	-	2. बाजरी	5440	2. मका	200
		-	-	3. मका	900	3. ज्वारी(र)	23500
		-	-	4. --		4. गहू	6500
4	तुळजापूर	-	-	1. ज्वारी	8500	1. भात	1800
		-	-	2. बाजरी	1800	2. मका	150
		-	-	3. मका	800	3. ज्वारी(र)	23500
		-	-	4. --		4. गहू	4600
5	परंडा	-	-	1. ज्वारी	1800	1. भात	75
		-	-	2. बाजरी	2800	2. मका	150
		-	-	3. मका	300	3. ज्वारी(र)	73600
		-	-	4. --		4. गहू	2275
6	धूम	-	-	1. ज्वारी	7000	1. भात	100
		-	-	2. बाजरी	2000	2. मका	104
		-	-	3. मका	300	3. ज्वारी(र)	12450
		-	-	4. --		4. गहू	1850
जिल्हा एकूण		-	-	1. ज्वारी	76510	1. भात	5565
		-	-	2. बाजरी	14217	2. मका	829
		-	-	3. मका	2855	3. ज्वारी(र)	181250
		-	-	4. --		4. गहू	26925

टिप: संकरित पिकामध्ये अधिक उत्पन्न देणा-या पिकांचा समावेश आहे. संकरित व अधिक उत्पन्न देणा-या पिकांचे पृथक्करण देता येत नाही.

आधार: कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद उस्मानाबाद. (172)

तक्ता क्रमांक 11.7

जिल्ह्यांतील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 1996-97 चा वर्षाकरीता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	रासायनिक खतांचे वाटप (मेटनात)			
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	2680	6189	8869	
2	कळंब	2850	7530	10380	
3	उमरगा	2785	7195	9980	
4	तुळजापूर	2590	6360	8950	
5	परंडा	—	2185	2185	
6	भूम	2087	2437	4526	
एकुण जिल्हा		12994	31896	44890	

आधार : कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.8

जिल्ह्यातील साखर कारखाने 1996-97 गाळप हंगामासाठी

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसिल/ जिल्हा	साखर कारखान्याचे नांव	खाजगी/ सहकारी	प्रतिदिन गाळप क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष ह्यालेले गाळप मे.टन	साखरेचे उत्पादन मे.टन
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद.	तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना, लि. ढोकी-तेरणानगर	सहकारी	3500	533975	50907
2	कळंब	--				
3	उमरगा	--				
4	तुळजापूर	श्री. तुळजाभवानी शेतकरी सहकारी साखर कारखाना नळदुर्ग.	सहकारी	1250	159262	16323
5	परंडा					
6	भूम					
एकूण जिल्हा				4750	693237	67232

आधार : कार्यकारी संचालक, तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना, लि. ढोकी, ता.
उस्मानाबाद.

2 कार्यकारी संचालक, श्री. तुळजाभवानी शेतकरी साखर कारखाना लि. नळदुर्ग, ता.
तुळजापूर.

तक्ता क्र.11.9
दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 1996-97]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध प्रतिदिन [१००० लिटर]	शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता [१०० लिटर]	
1	2	3	4	5	6	7	8
अ. दुग्ध संघ							
1 उस्मानाबाद जिल्हा दुग्ध उत्पादक संघ, तहसिल							
1	उस्मानाबाद	112	9600	3170	8.6	1	10
2	कळंब	223	17850	7053	19.0	1	30
3	उमरगा	108	9000	1438	4	1	2
4	तुळजापूर	84	6975	1315	3.6	0	0
2 तालुका दुग्ध उत्पादक संघ, भूम तहसिल							
1	भूम	207	20459	9400	23.0		
2	परंडा	218	17175	5379	14.7		
3	इतर संस्था	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		952	81869	26755	73.3	5	132

आधार : जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता (वर्ष -1996-97)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

जिल्ह्यांतील घा कार्यक्रमांतर्गत	1 1 केंद्रीय पुस्कृत] 3	
निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या	2 1 राज्य पुस्कृत		2
	3 1 एकूण		5

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रुपये लाखात	झालेला खर्च रु. लाखात	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील परिमाण	लक्ष्य साध्य साध्यांची टक्केवारी
---------	-------------	--	-----------------------	-------------------	-----	-----------------------------	----------------------------------

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	कृषि विकास	51.60	51.60	100	लुज बाल्डर संख्या		350	350	100
					चेक डॅम	--	250	250	100
					मानाब	--	50	50	100
					सिनाब	--	25	25	100
2.	लघू पाट- बंधारे	1.36	1.36	100	भूमिगत बंधारे		5	5	100
					2. साठवण बंधारे		194	0	0
3.	वनिकरण	--	--		झाडे लावणे	हेक्टर	283	283	100
4.	सामाजिक वनिकरण	19.73	19.73	100	रस्त्याच्या बाजू- ने वृक्ष लावणे	हेक्टर	--	--	
5.	प्रशासन	11.60	11.60	100					
6.	इतर	1.66	1.66	100					
	एकूण	85.95	85.95	100			--	--	--

आधार : प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.12

वीस कलमी कार्यक्रम [1996-97 वर्षाकरिता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1.	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ब) जवाहर रोजगार योजना क) लघु उद्योग स्थापन करणे	लाभधारकांची संख्या लास मनुष्य दिवस उद्योग संख्या	3000 9.82 310	2958 9.26 349
2(7)	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	48	61
3(8)	मुलांची रोग प्रतिकार शक्ती वाढविणे	संख्या	35590	35490
4(9)	अ) आदर्श कुटुंबांना दान सुले हे परिमाण ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया	संख्या संख्या	9960 49510	8945 43942
5(11)	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या लाभार्थी संख्या	4042 86	3240 150
6(14)	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण क) हंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	1351	920
8(16)	वनीकरणांसाठी नवीन धोरण अ) झाडे लावणे ब) लागवडी खालील क्षेत्र	संख्या लाखात हेक्टर	20.00 302.00	8.45 821.05
9(19)	ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण क) सुधारित चुली ड) बायोगॅस संच बसविणे	पंप संख्या चुली संख्या संयंत्र संख्या	779 -- --	1443 -- --

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-11.13

विशेष घटक योजना [1996-97 वर्षाकरिता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रुपये लाखात]	झालेला खर्च [रुपये लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1.	कृषि व संलग्न सेवा	71.15	78.78	99.48
2.	ग्रामीण विकास	565.94	543.23	95.98
3.	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	44.61	44.61	100.00
4.	विद्युत विकास	58.08	49.86	98.12
5.	उद्योग व साणकाम	4.85	4.85	100
6.	वाहतूक व दळणवळण	176.93	185.38	104.77
7.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	224.21	246.39	109.89
8.	अमदारांचा सर्वसाधारण कार्यक्रम	41.87	39.18	93.38
जिल्हा एकूण		1178.76	1182.68	100.33

आधार :- जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.14 अ

जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष - 1996-97

जिल्हा - उस्मानाबाद.

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या जुनी (अपूर्ण कामे)	मंजूर कामांची संख्या नवीन कामे	मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च	
1	2	3	4	5	6	7	8
तहसिल							
1	उस्मानाबाद	2032	22	12	34	6432	
2	बाशी(उ'बाद मधील 8 गावे)	2675	5	3	8	752	607
3	तुळजापूर	1840	32	33	65	11396	5744
4	उमरगा खा. लातूर	-	-	-	-	-	-
5	निलंगा(उमरगा मधील 16 गावे)	-	-	-	-	-	-
6	कळंब	1332	-	6	6	1332	163
7	भूम-परंडा	1605	-	9	9	1605	1291
एकूण		9484	-	37	37	9484	5343

आधार : जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ब)

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष :- 1996 - 97

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या	संदर्भ एकांक	मंजूर कामाची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
---------	----------------------------	--------------------------	---------------------	--------------	----------------------------	--------------------------------

1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	700	22	12	34	6432	5137
2	बाशी (उस्मानाबाद मधील 8 गावे)	672	5	3	8	752	607
3	तुळजापूर	700	32	33	65	11396	5744
4	उमरगा	6000	32	33	65	12677	7760
5	निलंगा (उमरगा मधील 16 गावे)	828	-	-	-	-	-
6	कळंब	6000	37	46	83	13331	5989
7	भूम-परंडा	6000	37	36	73	11370	5965
एकूण		20900	165	163	328	55958	31202

आधार :- जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.14 (क)
जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 1996 - 97

जिल्हा: उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	विधान परिषद सदस्याचे नाव.	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या ----- जुनी संदर्भ अपूर्ण वर्षातील कामे नविन कामे	एकूण	मंजूर कामाची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला खर्च	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नरेंद्र बोरगावकर	1650	4	9	13	3153	1571
2	पी. जी. दस्तूरकर	3000	-	31	31	2847	2847
3	शालिग्राम बर्सेया (राज्यपाल नियुक्त)	1100	-	4	4	1152	1100
4	सुनूस शेख	1200	-	3	3	727	720
5	निसिंगंधा मोगल	500	-	1	1	500	500
6	जयवंतराव ठाकरे	100	-	1	1	100	100
एकूण		7550	4	49	53	8479	6838

आधार : जिल्हा निघोजन व विकास परिषद उस्मानाबाद.

तबेता क्र. 12.1

जिल्हयातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी धारुक किंमती

एप्रिल-1996 ते मार्च-1997.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(प्रती क्विंटल मूल्य रुपघाता)

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	गहू	बन्सी	605	600	722	700	750	700
2.	गहू	शरबती	-	-	-	-	-	-
3.	ज्वारी	पांढरी	650	650	650	604	650	645
4.	ज्वारी	पिवळी	345	350	391	465	450	350
5.	ज्वारी	हासबीड	300	305	493	415	350	350
6.	बाजरी		358	415	408	445	-	300
7.	मका		397	446	561	475	420	371
8.	तूर		1700	1800	1814	1775	1600	1700
9.	चणा		1031	980	941	1040	1037	906
10.	उडीद		1401	1515	1011	1299	1100	1456
11.	मूग		1175	-	1515	-	1231	1250
12.	गूळ		-	600	-	-	-	-
13.	शेंगा		1340	1311	1350	1311	1300	1310
14.	करडई		1030	1050	1075	1072	1000	1140
15.	जवस		1350	-	-	-	1100	1271
16.	तीळ		1501	-	2500	2271	-	1451

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.1 पुढे चालू
जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी धारक किंमती

एप्रिल-1996 ते मार्च-1997.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	गहू	बन्सी	750	750	700	650	650	450	669	572
2.	गहू	शरबती	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	ज्वारी	पांढरी	650	725	750	750	650	625	667	634
4.	ज्वारी	पिवळी	350	350	300	325	400	350	369	372
5.	ज्वारी	हायबीड	290	350	325	311	300	275	339	391
6.	बाजरी		250	325	311	325	315	302	341	412
7.	मका		350	350	400	325	360	405	405	407
8.	त्तर		1450	1500	1550	1350	1250	1350	1570	1565
9.	चणा		1000	1000	1050	925	1000	1100	1001	715
10.	उडीद		1050	850	900	950	1000	1140	1156	1402
11.	मूग		1150	1050	1100	1250	1200	1100	1002	1334
12.	रुळ		-	-	-	-	-	800	700	607
13.	शेंगा		1250	1050	1100	1250	1250	1300	1260	1282
14.	काडई		1000	850	1201	1051	1050	1000	1043	987
15.	जन्नस		1301	-	-	-	1250	1250	1254	1246
16.	तीळ		1652	1600	1550	1800	1500	1675	1750	2042

आधार :- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्र. 12.2

जिल्ह्यातील सुस्थालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक

सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत *0.00 रु.त)

वर्ष:- 1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

धान्ये:-

1.	तांदुळ उत्तम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
2.	तांदुळ मध्यम	--	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50
3.	तांदुळ हलका	--	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
4.	गहू तांबडा	--	7.00	7.00	7.00	7.00	6.50	6.50	6.50
5.	गहू क.सोना	--	8.00	8.00	7.60	7.00	7.37	7.70	7.70
6.	ज्वारी पांढरी	--	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25
7.	ज्वारी संकरित	--	5.00	5.00	5.00	4.50	4.50	4.50	4.50
8.	बाजरी मध्यम	--	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00

डाळी :-

9.	तर डा. मध्यम	किलो	28.00	28.00	28.00	28.00	30.00	30.00	30.00
10.	चना डा.	--	10.00	10.00	10.00	10.00	10.50	10.50	10.50
11.	सुग डा.	--	21.00	21.00	21.00	21.00	22.00	22.00	22.00
12.	उडीद डा.	--	26.00	26.00	26.00	26.00	26.50	26.50	26.50
13.	मसूर डा.	--	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00

सासर व गूळ :-

14.	सासर सु.बा.	किलो	12.40	12.40	12.40	12.40	12.40	14.60	14.60
15.	सासर स्वधातु	--	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ म./पि.	--	9.00	9.00	9.00	9.50	9.50	9.27	9.27

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक

सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु.त)

वर्ष:-1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

धान्ये:-

1.	तांदुळ उत्तम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	13.88
2.	तांदुळ मध्यम	--	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.75	9.67
3.	तांदुळ हलका	--	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
4.	गहू तांबडा	--	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.67	6.84
5.	गहू क.सोना	--	8.00	8.00	8.50	8.50	8.60	6.75	7.83	7.83	7.83
6.	ज्वारी पांढरी	--	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.59
7.	ज्वारी संकरीत	--	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.62	5.60
8.	बाजरी मध्यम	--	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.25	6.47

डाळी :-

9.	तर डा. मध्यम	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	31.00	29.42	27.21
10.	चना डा.	--	10.50	11.00	11.00	11.00	11.00	10.50	10.50	13.18
11.	सुग डा.	--	22.00	22.00	22.00	22.00	22.50	22.00	21.71	21.92
12.	उडीद डा.	--	26.00	26.00	28.00	28.00	28.00	28.00	26.75	32.60
13.	मसूर डा.	--	24.00	22.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	17.50

भाखर व शूळ :-

14.	भाखर सु.बा.	किलो	12.60	12.60	12.40	12.40	12.60	13.00	12.68	12.84
15.	भाखर स्वधादु	--	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	शूळ म./पि.	--	9.00	9.00	9.25	9.25	9.00	9.00	9.15	8.99

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील सुध्यालघाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत '०.००' रु.त)

वर्ष:- 1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

तेल:-

17.	गोडेतेल	भुईमूग	किलो	40.00	40.00	40.00	40.20	40.20	40.20
18.	पा.तेल	स्व.धा.	--	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00
19.	वन.तुप	डालडा	--	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	मुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
21.	मुद्द तुप	--	किलो	150	150	150	150	150	150

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
23.	ताजे मासे	स्था.म.	--	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
24.	अंडी	कांबडीची	डझन	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
26.	खोबरे	सु.वाटी	--	32.75	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00
27.	मिरची	सु.संके.	--	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	7.50	7.50	7.50	8.00	8.00	8.00
29.	कांदे	मध्यम	किलो	2.50	3.00	3.00	3.00	3.00	3.40
30.	बटाटे	मध्यम	--	5.00	5.00	5.00	5.00	6.00	6.00

पेये:-

31.	चहा	टापल्ली	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
32.	काँफी	पावडर	100 g	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील सुस्थालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत '0.00' रु.त)

वर्ष:- 1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

तेल:-

17.	गोडेतेल	भूईमूग	किलो	44.00	44.50	44.00	42.00	42.00	44.00	41.76	41.60
18.	पा.तेल	स्व.धा.	--	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	31.50
19.	वन.तुप	डालडा	--	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	42.00	43.58

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.33
21.	शुद्ध तुप	--	किलो	160	160	160	160	160	160	155.00	140.00

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	70.42
23.	ताजे मासे	स्था.म.	--	32.00	32.00	40.00	35.00	32.00	32.00	31.92	33.75
24.	अंडी	काँबडीची	डझन	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	16.80

असाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	-
26.	खोबरे	सु.वाटी	--	37.50	37.50	37.50	37.50	38.00	40.00	36.31	35.00
27.	मिरची	सु.संके.	--	45.00	45.00	45.00	50.00	50.00	50.00	48.75	26.83

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	8.00	8.00	8.00	9.00	9.00	9.00	8.12	7.42
29.	कांदे	मध्यम	किलो	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.49	4.71
30.	बटाटे	मध्यम	--	6.00	6.00	6.50	6.00	8.00	8.00	6.04	6.73

पेये:-

31.	चहा	CTCपत्ती	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	75.83
32.	काँफी	पावडर	100 g	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	115.79

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमंती. (किमंत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

जळण व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	--	लिटर	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10
34.	लाकड	जळारू	40की.	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
35.	कोळसा	लाकडी	--	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00
37.	शर्टींग	टेरीकॉ.	मिटर	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
38.	केटींग	सुती	मिटर	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40.	पातेले	पितळ	--	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41.	हमाम	साबण	1नग	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75
42.	धुण्याचा	501	1 नग	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
		साबण	गॅम						
43.	ट्रथपेस्ट	कोलगेट	100	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40
			गॅम						
44.	केशतेल	टाटा	100	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		हे.ऑ.	गॅम						
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
46.	विडी	--	25नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47.	सिगार	बिस्टाल	10नग	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किंमती, (किंमत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परि-माण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

जळन व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	---	लिटर	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10
34.	लाकड	जळारू	40की.	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	32.00
35.	कोळसा	लाकडी	-"	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	163.33
37.	शर्टींग	टेरीकॉ.	मिटर	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
38.	केटींग	सुति	मिटर	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40.	पातेले	पितळ	-"	150.00	150.00	150.00	150.00	160.00	160.00	151.67	150.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41.	हमाम	साबण	1 नग	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	6.55
42.	धुव्याथा	501	1 नग	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
		साबण									
43.	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	18.90	18.90	18.90	18.90	18.90	18.90	18.65	18.40
44.	केशतेल	टाटा हे.ऑ.	100 ग्रॅम	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	106.00
46.	विडी	सुनसी	25नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47.	सिगार	ब्रिस्टाल	10नग	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	6.75

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 12.3

कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक सन 1996-97.

प्राधान्यवर्ष :-1982 = 1001

केंद्र:- सोलापूर

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घर भाडे	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	एप्रिल	1996	363	508	260	282	282	354	347
2.	मे	1996	364	508	260	282	282	354	347
3.	जून	1996	375	508	260	282	282	357	354
4.	जुलै	1996	380	508	260	305	283	359	359
5.	ऑगस्ट	1996	388	519	286	305	284	370	368
6.	सप्टेंबर	1996	392	521	286	305	284	370	370
7.	ऑक्टोबर	1996	388	519	286	305	284	369	368
8.	नोव्हेंबर	1996	391	543	286	305	283	370	370
9.	डिसेंबर	1996	394	562	286	305	268	373	372
10.	जानेवारी	1997	395	562	286	312	268	373	373
11.	फेब्रुवारी	1997	394	557	309	312	268	377	375
12.	मार्च	1997	391	554	309	312	286	377	374
वार्षिक सरासरी			385	531	281	301	280	367	365

आधार :- कामगार आरुक्त घांचे कार्यालय, सुंबई.

तक्ता क्र. 13.1

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या,

सन 1996-97.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3

1. पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या:-

क) पोलीस उप महानिरीक्षक. (वर्ग-1)	0
ख) पोलीस आयुक्त.	0
ग) अप्पर पोलीस आयुक्त.	0
घ) पोलीस उप आयुक्त.	0
च) पोलीस अधिक्षक.	1
छ) पोलीस उप अधिक्षक.	4
ज) पोलीस निरीक्षक.	8
झ) पोलीस उप निरीक्षक.	41
ट) पोलीस जमादार.	52
ठ) पोलीस हवालदार.	232
ड) पोलीस शिपाई.	786
ढ) इतर.	72

एकूण पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या 1196

2. पोलीस ठाणे.	16
3. अऊट पोस्ट.	15
4. सब पोस्ट.	0
5. लॉकअप्स.	15
6. पोलीस ठाणे, अऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सोय असलेली गावे व शहरे.	31

7. पोलीस दलांचा एकूण खर्च (रु. लाखात) 838

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 13.2

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1996-97.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मांगील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्राविष्ठ केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे.	0	0	1	0	0	0	0	1
3.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	113	14	366	93	1	53	8	397
4.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे.	1498	164	1934	1240	232	497	87	2358
5.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्तेविषयक गंभीर गुन्हे.	415	49	345	166	20	80	5	486
6.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे.	361	30	535	312	59	70	40	678
7.	मालमत्ताविषयक किरकोळ गुन्हे.	661	129	710	218	49	136	13	730
8.	वर न नोंदलेले इंडीघन पिनलकोड खालिल इतर गुन्हे.	122	10	120	108	18	5	17	188

एकूण 11 ते 81 3170 396 4010 2137 379 841 170 4757

तक्ता क्र. 13.2 पुढे चालू.

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1996-97.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकारांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे.

काविलेय किंवा स्थानिक कायद्यासालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे.	2424	344	5698	2864	539	1284	484	5455
सा बी.एच.ओ.आर.1947 या कायद्यासालील गुन्हे.	0	0	0	0	0	0	0	0

एकूण [9 (क+ख)] 2424 344 5698 2864 539 1284 484 5455

एकूण 1 ते 8 व 9 (क+ख):- 5594 740 9709 4201 918 2125 654 10213

आधार:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद.

तबता क्र.13.3

तरुंगात ढासल केलेले गुन्हेगार, सन 1996-97.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1. रेल्वे अधिनियम.	-	-	-
2. सुंबई पोलिस अधिनियम.	22	3	25
3. सुंबई दारुबंदी अधिनियम.	11	-	11
4. क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम.	15	-	15
5. घरफोडी आणि चोरी.	17	-	17
6. सोटे दुस्नऐवज व फसवणूक.	6	-	6
7. खून.	61	-	61
8. डाके आणि दगोडे.	7	-	7
9. हल्ला व दुसाधत करणे.	9	-	9
10. फुस लावून पळविणे व बलात्कार.	4	1	5
11. लष्करी गुन्हे.	-	-	-
12. इतर.	158	2	160

एकूण:- 310 6 316

आधार :- जिल्हा पोलिस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

तुरुंगात दाखल केलेल्या ग्रन्हेगाराचे वयोगटांनुसार व शैक्षणिक

पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन १९९६-९७

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1.	18 वर्षांखालील.			
	1.1) अशिक्षित.	4	1	5
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	10	1	11
	1.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	25	1	26
2.	18 ते 21 वर्ष.			
	2.1) अशिक्षित.	21	2	23
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	5	-	5
	2.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	64	1	65
3.	22 ते 30 वर्ष.			
	3.1) अशिक्षित.	3	-	3
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	7	-	7
	3.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	63	1	64
4.	31 ते 40 वर्ष.			
	4.1) अशिक्षित.	4	-	4
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	11	-	11
	4.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	55	-	55
5.	41 ते 60 वर्ष.			
	5.1) अशिक्षित.	2	-	2
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	5	-	5
	5.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	31	1	32
6.	61 वर्षांवरील.			
	6.1) अशिक्षित.	-	-	-
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	-	-	-
	6.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	-	-	-
7.	एकूण.			
	7.1) अशिक्षित.	34	3	37
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	38	1	39
	7.3) वाचता व लिहिता घेणारे.	238	4	242

आधार:- अधीक्षक, जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तहसील क्र. 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालत काढलेली कामे/प्रकरणे

सन 1996

जिल्हा:- उस्मानाबाद

दिवाणी				फौजदारी			
सुळ		अपील		सुळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
2115	1246	326	106	13858	1703	98	210

टिप : सुळ फौजदारी नियमित 13858 प्रकरणांपैकी 3370 प्रकरणे जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी निकाली काढली आहेत.

आधार : जिल्हा व सत्र न्यायाधिकाऱ्यांचे, उस्मानाबाद.

(196)

तक्ता क्र. 14.1

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे.

सन 31 - 3 - 1997.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [रु. लाखात]	वर्गीकृत बँकांच्या अगाऊ रकमा [रु. लाखात]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. उस्मानाबाद	9	1061	7	15	-	-	4/23
2. कळंब	10	204	4	11	-	-	2/16
3. उमरगा	15	240	5	19	-	-	3/26
4. तुळजापूर	10	215	4	12	-	-	2/22
5. परंदा	6	118	3	8	-	-	2/11
6. भूम	6	120	3	6	-	-	2/12

जिल्हा बेरीज:- 56 1958 7 71 17903.70 9161.73 4/110

- टीप :- 1) बँकेच्या ठेवी व अगाऊ रकमा, तहसीलवार उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जिल्हाची आकडेवारी दिलेली आहे.
- 2) वर्गीकृत बँका यामध्ये राष्ट्रीयकृत बँकाचाही समावेश आहे.
- 3) स्तंभ क्रमांक 5 व 9 पुढील जिल्हा बेरीज म्हणजे तहसील मधील बँकांच्या संख्येची बेरीज नसून जिल्ह्यातील एकूण बँकांची संख्या आहे.
- आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च 1997 रोजी चालू असलेल्या
संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

मर्यादित भागभावल असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
1	19	-	-	20

आधार:- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्र. 14.3

उत्तरविलेखी विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम, सन 1996-97.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 1996-97
1	2	3	4
1.	शाखा.	संख्या	2
2.	उत्तरविलेली विमापत्रे.	संख्या	12726
3.	व्यपगत विमापत्रे.	संख्या	1469
4.	विम्याची रक्कम.	रु.हजारात	523624
5.	व्यपगत विमा रक्कम	रु.हजारात	56288

आधार:- भारतीय जीवन बिमा निगम, उस्मानाबाद व कळंब

तक्ता क्र. 15.1

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 1996-97.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करम-णुक कर [रु. '000']
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. उस्मानाबाद	2	1162	3	1112	9	530	1005
2. कळंब	1	415	-	-	6	280	98
3. उमरगा	5	2415	1	315	9	415	677
4. तुळजापूर	2	780	1	200	6	380	387
5. परंडा	-	-	-	-	5	360	55
6. भूम	1	450	-	-	4	330	122

जिल्हा बेरीज :- 11 5222 5 1427 39 2295 2344

टिप :- कायम स्वरुपाच्या चित्रपट गृहांमध्ये निम कायम (अस्थाई) चित्रपट गृहे आहेत.

आधार :- जिल्हा कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या,

सन 1996 - 97 व 1997-98.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

[रु.लाखात]

अ. क्र.	धोनेचे नाव	सन 1996-97 अखेर खाते- दारांची संख्या	सन 1995-96		सन 1996-97	
			मधील गुंतवणूक	मधील गुंतवणूक	ढोबळ	नक्क
1	2	3	4	5	6	7
1.	टपाल बचत खाते.	2181	510.40	(+) 13.21	829.49	(+)264.60
2.	संचित सुदत ठेव.	-	1.99	(-) 9.89	0.44	(-) 0.61
3.	पुनरावर्ती ठेव.	35300	750.31	(+)154.60	861.46	(+)180.87
4.	समयबद्ध ठेव.	227	30.76	(-) 2.74	24.19	(-) 7.92
5.	सार्वजनिक भ.नि.निधि स्टेट बँक.	180	64.54	(+) 58.03	89.03	(+) 76.84
6.	सार्वजनिक भ.नि.निधि टपाल खाते.		2.23	(+) 2.18	2.99	(+) 3.04
7.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे. 8 वी मालिका.(2 ते 4)	खातेदार नसतात.	140.39	(+) 71.34	184.61	(+)127.81
8.	हंदिरा विकास पत्रे.	-- " --	81.23	(+) 1.97	86.99	(-) 31.72
9.	किसान विकास पत्रे.	-- " --	717.07	(+)463.27	504.20	(+) 59.45
10.	मासिक प्राप्ती योजना.	237	98.37	(+) 78.69	95.36	(+) 55.41
11.	रा.ब.घो. -87.	-	-	(-) 89.37	-	(-) 27.93
12.	सामाजिक सुरक्षापत्रे.	-	-	-	-	-
13.	हतर सर्व योजना.	-	-	-	-	-
14.	राष्ट्रीय बचत योजना-1992.	35	5.17	(+) 1.30	3.26	(+) 3.06

एकूण :- 38160 2402.46 (+) 742.59 2682.02 (+)702.90

जिल्ह्यातील अल्पबचतीचे लक्ष रूपये 565.00 लाख.

आधार :- सहायक संचालक, अल्पबचत, जिल्हाधिकारी कार्यालय उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 15.3

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 1996-97.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

[रु.हजारात]

अ. क्र.	तहसील	चालू वर्षाची जमीन महसूलीची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची धकबाकी (अधिकृत व अनाधिकृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	उस्मानाबाद.	267	105	372	0	0	372	389	45000
2.	कळंब	186	130	316	0	0	316	282	42363
3.	उमरगा	239	248	486	0	0	486	416	36616
4.	तुळजापूर	221	115	337	0	0	337	255	27020
5.	परंडा	141	61	202	0	0	202	190	39000
6.	भूम	208	10	218	0	0	218	171	33452

जिल्हा एकूण :-		1262	669	1931	0	0	1931	1703	223451
----------------	--	------	-----	------	---	---	------	------	--------

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 15.4

सुदणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1997 चा दिवशी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	सुदणाल-यांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			दैनिक					साप्ताहिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1	उस्मानाबाद.	42	13	0	0	0	13	24	0	0	0	24
2	कळंब	10	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
3	उमरगा	8	1	0	0	0	1	4	0	0	0	4
4	तुळजापूर	11	1	0	0	0	1	4	0	0	0	4
5	परंडा	5	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
6	भूम	6	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
जिल्हा एकूण:-		82	16	0	0	0	16	35	0	0	0	35

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 15.4 पुढे चालू...

सुदणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1997 या दिवशी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील-	सुद-पाल-यांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			पाक्षिक					मासिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1.	उस्मानाबाद.	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	कळंड	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	उमरगा	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	तुळजापूर	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	परंडा	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	भूम	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण:-		82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार:- 1. जिल्हा माहिती अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर,

सन 1996-97.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

[आकडे '00' टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित
जिल्हा	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणी	एकूण (1+2)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणी	एकूण (4+5)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणी	एकूण (7+8)	स्वस्त धान्य वाटप दुकाने (संख्या)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

माहिती उपलब्ध नाही.

तक्ता क्र. 15.6

जिल्ह्यातील मागणी व वसुली केलेले धान्य,

सन 1996-97.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

[आकडे '00' मे.टनामध्ये]

मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
	सर्व एकूण धान्याची मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	
1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	0	0	0	0	0	0

टिप : 1. शासनाने 1975-76 पासून लेव्ही वसुली बंद केली असल्यामुळे वसुलीचा प्रश्न उदभवत नाही.

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 15.7

जिल्ह्यातील 1996 मधिल लोकसभा व 1995 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस अथ	भा.इं. काँग्रेस (तिवारी)	शिव सेना	जनता पार्टी	भारतीय जनता पार्टी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

लोकसभा निवडणूक:- 1996

1. उस्मानाबाद.	916	278	209	487	53.17	183	*	199	-	-
----------------	-----	-----	-----	-----	-------	-----	---	-----	---	---

लोकसभा एकूण :-	916	278	209	487	53.17	183	*	199	-	-
----------------	-----	-----	-----	-----	-------	-----	---	-----	---	---

विधानसभा निवडणूक :- 1995

1. उस्मानाबाद.	179	70	64	134	75.15	63	-	17	-	-
2. कळंब	160	61	56	116	72.54	32	-	58	-	-
3. उमरगा	173	70	66	136	78.53	56	-	68	-	-
4. तुळजापूर	148	58	54	111	75.34	36	-	8	-	-
5. परंडा - भूम	178	66	62	128	71.86	34	-	39	-	-

विधानसभा एकूण	838	324	301	625	74.68	221	-	191	-	-
---------------	-----	-----	-----	-----	-------	-----	---	-----	---	---

पुढे चालू.....

तक्ता क्र. 15.7 पुढे चालू ...

जिल्ह्यातील 1996 मधिल लोकसभा व 1995 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी

जिल्हा: उस्मानाबाद

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्ष निहाय मते मिळालेल्यांची संख्या										अप
		दूरदर्शी	शेतकरी कामगार पक्ष	भा. रि. पा	समाजवादी जनता दल	जनता दल	बहुजन समाज पार्टी	स. जनता पा.	भारतीय मायना-रीटीज सु.महा-	भारीप बहुजन महासंघ	हिंदू महा सभा	
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

लोकसभा निवडणूक :- 1996

1. उस्मानाबाद 0 62 3 - - - - - 40

लोकसभा एकूण :-

0 62 3 - - - - - 40

विधानसभा निवडणूक :- 1995

1. उस्मानाबाद - - 1 - 22 - - - - 29
 2. कळंब - 14 - - - - - * 1 - 8
 3. उमरगा - - - - 1 - - - * 5 - 2
 4. तुळजापूर - 62 - - - - - * 1 - 1
 5. परंडा-भूम 1 3 - - - - * - - 46

विधानसभा एकूण:-

1 79 1 - 22 - * * 1 5 - 86

टीप = 1) * आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या आध्यापेक्षा कमी आहेत .

2) आकडे हजारात केल्यासुद्धे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार : जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, उस्मानाबाद.

जिल्यातील 31.3.97 रोजीची अधिकारी व प्रवासी घांचेसाठी असलेल्या

विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4

1 उस्माना बाद.	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पोलिस अधिक्षक घांच्या कार्यालयासमोर, उस्मानाबाद.	22
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, ढोकी, तालुका उस्मानाबाद. ढोकी बसस्टॅंड जवळ.	4
	3 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, उस्मानाबाद. सिंचन भवन जवळ, उस्मानाबाद.	8
	4 वन विश्रामगृह, घेडशी, ता. उस्मानाबाद.	2
	5 जिल्हा परिषद, विश्रामगृह डॉ. शिंदेकर घांच्या पुतळ्याजवळ, उस्मानाबाद. (बंद आहे)	4
	6 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, अति महत्वाच्या व्यक्तींसाठीचे विश्रामधाम, सिंगोली गावाजवळ, उस्मानाबाद.	6
	7 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, घेडशी, ता. उस्मानाबाद.	2
	8 महाराष्ट्र राज्य विधूत मंडळाचे विश्रामगृह, शेकापूर रोड, उस्मानाबाद.	5
2 कळंब	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, दिवाणी कोर्टाजवळ, कळंब.	2
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, घेरमाळा, बस स्टॅंडच्या समोर, ता. कळंब.	2
	3 वन विश्रामगृह, वडगाव जहागिर, ता. कळंब	

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 15.8 पुढे चालू ..

अ.क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नाव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4

3 उमरगा	1 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह सिंचन वसाहत उमरगा	2
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पंचायत समिती समोर, उमरगा	8
	3 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, दाळीब, ता. उमरगा	2
4 तुळजापूर	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, एस.टी.स्टॅंड जवळ, तुळजापूर	8
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, नळदुर्ग.	4
	3 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पापनाशीनी मंदिराजवळ, तुळजापूर	6
	4 महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, प्रवासी बंगला, तुळजापूर.	8
5 परंडा	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, परंडा.	4
6 भूम	1 जिल्हा परिषद, विश्रामगृह, भूम.	2
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, कॉलेजसमोर, भूम.	2
	3 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, सिंचन वसाहत, भूम.	2

आधार : कार्यकारी अभियंता, बांधकाम, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

- 1) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.
- 2) उपविभागीय वनाधिकारी, उस्मानाबाद.
- 3) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, उस्मानाबाद.
- 4) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, तुळजापूर.
- 5) कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळ, उस्मानाबाद.

निव्वळक निर्देशांकाचे कल, 1996-97

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	विवरण	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1994	1995	1996
			-61	-71	-81	-91	-95	-96	-97
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(1) क्षेत्रफळ व लोकसंख्या:- (1961, 1971, 1981 व 1991)

1. क्षेत्रफळ.	चौकिमी	7369.5	7369.5	7512.4	7512.4	0	0	0
2. एकूण लोकसंख्या.	संख्या	711	910	1030	1276	0	0	0
3. लोकसंख्येची घनता.		97	124	137	170	0	0	0
(दर चौ.कि.मी.क्षेत्रातील लोकसंख्या)								
4. शेतकरी व एकूण शेतमजूर	टक्केवारी	87.10	86.12	83.82	81.60	0	0	0
सांची एकूण काम करणा- -यांशी टक्केवारी								

(2) कृषी व सिंचन:-

1. जंगलाखालील क्षेत्र.	हेक्टर	12	12	10	41	41	70	24
2. लागवडीलायक क्षेत्र.		7160	7100	6950	6740	7070	7193	5261
3. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे शेतमजूर व शेतकरी लागवडी योग्य क्षेत्र.	हेक्टर	4.55	2.62	4.28	1.56	1.64	1.67	1.66
4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र.	हेक्टर	554	582	639	752	7061	6537	6624
का) अन्नधान्याखालील क्षेत्र.		4160	4300	5160	4630	5130	3980	3459
ख) उसाखालील क्षेत्र.		40	50	100	150	126	143	199
ग) भुईमूगाखालील क्षेत्र.		630	670	150	250	158	137	167
घ) कापसाखालील क्षेत्र.		50	270	31	31	-	-	-
5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र.		5340	5480	5580	5980	5835	5887	5970
6. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे शेतकरी व शेतमजूर पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	1.70	2.03	1.66	1.38	1.35	1.36	1.38
7. एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.	टक्केवारी	3.70	6.14	14.65	25.65	21.01	11.04	10.96

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	वर्ग	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1994	1995	1996
			-61	-71	-81	-91	-95	-96	-97
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

8. सिंचनासालील एकूण क्षेत्र. हेक्टर ⁰⁰	420	640	730	1470	1159	2747	3071	
9. एकूण सिंचनासालील क्षेत्राची टक्केवारी एकूण पिकासालील क्षेत्राशी टक्केवारी.					92-93	94-95	95-96	
	7.65	11.61	11.40	19.50	16.42	42.03	46.36	
10. निव्वळ सिंचन क्षेत्र. हेक्टर ⁰⁰	360	480	670	1110	980	591	615	
11. कालव्याद्वारे सिंचित क्षेत्र. --	30	60	210	230	183	189	197	
12. विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र. --	340	530	460	880	805	402	418	
13. इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र. --	10	उ.ना.	0	0	0	0	0	
14. सिंचनासालील क्षेत्र. का अन्नधान्ये. हेक्टर ⁰⁰	330	490	530	900	672	2202	2529	
सा उस. --	40	50	100	150	126	112	137	
सा भुईमूग. --	0.019	0.390	30	00	56	42	20	
सा कापूस. --	0.22	0.031	0.007	0	0	0	0	
सा फळे व भाजीपाला. --	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	61	55	58	61	
13) मृदसंधारणाची कामे:- का बांधबंधिस्त केलेली जमीन हेक्टर ⁰⁰	अ	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	10	उ.ना.	उ.ना.	
सा मजगोसालील क्षेत्र. --	0	0	0	0	0	0	0	
सा पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र. --	0	0	0	0	0	0	0	
14) कृषि अवजारे:- जुना उस्मानाबाद जिल्हा-नविन उस्मानाबाद जिल्हा		1961	1966	1972	1982	1987	1992 *	
1. का लाकडी नांगर संख्या ⁰⁰⁰	31	2	4	6	9	9	0	
सा लोखंडी नांगर --	21	12	15	19	28	23	0	
2. सिंचनाकरीता तेलावर चालणारे पंप. संख्या	2730	4871	8099	4850	5531	3008	0	
3. सिंचनाकरीता विद्युत पंप --	57	943	5435	12049	22995	26466	0	
4. उसाचे चरक. --								
का शक्तीवर चालणारे. --	782	480	367	596	627	471	0	
सा बैलाच्या मदतीने चालणारे --	918	722	119	118	112	78	0	

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

क्र. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1940	1970	1980	1990	1994	1995	1996
			-61	-71	-81	-91	-95	-96	-97
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

15) पशुधन:-

1. एकूण पशुधन.	संख्या'000*	1296	563	588	662	762	852	0	
							93-94	94-95	95-96
2. प्रत्येक हॅलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	6.46	7.24	7.56	8.12	7.40	7.53	7.64	
3. दुभत्या मायी	संख्या'000*उ.ना.	86	102	93	48	48	48		
4. दुभत्या म्हशी	--- उ.ना.	46	79	58	45	45	45		
5. शेळ्या/मेंढ्या	--- उ.ना.	249	240	298	281	281	281		
		1961	1966	1972	1982	1987	1992		
6. कोंड्या व तत्सम पक्षी.	संख्या 000	2775	101	143	177	230	308		

16) मत्स्य व्यवसाय:-

1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन. मे.ट.'000*		0	0	0	0	0	0	0
2. गोड्या पाण्यातील मत्स्य रु. मे.टन		0	0	0	1	2	2	2
3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था		0	5	17	40	49	49	62
					सुना उ'बाद जि.-	नविन उ'बाद जि.		

17) नोंदणीकृत कारखाने व कर्मचारी:-

1. चालू कारखाने.	संख्या	20	21	20	28	34	43	45
2. कामगारांची दै.स.उपस्थिती.	---	1055	824	1765	2258	2697	2938	3524
3. दर लाख लोकसंख्येमागे नों. केलेल्या कामगारांची संख्या.	---	71	56	93	219	211	230	276

18) विद्युत:-

1. विद्युत निर्मिती (दशलक्ष कि. वॅ./तासा)		0	0	0	0	0	0	0
2. वापरलेली वीज.	---	6.4	2.9	13.4	369.1	162.2	246.8	246.8
3. विद्युतीकरण झालेली शहरे.	संख्या	4	13	13	9	8	9	8
4. विद्युतीकरण झालेली गावे.	---	-	428	1242	712	722	722	722

19) सहकार:-

1. संस्था.								
का शेती पतसंस्था.	संख्या	1222	976	965	456	457	459	459
सा डिग्नर शेती पतसंस्था.	---	51	194	676	587	250	264	281

तबता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	वाङ्ग	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1968	1970	1980	1990	1994	1995	1996
			-61	-71	-81	-91	-95	-96	-97
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था.	--	176	297	896	752	1588	1588	1748
2. सभासद.								
का शेती पतसंस्था.	संख्या	124	196	उ.ना.	253	234	248	242
खा बिगर शेती पतसंस्था.	--	9	45	उ.ना.	34	33	39	114
गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था.	--	12	28	उ.ना.	76	183	116	224
3. सेवते भांडवल.								
का शेती पतसंस्था.	रु.लाखात	31	3303	उ.मा.	8167	8468	31729	
खा बिगर शेती पतसंस्था.	--	19	744	उ.ना.	7293	8323	18173	
गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था.	--	15	283	उ.ना.	2248	57740	27438	
4. दिलेली कर्जे.								
का शेती पतसंस्था.	रु.लाखात	231	536	उ.ना.	5918	3340	39992	
खा बिगर शेती पतसंस्था.	--	8.27	12	उ.ना.	2	33476	10095	
गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था.	--	8.84	28	उ.ना.	16824	14188	15886	

1101 शिक्षण:- जुना उस्मानाबाद जिल्हा - नविन उबाद जिल्हा

		94-95 95-96						
1. प्राथमिक.								
का संस्था.	संख्या.	1224	1648	1739	862	958	972	
खा विधार्थी.	संख्या	183	195	291	163	283	287	
गा शिक्षक.	संख्या	3	7	8	4	5	5	
घा प्रति शिक्षक विधार्थी.	संख्या	34	28	36	41	48	41	
2. माध्यमिक व उच्च माध्यमीक.								
का संस्था.	संख्या.	44	228	274	195	258	272	
खा विधार्थी.	संख्या	28	83	114	92	97	105	
गा शिक्षक.	संख्या	1	3	4	3	4	4	
घा प्रति शिक्षक विधार्थी.	संख्या	28	27	29	31	27	29	
3. महाविधालयीन.								
का संस्था.	संख्या.	4	12	18	13	15	15	

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1994	1995	1996
			-61	-71	-81	-91	-95	-96	-97
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

क) विद्यार्थी.	संख्या*१००*	अ	7	13	12	16	16		
ग) शिक्षक.	संख्या*१००*	अ	-अ	13	अ	1	उ.ना		
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	उ.ना.उ.ना.	13	उ.ना.	28	27			
१. साक्षरतेची टक्केवारी.	जुना उबाद जिल्हा-नविन उबाद जिल्हा								
का) पुरुष.	टक्केवारी		27.52	39.44	49.19	६३.39	०	०	
ख) स्त्रिया.	--		6.03	14.83	22.32	39.16	०	०	
ग) एकूण.	--		17.05	27.47	36.03	54.27	०	०	
११) वैधकिय व आरोग्य सेवा:-	जुना उबाद जिल्हा- नविन उबाद जिल्हा								
			1991	1971	1981	1990	1994	1995	1996
१. दवाखाने.	संख्या		14	32	33	11	14	14	14
२. रुग्णालये.	--		2	3	3	०	०	०	०
३. प्रा.आ.केंद्र.	--	उ.ना.	15	35	41	45	45	45	45
४. खाटा.	--		250	354	610	722	869	869	869
५. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	--		21	18	17	70	68	68	68
६. उपचार केलेले रुग्ण.									
का) बाह्य रुग्ण.	संख्या*१००*		70	76	125	१४९	१०७	457	484
ख) अंतर रुग्ण.	--		4	7	6	122	129	124	57
			1960	1970	1980	1990	1994	1995	1996
७. जन्माचा दर.	दर हजार		20.51	27.53	12.22	16.97	20.51	14.76	15.10
८. मृत्यू दर.	--		8.75	9.30	3.69	4.14	4.87	19.78	20.18
१२) वाहतूक व दळणवळण:-									
१. स्ते लांबी (न.पा.वगळता)	कि.मी.		471	1723	5347	4143	4443	4471	4519
२. दर 100 चौ.कि.मी.क्षेत्रामागे स्थायी लांबी (न.पा.स्ते वगळता)	--		3.30	12.08	37.89	54.73	59.14	59.52	60.16
३. स्थायी लांबी, दर लाख लोकसंख्येमागे.	--	जुना उबाद जिल्हा-नविन उबाद जिल्हा							
			31.87	90.87	281.87	402.23	348.20	350.39	354.15
४. एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी.	कि.मी.		118	118	118	30	30	30	30
५. डाक कार्यालये.	संख्या		365	416	499	276	272	272	272
६. तार कार्यालये.	संख्या		6	27	97	100	105	105	2

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1994 -95	1995 -96	1996 -97
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(13) स्थानिक स्वराज्य संस्था:-

	संख्या	11	11	11	6	6	6	6
1. पंचायत समिती.	--	11	11	11	6	6	6	6
2. ग्रामपंचायत.	--	978	1040	1068	541	613	613	613
3. नगरपालिका.	--	13	13	13	8	8	8	8
4. कटक मंडळे.	--	0	0	0	0	0	0	0
5. महानगरपालिका.	--	0	0	0	0	0	0	0

सुना उबाद जिल्हा-नविन उबाद जिल्हा

(14) संकिर्ण:बँक शाखा(सर्व बँका)	संख्या	17	74	176	69	71	181	181
----------------------------------	--------	----	----	-----	----	----	-----	-----

टिप : 1) अ= आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी आहेत. 2) लोकसंख्येची निगडीत असलेल्या निर्देशांकासाठी 1991 ची लोकसंख्या विचारात घेतलेली आहे.

3) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

अधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.